

Vals plat is ook klimmen!

Een reisverslag

Bertus Ververs

Vals plat is ook klimmen!

© 2007 Bertus Ververs

Wat ik doe zal de wereld niet veranderen, maar misschien dat iemand er anders door gaat kijken. En heel misschien verandert zijn manier van leven wel een heel klein beetje. Dat zou al prachtig zijn!

Wat vorig jaar bedoeld was als avontuur, werd een echte pelgrimstocht naar Santiago de Compostela. Ik heb mijn - van huis meegenomen - steen bij Cruz de Ferro neergelegd, de mantel van Jacobus aangeraakt, genoten van de pelgrimsmaaltijd aangeboden door het vijfsterren hotel/restaurant Parador Dos Reis Catolicos in Santiago de Compostela, op de cliffs van Finisterre gestaan. En dat smaakte naar meer.

Wanneer wordt een avontuurlijk fietstochtje een pelgrimage? Bij de bepaalde hoeveelheid kilometers of stempels voor het Credential? Waar wordt afzien een spirituele kwestie? Moet of mag je protestant, rooms-katholiek of atheïst zijn? Wat doet een inwoner uit Erasmus' land als hij Jacobus of Petrus opzoekt? Waar kom je je grenzen tegen? Word je pelgrim als je een omweg neemt of word je het als je onderweg pijn lijdt, geen slaapplek vindt, afziet, filosofeert, juicht of huilt van eenzaamheid of machteloosheid. Wanneer felle tegenwind of de hitte van Zuid-Europa je vellen?

Plannen zijn eenvoudig te maken, grenzen snel uitgetekend. Maar ben je pelgrim-af als je het doel niet haalt, omdat alles van je wordt gestolen, door een ongeluk of omdat je het gewoon zat bent. Dit soort vragen komen ook nu weer bij mij naar boven als ik bezig ben met de voorbereidingen voor een nieuwe fietstocht. Deze keer naar Rome, de stad aan de Tiber, hoofdstad van het Imperium Romanum.

Wat bezielt iemand om te gaan fietsen. Door regen en door wind. Over heuvels en door dalen. In voor- en tegenspoed. Iedereen heeft zijn eigen redenen. Misschien kom ik deze keer te weten waar de grenzen van een pelgrim liggen. Ik ga het in ieder geval proberen. Soms hoop je dat alles net zo goed gaat als in je gedachten. In de werkelijkheid kan dat nog wel eens tegen vallen. Zo is dat dus ook met fietstochten. Als je thuis alles een beetje aan het plannen bent, raak je nooit de weg kwijt, regent het niet en is er altijd wel een mooi overnachtingsadres te vinden. Zodra je onderweg bent gaat alles anders. Maar het komt goed, daarvan ben ik overtuigd. Alleen komt en gaat het niet zoals je denkt dat het komt of gaat

Wees niet bang
Je mag opnieuw beginnen
Vastberaden doelgericht
Of aarzelend op de tast
Houd je aan de regels
Volg je eigen zinnen
Laat die hand maar los
Of pak er juist een vast

Wees niet bang
Voor al te grote dromen
Ga als je het zeker weet
En als je aarzelt wacht
Hoe ijdel zijn de dingen
Die je je hebt voorgenomen
Het mooiste overkomt je
Het minste is bedacht

Wees niet bang
Voor wat ze van je vinden
Wat weet je van een ander
Als je jezelf niet kent
Verlies je oorsprong niet
Door je te snel te binden
Het leven lijkt afwisselend
Maar zelfs de liefde went

Wees niet bang
Je bent een van de velen
Tegelijk is er
Maar een als jij
Dat betekent dat
Je vaak zult moeten delen
En soms zal moeten zeggen
Laat me vrij

(Freek de Jonge)

Zaterdag, 16 juni 2007

Nil volentibus arduum!

'Niets is onmogelijk voor hen die willen!'

De tweede grote fietstocht gaat beginnen. Om 6.14 uur loopt de wekker af. Douchen en broodjes klaarmaken voor onderweg. Petra is net uit bed als Fried Matton al op de stoep staat. Helaas kan Fried door familieomstandigheden de eerste paar honderd kilometer niet meefietsen.

Om klokslag zeven uur staan Cees en Tineke Labrie voor de deur. Zij en Petra brengen mij naar de Nederlands-Duitse grens in de buurt van Roermond. De fiets (merk Multicycle) gaat mee op de twinnyload. Achter op de Saab. Alle andere spullen gaan in de kofferbak. Ik ben er klaar voor. Arie Chaigneau heeft mijn fiets weer optimaal geprepareerd. Tom, Gwen en Peter zijn ook hun bed nog even uitgekomen om afscheid te nemen en mij uit te zwaaien. Om 7.15 uur verlaten we mijn geboortestad, Vianen.

We rijden via de A2 naar knooppunt Deil. Hier begint het omrijden al. De A2 is afgesloten. Bij Hedel zijn ze dit weekend bezig de brug te voorzien van een nieuwe laag asfalt. We moeten via Nijmegen. Bij knooppunt Valburg gaat het naar het zuiden. Richting Venlo. Hier zijn ze ook al druk met de weg bezig. De eerste stortbui krijgen we vlak voor Venlo. Bij Roermond gaan we binnendoor naar de grens. Door Melick en Herkenbosch. In Vlodrop kopen we langs de weg aardbeien. Acht euro voor vijf kilo. Ze komen net van het land. Een paar honderd meter verder gaan we de grens over.

Bij Effeld, aan de Effelder Waldsee, stoppen we bij een picknicktafel. Terwijl Cees en ik de fiets optuigen en in orde maken, toveren Petra en Tineke de picknicktafel om tot een heerlijke ontbijttafel. Vol lekkere hapjes en broodjes. Croissantjes, bolletjes, krentenbollen, ontbijtkoek, gekookte eieren, tonijnsalade, jam, kaas en ander beleg, thee, koffie, melk en natuurlijk de verse aardbeien. Het is echt een feestmaal.

Naast de picknicktafel staat een kruis met een Christusbeeld. Om 10.30 uur stap ik op de fiets. De fietstocht naar Rome kan beginnen. Cees maakt de laatste foto met het kruis op de achtergrond. Om te wennen aan mijn bestemming. Nog even zoenen en het afscheid is echt daar. 'Rome, ik kom eraan.'

Eerst Effeld door en dan verder Duitsland in. Steinkirchen, Kempen, Oberbruch, Bleckden, Porchelen. In Himmerich fiets ik even verkeerd. Het is de eerste en zeker niet de laatste keer. Erg is het ook niet, want zo kom je op plaatsen die je anders nooit zou zien. Achter Brachelen ligt Linnich, de eerste redelijk grote stad. Bij het uitrijden van de stad word ik gewezen op een nieuw fietspad dat rechtstreeks naar Jülich gaat. Het fietst nog een beetje onwennig. Met al die bepakking. Even de juiste balans zien te vinden.

Jülich is een van de ergst verwoeste steden van de Tweede Wereldoorlog. Ongeveer 90 % van de stad lag in puin. Ze hebben er even over gedacht om de puinhopen te laten voor wat het was en er een gedenkplaats van te maken. Dat hebben ze toch maar niet gedaan. Ze hebben alles weer opgebouwd. Zodra ik de stad weer uit ben, ruik ik het al. Koolzaadvelden. Zover je kunt kijken. Ze hebben hun felgele kleur al verloren. Maar de geur is nog overduidelijk waarneembaar. Bluh. Ik hoop toch dat ik er niet zoveel tegen kom als vorig jaar.

De fietsroute loopt langs de rivier de Rur. Dwars door een agrarisch gebied. Er is alleen een klein nadeeltje. Het is niet geasfalteerd en ligt vol grote en losse stenen en keien. Natuurlijk ontbreken de nodige gaten niet. Stil is het wel. Je komt niemand tegen. Bij Tetz fiets ik ongeveer drie kilometer met een Duitser mee. Hij is heel nieuwsgierig en wil weten waar ik naar toe ga. Om ons heen fluiten de vogels als één groot orkest en in de zon fladderen de vlinders boven de graanvelden aan beide kanten van het fietspad.

In Jülich heb je de keuze tussen het onverharde fietspad langs de Rur of het asfaltalternatief via Kirchberg, Schophoven, Pier en Pommenich. Ik kies voor het asfalt. Op de gekste plekken kom je hier automaten tegen. Ze hangen aan de gevels van winkels en restaurants. Maar ook gewoon bij mensen thuis aan de muur.

Bij Merken begint het zachtjes te regenen. Het is gelukkig maar een buitje. Even schuilen onder een carport. Via kleine landbouwwegen fiets ik naar Birkesdorf. Onderweg hoor ik een vrouw om hulp roepen. Toch loopt iedereen gewoon door. Ze blijkt met haar hand vast te zitten. In een brievenbus. Ik ga erop af. Na wat wrikken lukt het haar afscheid te nemen van de voordeur. Haar hand is wat geschaafd, maar verder is er gelukkig niets aan de hand.

Voor Düren verlaat je de Rur en moet de Zülpicher Börde worden overgestoken. Dit is een uitgestrekt landbouwgebied. In de binnenstad van Düren gaan de hemelsluizen echt open. Ik kan gelukkig onder een balkon van een statig notariskantoor schuilen. Er zijn niet veel mensen op straat. Die er lopen zijn in no-time drijfnat. Binnen het kwartier is het weer droog. Ik ga verder. Bij een op rood staand stoplicht vragen twee vrouwen waar ik naar toe ga. Als ze horen dat Rome het einddoel is, schudden ze hun hoofd. Ze raden mij aan om te keren en terug te gaan naar huis. Ik ben nu nog redelijk dicht bij huis. Rome is toch echt veel en veel te ver. Ik leg het goedbedoelde advies naast mij neer en ga verder naar het zuiden.

Ongemerkt stijgt het landschap. Dat is af en toe te merken als je langs een beekje fietst. In de verte verschijnen de groene heuvels van de Eifel. Bij Niederau is er opeens een klein heuveltje. Het is maar 350 meter klimmen met een stijgingspercentage van 9 %. Nou dat is even wennen. Het lukt me gewoon niet om het fietsend te doen. Ik dacht altijd dat Duitsland vrij vlak was. Dat het alleen in het zuiden een beetje heuvelachtig wordt. In de buurt van de Alpen. Dat valt dus best tegen. Uit het zadel gaan doe ik niet. Zeker niet met vier tassen aan de fiets. En na een paar honderd meter krijg ik een erg raar gevoel in mijn benen. Ik hoor ze gillen: 'We willen niet meer'. Te voet leg ik de laatste meters af. Naar beneden gaat het een stuk makkelijker. Plat op je stuur en gaan. Alleen goed uitkijken voor kuilen en stenen op de weg. Wat een sensatie. Meer dan vijftig kilometer per uur. Kruithausen en Stockheim zijn kleine dorpjes waar je doorheen fietst.

Bij Solter, Froitzheim is de weg opgebroken. Dat wordt 500 meter door het zand ploeteren. Via Geich kom ik in Zülpich.

Dit wordt het eindpunt voor vandaag. Voor de eerste dag heb ik voldoende gefietst. Het vinden van een overnachtingadres is nu de eerste klus. Een 'Zimmer frei' kan ik hier nergens vinden. Her en der vragen levert echt geen bed op. Dan maar een hotelletje. Daar hebben ze er ook niet echt veel van. Er zijn er hier twee. Ik kies voor het Park Hotel. Nou ja kiezen. Het is het eerste hotel dat ik tegenkom. Een klein hotel aan de doorgaande weg. Alles is dicht. Het ziet er niet echt drukbezocht uit. Als ik aanbel doet er een vrouw open. Ik vraag haar of ik hier kan overnachten. Ze spreekt gebrekkig Duits en staat een beetje onzeker op haar benen. Ze zegt dat ze de chef gaat halen en doet de deur weer onmiddellijk dicht. Even later komt er een man bij de deur. Hij heeft een enorme omvang. Er zijn kamers vrij. Mijn fiets mag ik achter het hotel op de binnenplaats neerzetten. Daar staat hij in ieder geval veilig.

Terug in het hotel brengt de vrouw mij naar mijn kamer. Al slingerend gaan we naar boven. Ze is echt stomdronken. Ze kan alleen mijn kamer niet vinden. Ze laat mij het labeltje aan de sleutel zien. Ik krijg kamer 3. Ik breng haar naar de juiste deur. Dat sleutelgat vinden lukt ook niet erg. Ik neem het maar van haar over en open de deur. Ze praat aan een stuk door in een taal die ik niet thuis kan brengen. Ik snap er helemaal niks van. Af en toe komen er wel een paar Duitse woorden voorbij. Ze blijkt uit Polen te komen. Als ze hoort dat ik onderweg ben naar Rome wil ze wel eens weten waar dat ligt. Ik kan het haar niet bijbrengen. Ze weet niet eens waar Italië ligt. Zeker niet in deze

toestand. Het is een prima kamer. Ze wil mij ook de badkamer laten zien. 'Wel je kleren aanhouden' zeg ik lachend tegen haar in het Nederlands. Ze snapt er toch niks van. Deze deur is niet op slot. Dat scheelt en is dus geen probleem voor haar. In de badkamer schat ze flexibiliteit van het douchegordijn verkeerd in. Zo'n gordijn geeft, anders dan een houten deur, wel mee. Ze stort languit in het bad. Gelukkig heeft ze niets als ik haar eruit trek. Zich hevig verontschuldigdend druipt ze af naar beneden.

Ik haal alle spullen van mijn fiets en breng ze naar mijn kamer. Dan eerst maar eens droge kleren aan. Ik zweet me nog steeds te pletter tijdens het fietsen. Wat dat betreft maakt het niet uit of het droog is of regent. Even later hangt alles uitgespoeld en wel te drogen in de avondzon. Even een half uurtje de ogen dicht. In mijn fietstassen zoek ik mijn dagboek. Dat heb ik al snel gevonden. Een pen is een groter probleem. Dat wordt de eerste dagen weer een grote zoekpartij. Op de een of andere manier kan ik maar niet onthouden wat in welke fietstas zit. Komt natuurlijk ook omdat ik de spullen steeds in een ander fietstas stop. Zo is er totaal geen vast patroon te ontdekken.

Ik loop nog even naar het centrum van Zülpich. Het is een geheel ommuurd stadje en heeft vier grote poorten. De oorsprong van de stad dateert al uit de Romeinse tijd. Zülpich was toen de versterkte post Tolbiacum aan de Romeinse weg van Trier (Augusta Treverorum) naar Keulen (Colonia Agrippinensis). In het jaar 496 vond de slag bij Zülpich plaats met de Frankische koning Chlodovech I als winnaar. Hij legde de basis voor het Frankische Rijk dat onder Karel de Grote zijn grootste omvang zou bereiken.

Ondanks dat is het maar een klein stadje gebleven. Ook hier hangt het al weer vol met automaten. Voor sigaretten, snoep, chips, condooms, kranten, speelgoed, brood en andere kleine boodschappen. Echt te gek voor woorden. De automaten werken alleen met een bankpasje. Tot nog toe heb ik er nog niemand gebruik van zien maken. Op een pleintje staat een bronzen standbeeld van twee mannen die bezig zijn met papierscheppen. Zülpich is met Düren het centrum van de papierindustrie in deze streek.

De meeste winkels zijn al gesloten. De tegen de gevels geplaatste elektriciteitskasten hebben ze voorzien van een passende afbeelding. Passend bij de winkel.

Bij de PLUS-markt (een soort ALDI) haal ik wat te eten en te drinken. Rustig loop ik terug naar het hotel. Mijn kamersleutel past ook op de voordeur. Op mijn kamer staat een bureau met een deurtje waarop met grote letters 'MINIBAR' staat. Heel fijn, maar achter het deurtje zit helemaal niks. Het zal wel uit voorzorg voor die Poolse zijn weggehaald. Als ik mijn bolletjes van thuis op heb, ga ik verder met schrijven. Nog wat TV kijken en op tijd naar bed.

Zondag, 17 juni 2007

Major e longinquo reverentia.

'Van afstand bezien, is alles mooi.'

Om zeven uur loopt mijn wekker af. Ondanks dat ik regelmatig wakker ben geweest, heb ik toch goed geslapen. Als ik beneden kom staat mijn ontbijt klaar staat. Heerlijk. Hier in Duitsland weten ze wel waaruit een ontbijt moet bestaan. Harde broodjes, gekookt ei, worst (o.a. ham, salami), kaas, jam, koffie en jus d'orange. Dat smaakt goed. Een prima ondergrond voor de rest van de dag.

Het is prima weer als ik rond acht uur op de fiets stap. Ulpenich, Elsig, dwars door Euskirchen. Ik probeer weer op mijn gevoel en het kompas te fietsen. Dat is toch wel heel erg leuk. Je moet wel vaker de weg vragen. Maar dat is niet zo heel erg. Zo kom je in ieder geval in contact met de lokale bevolking. Het probleem is alleen dat die Duitsers gewoon veel en veel te veel informatie geven als ze je de weg wijzen. Ze overstelpen je

met aanwijzingen en goedbedoelde tips. Ze vergeten bijna te vertellen hoe je moet fietsen. Met een gemiddelde snelheid van ongeveer tweeëntwintig kilometer doorkruis ik dit deel van Duitsland.

Op het asfalt liggen veel doodgereden dieren. Plat, maar heel breed. Egels, konijnen, vogels en een paar niet meer te definiëren kadavers. Na een dertig kilometer gaat het niet meer zo soepeltjes. 'Pap in de benen' zou Mart Smeets zeggen. Het lijkt wel of ik niet meer vooruit komt.

De weg gaat heel langzaam naar boven. Voor mijn gevoel is het stuppen, stuppen en nog eens stuppen. Het landschap is mooi. Glooiend met op de achtergrond de Eifel. Ik ben al in de buurt van Bonn. De zondagsrust heerst in Kuchenheim, Odendorf en Miel. Het fietspad loopt langs korenvelden, percelen vol aardbeienbedden (ze zijn helaas nog groen) en stinkende koolzaadvelden. De beek staat zo goed als droog. Bij Luftelberg ben ik het spoor helemaal bijster. Gelukkig kom je dan altijd wel weer iemand tegen om de weg aan te vragen. Zo ook nu. In de 'middle of nowhere' kom ik daar opeens een Duitse wielrenner tegen. Verrassend? Niet echt. Het zou verrassender zijn geweest als ik hier een Peruaan op de fiets tegen kom. Hij weet precies waar we zijn. En gelukkig ook hoe ik verder moet. En hij wil het nog vertellen ook. Hij moet enorm lachen om het roze bordje dat ik aan mijn fiets heb hangen met de tekst 'T-Mobile: Ich fahre EPO-frei'. Hij is nieuwsgierig welke route ik neem naar Rome.

Na een kwartiertje kletsen nemen we afscheid. Na 300 meter sla ik linksaf en rij zo het bos in. Het is een prachtige route. Autovrij. Vanaf Bahnhof Kottenfrost is het ongeveer 12 kilometer door het bos naar Villiprot. Hier ligt weer een stuk onverhard fietspad. Dat zijn die stukken waar ik het niet op heb. Er mag heel veel gebeuren, maar aan een leuke banden heb ik wel een hele grote hekel. Sommige stukken loop ik. Daar ligt werkelijk zoveel gruis en grind. Dat is niet leuk meer. Ook stijgt het hier behoorlijk.

In Werthhoven ontmoet ik een bejaard echtpaar. Ze houden mij aan en vragen waarnaar ik onderweg ben. Zij fietsen ook veel in deze omgeving en weten wel een binnendoor weggetje. Het is rustig qua auto's en het is een lange afdaling. Ik doe het. De route gaat via Oedingen en Unkelbach. Dwars door het bos. Het laatste deel gaat wel heel steil naar beneden. Er zitten zelfs verschillende haarspeldbochten tussen. Het zoekt naar beneden. Af en toe flink in de remmen. Genieten.

Onder aan de afdaling sta ik opeens aan de oever van de Lek (die ze hier Rijn noemen). Het kleine strookje grond naast de rivier hebben ze optimaal benut. Zo hebben ze er een hele drukke provinciale weg, een spoorlijn en een snelweg op gepropt. Ruimte voor een fietspad is er echt niet. Hoe nu verder? Dan zie ik een man langs de kant van de drukke provinciale weg lopen. Ik erop af. Hij vertelt dat je om bij Remagen te komen over de smalle vluchtstrook moet fietsen. Verderop is er wel weer een fietspad. Er is hier inderdaad heel weinig plek naast de rivier. Het is ongeveer drie kilometer naar Remagen. De provinciale weg slingert zich op sommige plekken zelfs onder de snelweg door. Het is niet alleen op de beide wegen druk, ook op het spoor raast de ene na de andere trein voorbij. Zowel naar het zuiden als naar het noorden. Van afstand zie je de boven de binnenstad uitreikende Apollinariskirche al liggen. Ik ben blij als ik bij Remagen kan afslaan.

Bij het inrijden van de stad leiden bordjes fietsers naar de Rheinallee, de boulevard langs de oever van de Rijn. Die is alleen toegankelijk voor voetgangers en fietsers. Het fietst heerlijk. Ik ben niet de enige. Het is hier echt druk. Het is tenslotte zondag en prachtig weer. Ook maken veel skaters gebruik van het supergladde asfalt. Prachtig om onderdeel te zijn van die enorme mierenhoop.

Aan het eind van de Rheinallee fiets ik langs de restanten van de eerste Rijnovergang die de Amerikanen in 1945 veroverden op de Duitsers. De spoorbrug viel bijna onbeschadigd

in hun handen. Tien dagen later bezweek de brug alsnog wegens overbelasting. In één van de pijlers van de niet-herbouwde brug is het Friedensmuseum gevestigd. Dit als blijvende waarschuwing tegen de verschrikkingen van de oorlog. Voorbij Remagen gaat de Rheinallee over in een prachtig breed fietspad. Na ongeveer vijf kilometer bedenk ik me dat ik in het museum een stempel in mijn pelgrimspas had moeten vragen. Ik heb geen zin om terug te fietsen. Helaas, gemiste kans.

Het fietspad loopt hier echt vlak langs de Rijn. Op sommige stukken fiets je op ongeveer zes meter van de waterkant. De volgende plaatsen zijn Kripp en Bad Breisig. In Bad Breisig is de promenade afgesloten voor fietsers en moet er 300 meter worden gelopen. Ze hebben er één groot terras van gemaakt. Volgens velen is dit de leukste Rijnpromenade tussen Remagen en Koblenz. De terrassen zitten vol. Overal staan uitnodigende borden 'Kaffee mit Kuchen'. Ik kan de verleiding niet weerstaan en neem plaats op een van de terrassen. Ik bestel een glas Coca Cola en een stuk taart. De serveerster kijkt mij aan en vraagt: 'zullen we maar gelijk een hele grote doen?' Even later komt ze met een enorm glas Coca Cola aanzetten. Op de Rijn zie ik tussen de binnenvaartschepen een roeiboot voorbij komen. Levensgevaarlijk. Ik mag van de serveerster zolang blijven zitten als ik wil. Rome blijft er nog even. Als ik op wil stappen vult ze snel nog mijn bidons met ijskoud water. Wat een service.

Net buiten het dorp steek ik via een houten brug de Vinxtbach over. Dit beekje markeerde ooit de grens tussen twee Romeinse provincies: Germania Inferior en Germania Superior.

Brohl-Uitzing is de volgende plaats langs de Rijn en het fietspad. Het is een genot om hier te fietsen. En dat vind ik niet alleen. Vele Duitsers met mij maken gebruik van het fietspad. Het valt op dat ze - net als in Nederland - bijna allemaal op prachtige nieuwe fietsen rijden. Terwijl ik fiets in een korte broek en een T-shirt, rijden zij in flitsende fietspakken. Allemaal strak in het wielertenuue. Ook die hele dikke Duitse mannen en vrouwen. Met verwondering bekijk ik het allemaal. Ik wist niet dat ze zulke grote wielbroeken maakten. Zolang ze op hun fiets blijven vind ik het niet zo erg, maar als ze afstappen, weet je niet waar je moet kijken. Dat dat allemaal in zo'n broek past. Bij sommige dames zou een legging haute couture zijn. Je ziet wat als je niet blind bent. Wat een diversiteit. Ik durf er helaas geen foto's van te maken.

Door de bochten biedt de rivier een steeds wisselend uitzicht op wijnbergen en bossen, oude stadjes, burchten en ruïnes. De burchten dienden vroeger om tol te heffen. In de Middeleeuwen moesten schippers op het traject Rotterdam – Basel zo'n zestig keer tol betalen.

Bij Namedy wordt de ruimte tussen de beide bergoevers een stuk breder. Je fietst dan gelijk weer door graanvelden en open velden. Bij Andernach wordt het een heel ander verhaal. Het is een echte industriestad die gebruik maakt van de mogelijkheden van de langsstromende rivier. Eigenlijk is het een groot fabrieksterrein waar wegen en treinrails elkaar kriskras kruisen.

Omdat het zondag is, is het hier in tegenstelling tot Bad Breisig juist uitgestorven op straat. Edoch, de fabrieken draaien op volle toeren. Alle fabrieksdeuren staan open. Overal komt het geluid van stampende machines naar buiten. In de hele plaats is het een lawaai van jewelste. Moeilijk is het niet om hier de route te blijven volgen. Dwars door de stad wordt met bordjes de route aangegeven. Ik fiets nu op de fietsroute Keulen – Koblenz. In Duitsland is het fietspad vaak in combinatie met het voetpad. Je moet wel heel vaak de weg oversteken omdat dan opeens het fietspad aan de andere kant van de weg verder gaat. Je fiets dan weer aan de rechterkant en dan weer aan de linkerkant. Extra goed opletten dus elke keer.

Vorbij een containerterminal gaat het fietspad weer verder langs de rivier. Op het water blijft ook het druk. Enorme binnenschepen varen voorbij. Er zijn erbij die zo volgeladen zijn dat de boordgang volledig onder water verdwijnt. Aan de andere kant van de rivier ligt Neuwied. In 1998 ben ik hier geweest tijdens de excursie naar aanleiding van het 100 jarige bestaan van de Rabobankorganisatie. Toen hebben we onder andere het standbeeld en het graf van Friedrich Wilhelm Raiffeisen bezocht. Het fietspad duikt nu weer onder de spoorlijn door om bij de oever van de Rijn te blijven.

Ik fiets door naar Urmitz, Kaltenengers en St. Sebastian. Kleine Duitse rivierdorpjes. Dan kom ik in de eerste echt grote plaats: Koblenz. Al van verre zie je het enorme zevenendertig meter hoge standbeeld van Keizer Wilhelm I te paard. Het is echt kolossaal. Het is een kopie, want in de Tweede Wereldoorlog hebben de Amerikanen het origineel platgebombardeed. Het standbeeld staat op het Deutsches Eck. Op dit punt stroomt de Moezel in de Rijn. In het centrum is het wel heel erg druk. Ik fiets overal vrolijk tussendoor en geniet van het feit dat er nergens auto's rijden. Dan wordt duidelijk waarom er geen verkeer is. Opeens ben ik onderdeel van de Koblenzer Zeitung Marathon. Ik fiets tussen honderden hardlopers voorzien van een buik- en een rugnummer. Daar is even iets verkeerd gegaan. Of ik heb de afzetting gemist of ze hebben van de organisatie niet opgelet. De mensen langs de route kijken wel vreemd als ik met volle bepakking voorbij kom, maar ze zeggen niets. Bij de eerstvolgende gelegenheid verlaat ik snel het parcours.

Net buiten het centrum word ik meegenomen door drie Duitse wielrenners. Als we bij een rotonde komen gaan de twee mannen twee keer rond. Ik fiets met de wielrenster gewoon door. 'Ze halen ons vanzelf wel weer in' zegt ze lachend. Buiten de stad kom ik weer op het pad langs de Rijn. Al snel gaat het asfalt over in gravel en grind. De drie Duitse wielrenners stappen onmiddellijk af en gaan lopen. De kans op een lekke band is groot. Zeker met die dunne bandjes. Ik neem de gok en fiets door. Ik heb geen idee hoelang het duurt voordat er weer asfalt komt. En het duurt lang. Kilometers lang. Daar zullen de drie Duitse wielrenners niet blij mee zijn.

Bij Stolzenfelz heeft het gemeentebestuur tijdens een dulle bui heel even iets geïnvesteerd in het fietspad en het voorzien van een asfaltlaag. Maar dat is maar een paar kilometer. Dan komt de gravel weer terug.

Langs het fietspad staan verschillende reclamebordjes die fietsers uitnodigen om in Rhens te overnachten. Lijkt mij een goed plan. Ik kies voor hotel Rheinterrasse. De eigenaar vindt het prachtig dat er fietsers bij hem overnachten. Ik mag mijn fiets in een garagebox neerzetten. Die heeft hij helemaal ingericht als werkplaats. Passerende fietsers mogen er gratis gebruik van maken. Gelukkig is er aan mijn fiets op dit moment niets te sleutelen. In krijg de kamer met het langste bed van het hotel. Kamer 20 met uitzicht op de Rijn. Veel gasten zijn er niet. Ik ben de enige gast komende nacht. Een heel hotel voor mij alleen. Als alle bagage op mijn kamer staat, neem ik eerst eens op het terras - in de schaduw van een parasol - een groot glas Weissenbier met citroen en een stuk eigengemaakte appeltaart. Heerlijk na een dag fietsen. Tussen alle andere terrassgasten doe ik even mijn ogen dicht.

Daarna ga ik Rhens verkennen. Rhens is een stadje vol vakwerkhuisen met een stadsmuur en verschillende poorten. Ik bezoek twee kerken. Natuurlijk brand ik kaarsjes voor wie mij dierbaar zijn. Het mag hier nog met echte kaarsen. Helaas is er geen pastoor te vinden om een stempel op mijn kaart te zetten. Terug in het hotel eet ik een schnitzel met salade en patat. De asperges laat ik tot groot verdriet van de eigenaar liggen. Ik lust ze echt niet. De eigenaar, zijn vrouw en het enige personeelslid Marina komen bij mij op het terras zitten. Het is allemaal reuze gezellig.

Rond half acht 's avonds gaan ze naar huis. Ik blijf alleen achter in het grote hotel. Als ik iets nodig heb, mag ik het uit de koelkast achter de bar pakken. Zelfs vanuit het bad kijk

je uit over de Rijn. De rest van de avond breng ik door op mijn balkon. Beetje lezen en schrijven. Maar vooral lekker niksdoen.

Plotseling hoor ik een enorm kabaal. Blijkt dat een binnenvaartschip met veel lawaai zijn anker laat zakken. Niet middenop, maar in de binnenbocht van de rivier. Ik heb mij altijd al afgevraagd waar en hoe schippers overnachten als er geen aanmeerplaats in de buurt is. De oplossing zie en hoor ik nu met eigen ogen. Ze gooien gewoon het anker uit op de rivier en overnachten in de luwte van de stroming. Even later komt er nog een tweede schip bij. Rond tien uur begint het te storten van de regen. Ik verruil mijn balkon voor mijn kamer. Ik kijk nog wat TV en ga weer op tijd naar bed.

Maandag, 18 juni 2007

Nescis quid vesper vehat.

'Je weet niet wat de avond brengt'

Ondanks de regen, een af en toe voorbijrazende trein en andere onbekende geluiden heb ik goed geslapen. Als ik de gordijnen open trek zijn de twee binnenvaartschepen op de Rijn al weg.

Om 8.15 uur staat mijn ontbijt klaar. Ik heb alle tijd. Vandaag leg ik op aanraden van de eigenaar van het hotel de eerste kilometers niet op de fiets af, maar per boot. En wel met een heel speciale boot. Een raderboot die vaart op stoom. De Raddampfer Goethe. Ik geniet van mijn ontbijt. De hoteleigenaar vertelt van alles over de streek en andere gasten die hij heeft gehad die ook onderweg naar Rome waren. Na het ontbijt tuig ik mijn fiets op en loop ik naar de kade waar ik voor 22,40 euro een kaartje koop. De vrouw achter het loket vraagt of ik ook in aanmerking kom voor seniorenkorting. Ik kijk haar verbaasd aan. Nee, niet echt. Het moet niet gekker worden.

Het is een klein uurtje wachten voordat het enorme schip van de Köln-Düsseldorfer Rheinschiffahrt aanlegt. Precies om 9.50 uur. Deutsche Pünktlichkeit. Iedereen aan boord en varen maar. Mijn fiets zet ik buiten op het dek. Ze zullen hem hier wel niet stelen. Ze kunnen er nergens mee naar toe.

Het schip is in 1913 door de gebroeders Sachsenberg in Keulen gebouwd. De Goethe is 83,25 meter lang, bij de schoepen 15,70 meter breed en ligt 1,40 meter diep. Het is voorzien van twee schoepenradjes met acht beweegbare delen. De doorsnede van elk rad is vier meter. Ze maken veertig omwentelingen per minuut. We varen met een snelheid van 16 kilometer per uur stroomopwaarts. Stroomafwaarts gaat het een stuk sneller. Dan is het 25 kilometer per uur. Het weer is prachtig en ik zit heerlijk boven op dek.

In Duitsland is het op maandag seniorendag. In elke aanlegplaats komen er meer aan boord. Heb ik weer: een boot vol bejaarden. Het eerste wat ze doen is in de salon gaan zitten om eten en drinken te bestellen. In Boppard komt er ook nog een volksstam Japanners bij. Ik vermaak mij prima met drie Engelse dames van boven de zeventig. Samen met een van hen ga ik iets te drinken halen voor ons vieren. De twee zittenblijvers bewaken onze zitplaatsen. Bij de bar is het beredruk We proberen het van twee kanten. Wie het eerst aan de beurt is bestelt voor vier. Succes verzekerd. Als snel kan ik de bestelling plaatsen en lachend komt ze naar mij toe en zegt dat die Duitsers 'real losers' zijn. Na een paar aanlegplaatsen te hebben gehad zijn zo goed als alle 528 zitplaatsen met een tafeltje bezet. Vol etende en drinkende bejaarde Duitsers. Met grote regelmaat gaan ze ook nog zingen. Je weet gewoon niet wat je meemaakt. Als de zon op een gegeven moment te hard gaat schijnen komen de paraplu's tevoorschijn.

Na St. Goar varen we langs de wereldberoemde rots de Loreley. Onmiddellijk wordt via de speakers van de boot de muziek van Max Bruch's opera 'Die Loreley' over iedereen uitgestort.

Het verhaal gaat dat in oude tijden de waternimfen hun koninkrijk hadden aan de voet van de hoog oprijzende rotsmassa. In het ruisende water stonden glinsterende paleizen, omgeven door groene weiden en statige wouden. Naarmate er meer en meer mensen op de rivieroever kwamen wonen en de rivier drukker werd bevaren door vrachtboten en grote schepen, verlieten de waternimfen droevig hun plek.

Slechts een van hen bleef achter, want zij kon geen afscheid nemen van haar geliefde rivier. Vaak zat zij boven op de rots, haar gouden haren kammend in het maanlicht, terwijl zij met haar betoverende stem wonderschone melodieën zong, die iedereen die ze hoorde beheksten. Menige schipper die naar haar zoete gezang luisterde kon de drang niet weerstaan naar de maagd op te kijken. Hij raakte dan zo in de ban van haar schoonheid dat hij de gevaren die zijn boot bedreigden niet merkte. En zo gebeurde het vaak dat boot en schipper gegrepen werden door de verraderlijke maalstroom en verzwolgen werden in diens diepten.

Gedurende de middeleeuwen, toen de trotse kastelen langs de Rijn weerklonken van wapengekletter, zang en vrolijk gelach, besloot een jonge ridder - de zoon van graaf Palatinus - de steile rots te beklimmen en om de mooie nimf van dichtbij te bezien. Hij voer de Rijn af in een kleine boot, slechts vergezeld door zijn schildknaap. Toen hij de voet van de rots naderde, zag hij de maagd op de top zitten, in de laatste stralen van de avondzon. Het geluid van haar stem behekste hem zo volledig dat hij alles vergat, en de machtige rivier smeedt zijn lichte schip tegen de scherpe rotsen, waar het zonk, en de ridder ging mee ten onder.

De schildknaap, die kans zag zichzelf te redden, bracht de graaf het droevige nieuws. Vol verdriet en woede gaf de graaf Palatinus zijn dienaren opdracht de maagd gevangen te nemen, en haar vanaf haar hoge rots in de rivier te smijten. Terwijl de mannen haar naderden maakte zij de parelketting van haar hals los en wierp deze in de Rijn, zingende:

*Vader die in het water huist,
red mij van die mannen, zij zijn niet pluïst!
Stuur de witte paarden naar mij nader,
opdat ik rijden mag op wind en water!*

Terstond rezen twee golven op uit de rivier, als grote, glanzende paarden. Ze klommen tot boven aan de rots en namen de nimf met zich mee in het water, waar zij voor eeuwig verdween.

Ik weet niet of er nu nog schippers zijn die aan de nimf denken, maar ook nu nog hebben de binnenvaartschepen de grootste moeite met het nemen van de bocht. De stroming is enorm en het vereist goede stuurmanskunst van de schippers om elkaar niet te raken. Hoe groot de schepen ook zijn, het lijkt wel of ze de bocht om komen zeilen.

Bij de volgende aanlegplaats in Oberwesel ga ik van boord. We komen ongeveer een half uur te laat aan. De stroming heeft toch zijn tol geëist. De eerste 35 kilometer voor vandaag zit erop. Zonder te fietsen. Je doet er wel iets langer over, maar het is een heel leuke onderbreking van de fietstocht. Vanaf hier is het weer bidden met de voeten, zoals ze een pelgrimage te voet of per fiets wel eens noemen.

Oberwesel is ommuurd en heeft zestien torens. De geheel uit rood zandsteen opgetrokken Liebfrauenkirche is het belangrijkste gebouw in het dorp. Over het nog steeds aanwezige fietspad zak ik de Rijn verder af. Al snel ligt de boot ver achter mij. Na

een paar kilometer passeer ik kasteel Pfalzgrafenstein dat midden in de rivier ligt. Het is helemaal omgeven door water.

Langs Bacharach met zijn vakwerkhuisen naar Bingen, een niet al te groot stadje waar vier wijngebieden aan elkaar grenzen: Mittelrhein, Nahe, Rheingau en Rheinhessen. Aan de overkant van de Rijn ligt Rudesheim, het Mekka voor de wijnliefhebbers. De bekende Duitse cognac Asbach Uralt wordt hier gemaakt.

Op een eilandje in de Rijn staat de Mäuseturm, die door de bisschoppen van Mainz werd gebruikt om tol te innen. Hij dankt zijn naam aan een gruwelijke legende: de gierige aartsbisschop Hatto I uit Mainz verschanste zich hier met een grote hoeveelheid graan, dat hij van de boeren had afgeperst. Om na een strenge winter van de bedelaars af te zijn liet hij hen samendrijven in een schuur, die daarna in de brand werd gestoken. 'Hoor mijn muisjes eens piepen!' sprak hij vergenoegd. Maar uit de schuur kwam een horde muizen, die hem achtervolgden naar de toren en opraten.

Ik blijf aan de kant van Bingen en fiets verder via Gaulsheim. Hier snij ik een stuk van de Rijnbocht af en fiets verder door de heuvels van Rheinhessen. Langs Ingelheim, Schwabenheim, Elsheim en Nieder Olm. Het weer is prima. Blauwe lucht met enorme witte wolken.

In Nieder Olm kom ik een Nederlands echtpaar tegen. Ze zijn ook op de fiets richting Rome. Deze vakantie fietsen ze tot Verona. Volgend jaar fietsen ze het laatste stuk. Van Verona naar Rome. We rijden een stukje met elkaar op. Richting Sorgenloch. De vrouw heeft het even helemaal gehad. Ze zijn vanmorgen in Boppard - waar ik ben langsgereven - begonnen en hebben er dus ook al een behoorlijk stukje op zitten. Ik heb nog drie bananen die we langs de kant van de weg onder een grote boom opeten. In de schaduw staand, merk ik dat mijn knieën en bovenbenen gloeien. Ze zijn flink verbrand.

Als ik mijn banaan naar binnen heb gewerkt, neem ik afscheid van ze en ga door. Het volgende dorp is Selzen. Hier wil ik wel overnachten. Groot is het niet. Ik ben het dorp al weer uit voordat ik er erg in heb. Terug. Het dorp in. Het eerste hotel is dicht. Ik vraag aan twee mannen die staan te praten of zij nog een ander overnachtingadres weten. Een van de mannen neemt mij mee en brengt mij naar een boerderij waar ik een kamer kan krijgen. 'Zum Alten Gauhof' heet het. Ik ben er wel aan toe. Het is intussen ook al 17.30 uur. Ze hebben hier een prachtig systeem. Ze hebben voor de gasten een aparte ruimte met een klein keukentje. In de koelkast staat van alles. Je mag pakken wat je wilt, als je maar opschrijft wat je gebruikt. Alle spullen hebben een prijs en het geld moet je in een geldkistje doen. Niet moeilijk doen, gewoon de mensen die je in huis neemt vertrouwen. En zo hoort het ook. De afwas hoeft je ook niet te doen. Daar hebben ze zelfs een afwasmachine voor staan. Je hoeft het er alleen maar in te zetten.

De rest van de avond doe ik niet veel. Ik eet het brood op dat ik in Rhens van de hoteleigenaar heb meegekregen voor onderweg. Wat wassen en schrijven. Op tijd naar bed. Ik ben bekaf. Om ongeveer elf uur word ik wakker van een enorm noodweer met onweer dat boven het dorp losbarst. Lang maak ik het niet mee, want ik ben zo weer vertrokken.

Dinsdag, 19 juni 2007

Beatus, qui prodest, quibus potest.

'Hij die iedereen helpt die hij kan helpen, is een gelukkig man.'

Om 7.30 uur zit ik aan een fantastisch ontbijt. Met alles erop en eraan. Heerlijke broodjes met allerlei soorten van beleg. Het warme eitje sla ik deze keer maar over. Ik heb al twee dagen een ei op. Als ik niet oplet begin ik straks nog te kakelen. Ik smeer

ook een paar broodjes voor onderweg. Als ik klaar ben ruim ik alles op. De vaat kan in de afwasmachine.

De lucht is helemaal opgeklaard als ik vertrek. Net buiten het dorp houden een man en een vrouw die hun hond uitlaten mij aan. Ze zijn nieuwsgierig waar de reis naar toe gaat. Zij weten wel een alternatieve route naar Nierstein. Die is mooier, korter en stiller. Dwars door de velden.

Dat is mooi. Ik moet de eerste zijweg naar links nemen. Na een paar kilometer kom ik bij een laag stuk in de weg tussen twee heuvels. Door de hevige regenval van de afgelopen nacht staat het helemaal blank. Zeker over een meter of vijftien. Ik heb geen idee hoe diep het is. Ik durf de gok niet te nemen om er doorheen te fietsen en stap af. Dan maar lopend door de berm en het maïsveld naar de andere kant.

Nou, dat had ik beter niet kunnen doen. Na drie meter sta ik vast tot mijn enkels in de vette klei. Mijn schoenen zijn opeens vier keer zo groot, vier keer zo breed en vier keer zo zwaar. Hetzelfde gebeurt met mijn fiets. De wielen willen niet meer draaien. De ruimte tussen de banden en de spatborden zitten helemaal vol klei. Bij de remblokjes puilt de vette klei door mijn jasbeschermers. Mijn dynamo is verdwenen in een bonk klei. Het is een grote chaos als ik weer op het droge beton van de weg sta. Mijn fiets wil niet meer voor of achteruit. Echt alles zit onder de klei. Het lijkt wel of ik net uit de klei ben getrokken. Wat een bende. Gelukkig schijnt de zon, maar dat is een schrale troost.

Ik begin maar met mijn schoenen schoon te maken. Met een stokje lukt het na veel ploeteren de meeste klei overal tussenuit te krijgen. De wielen draaien in ieder geval weer. Voor de rest loopt alles aan. Het overige verdwijnt hopelijk tijdens het fietsen. Ik stap weer op en ga verder. Als ik na ongeveer 300 meter klimmen boven op de heuvel ben blijkt het een doodlopende weg te zijn. Hier zijn ze gewoon gestopt met het asfalt. Alleen nog maar meer vette klei. Shit! Er zit niets anders op dan terug te gaan. Met als gevolg dat ik nog een keer door die baggertroep moet. Ik probeer het nu aan de andere kant. Het resultaat is hetzelfde. Zo niet erger. Alles zit er weer onder. Het huilen staat me nader dan het lachen. Wat een ellende. Ik kan weer opnieuw beginnen met schoonmaken. Echt alles zit onder de klei. Fiets, tassen, de kleren die ik aanheb. Alles.

Ik haal alle bagage van mijn fiets, trek mijn kleren uit en rij met fiets en al de grote plas water in. Het is toch een stuk dieper dan ik dacht. Met een maïsstengel haal ik de meeste klei maar weer overal tussenuit en met een bidon spuit ik alles zoveel en zo goed mogelijk schoon. (Modder)water zat. Daar sta je dan 's ochtends om half negen in je blote kont in een modderpoel - midden tussen de maïsvelden - je fiets schoon te maken. Als het er allemaal weer een beetje uitziet, gaat de bagage er weer op. Ik trek schone, droge kleren aan. De modderkleding gaat in een plastic zak. Die was ik vanavond wel ergens goed uit. Jammer, ik had gisteren net gewassen.

Ruim anderhalf uur later sta ik weer op het punt waar ik linksaf moest slaan. Het is maar goed dat dat echtpaar met dat hondje nergens te bekennen is. Ik kies nu even mijn eigen route. Vandaag voor mij geen binnendoorroutes meer. Ik rij dan misschien wel een paar kilometer om, maar ik kom er wel. Op een normale manier. Via Kongernheim en Dexhem fiets ik naar Nierstein. Hier neem ik de pont over de Rijn naar Kornsand. De kosten bedragen 1,60 euro. Kornsand ligt bij Rheinkilometer 481.

Ik fiets langs een gedenksteen die iedereen herinnert aan de Zeppelin LZ 4 die hier op 4 augustus 1908 om 17.24 een noodlanding moest maken. De zeppelin was die dag voor een proefvaart om 6.22 uur uit Friedrichshafen vertrokken. Na een reparatie vloog Graf Zeppelin weer verder om twee uur later weer te stranden in Echterdingen. Diezelfde nacht heeft een noodweer het luchtschip losgetrokken van zijn ankerplaats waarna het brandend is neergestort.

Het routeboekje stuurt fietsers in Kornsand de dijk op. Een onverhard fietspad. De groeten, ik fiets wel om. Ik blijf op het asfalt. De modder op mijn fiets en tassen droogt aardig op. Het ziet er niet uit. Af en toe haal ik wat gedroogde modder weg. Het fietsen gaat steeds beter. Via Geinsheim en Leeheim fiets ik dwars door het natuurgebied Kühkopf-Knoblochsaue naar Erfelden. Op een gegeven moment rij ik door Stockstadt am Rhein en Biebesheim am Rhein, maar de Rijn is nergens te vinden. Blijkt die een aantal kilometers verderop te stromen. Alleen bij een hoge waterstand komt het water in de buurt van Stockstadt en Biebesheim.

Terwijl links van mij de eerste heuvels opdoemen, fiets ik via Hahnlein en Rodau naar Fehlheim. Hier zie ik de deur van de kerk open staan. Ik zet mijn fiets voor de deur en ga naar binnen om te kijken of ik hier het eerste echte stempel voor mijn kaart kan krijgen. Binnen lopen twee mannen. Ze komen gelijk naar mij toe om te vragen of ze mij kunnen helpen. Ik vertel dat ik op de fiets onderweg ben van Vianen naar Rome. En dat ik graag een stempel van de kerk op mijn Credential wil. De kleinste en oudste van de twee (nog geen 1,60 meter hoog) blijkt de pastoor te zijn. Pfarrer Bernhard Nikolaus Hitzel van de Sint Bartholomeus Kirche. Natuurlijk wil hij mij helpen. Een stempel heeft hij in de pastorie aan de overkant van de straat. Ik moet van hem plaats nemen op de stoep van de kerk. Lekker in de schaduw. Hij loopt naar de overkant en komt even later terug met een stempel en een stempelkussen. Hij zet een stempel op mijn Credential en in mijn dagboek. Ook eentje in het uit 1947 daterende boekje 'Een voetreis naar Rome' van Bertus Aafjes dat ik als kunstboek gebruik deze reis.

De pastoor vindt het fantastisch dat ik naar Rome fiets. Hij vertelt honderd uit over zijn bezoeken aan Rome en zijn ontmoetingen met de Paus. Hij vraagt mij in Rome op het Sint Pietersplein de heilige Bartholomeus te groeten. 'Gewoon naar hem zwaaien is al voldoende' zegt hij. En als ik niet weet wie Bartholomeus is dan moet ik maar naar alle beelden zwaaien. Voordat ik vertrek vraagt hij of ik nog iets wil drinken. Wanneer ik om water vraag, zegt hij dat ik een ware pelgrim ben. Hij gaat weer naar de overkant. Met een grote glimlach en een fles water komt hij terug. Ik krijg de hele fles mee voor onderweg.

Op de stoep van de kerk krijg ik tot slot de zegen van hem. Ook zal de heilige Bartholomeus mij op mijn reis naar de heilige stad begeleiden. Dit zijn van die momenten die deze reis zo waardevol maken. Onverwachte ontmoetingen die van enorme, zeg maar onschatbare, waarde zijn. We omarmen elkaar en nemen afscheid.

Een paar kilometer verder besef ik dat als ik vanmorgen niet die ellende met die vette klei had gehad, deze ontmoeting nooit zou hebben plaatsgevonden. Het sterkt mijn opvatting dat het allemaal goed komt, al komt het niet op de manier zoals we die in gedachten hebben of het graag zouden willen. 'Geluk duurt maar een paar seconden lang', zeggen ze altijd. Nou deze keer niet. Hier kan ik de hele reis op teren.

Ik fiets met een gelukkig gevoel en met de gekregen fles in mijn rechterhand door het Duitse landschap. Schwanheim, Bensheim, Heppenheim, Heinsbach en weer een 'heim': Weijnheim. In een klein wegrerestaurantje met het verrassende bordje 'Biergarten im Garten' drink ik een groot glas Coca Cola. Onder een parasol in de schaduw. De serveerster loopt rond met enorme borden waar het eten bijna vanaf valt. Achter mij zit een aantal Duitsers de grote hoeveelheden voedsel weg te werken. Volgens mij zijn er ook geen kleine porties te bestellen.

Via Lutzelsachsen, Leutershausen, Schriesheim, Dossenheim en ja echt: Handschuhsheim kom ik in Heidelberg. Het is even zoeken, maar dan kom ik toch bij de jeugdherberg naast de dierentuin. De jeugdherberg is gevestigd in een prachtig nieuw gebouw. Ze hebben een bed voor mij. Op een zespersoonskamer. Kamer 150. Ik zet mijn fiets in de beveiligde kelder onder de jeugdherberg en breng mijn tassen naar boven. Op de kamer is er voor iedereen een kast waar je je spullen in kwijt kunt. Bij de receptie

haal ik een lakenpakket op. Nadat ik mijn bed heb opgemaakt, ga ik eerst maar eens douchen en wassen. Ik krijg die vette klei er niet helemaal uit. Wat een rotzooi. Buiten het raam hang ik alles te drogen.

Bij de receptie vraag ik of er nog iets over is van de jeugdherberg zoals die er was in 1975. Wat blijkt? Die is er nog. Alleen is het nu een gerenoveerd onderdeel van de nieuwbouw. Ik mag er wel even gaan kijken. Ik herken er niets meer van. Er zijn maar weinig mensen die het weten, maar hier in de jeugdherberg van Heidelberg is het gebeurd. Hier is voor mij de volgende klassieker van toepassing:

Es war an einem Abend, als ich kaum 20 Jahr',
Da küsst ich rote Lippen und goldenes, blondes Haar,
Die nacht war blau und selig, der Neckar silberklar,
Da wüsste ich, da wüsste ich, woran, woran ich war.
Ich hab' mein Herz in Heidelberg verloren!
In einer lauen Sommernacht,
Ich war verliebt bis über beide Ohren
Und wie ein Röslein hat ihr Mund gelacht,
Und als wir Abschied nahmen vor den Toren,
Beim letzten Kuss, da hab' ich 's klar erkannt,
Dass ich mein Herz in Heidelberg verloren,
Mein Herz, es schlägt am Neckarstrand.

En die 'rote Lippen und goldenes, blondes Haar', dat is natuurlijk mijn lief: Petra.

Met de bus ga ik naar de Altstadt. Als ik in de bus zit en de zon schijnt door het raam van de bus, merk ik hoe erg mijn armen, benen en gezicht zijn verbrand. Het gloeit als een gek. Ik stap uit op de Bismarckplatz. Het eerste wat ik ga doen is ansichtkaarten met de tekst 'Ich hab' mein Herz...'. kopen. Bij een drogisterij koop ik een spuitbus aftersun. Van een van de dames heeft blijkbaar medelijden met mij want ik krijg tien proefflacons vochtinbrengende crème. Voor mijn rode gezicht. 'Gebruik er elke dag eentje, dan komt het helemaal goed' zeg ze. Buiten gebruik ik maar gelijk de eerste. Ook mijn armen en benen.

Zoveel mogelijk in de schaduw lopend zwerf ik door de binnenstad met zijn barokke huizen en paleizen. Het is echt te warm om naar boven te klimmen om de ruïne van het Heidelberger Schloss te bekijken. Ik bezoek wel een paar kerken. Om in ieder geval kaarsjes te branden. Ik weet niet of het helpt, maar er zijn toch wel een paar speciale mensen waarvoor ik wel een hele kaarsenfabriek aan zou willen steken. Hoop doet leven en ik hou het deze reis voor ze vol. Ik weet twee stempels te bemachtigen. Zo wordt het toch nog wat met mijn Credential. Eentje in het Museum voor Sacrale Kunst en de andere in de Heiliggeist Kirche, die Kirche des Heidelberger Katechismus.

In de hoofdstraat zijn dezelfde winkels te vinden die in elke grote stad het straatbeeld bepalen. Even heb ik de neiging om een van de grote warenhuizen binnen te gaan en naar de messenafdeling te gaan. Daar een groot mes te pakken en dan aan een voorbijganger vragen of hij/zij weet waar antidepressiva ligt. Geintje. Heidelberg is een echte universiteitsstad. Het bruist van de activiteiten. De straatmuzikanten zorgen voor een vrolijke noot. Er zijn ook minder leuke dingen. Door de hele stad liggen zwervers en verslaafden op straat. Ze schijnen vooral toeristen lastig te vallen. Ik heb er gelukkig geen last van. Ik laat ze gewoon links liggen. Ik loop langs de Neckar terug naar de bushalte. De straatnaambordjes zijn hier opgemaakt in Gotisch schrift. Ze zijn nauwelijks te lezen.

Bij de bushalte staan al hele volksstammen te wachten. De dubbele harmonicabus is in één keer tot aan de nok toe vol. Toch stopt de chauffeur bij de volgende halte om er nog groep scholieren in te laten. Als haringen in een ton rijden we door Heidelberg. Halverwege is er een chauffeurswissel. De nieuwe chauffeur scheldt de vertrekkende chauffeur zonder problemen de huid vol. Hij verwijt hem dat er veel en veel te veel

mensen in de bus zitten. Lachend en zwaaiend loopt de chauffeur weg. Zijn dienst zit er op. Zo te zien zal het hem worst wezen hoe het verder moet. Geïrriteerd en scheldend begint de nieuwe chauffeur aan zijn werkdag. Om zijn onvrede een beetje te botvieren, neemt hij al slingerend de bochten. Tot groot plezier van de jeugd die in de bus staat. Die vinden het prachtig en schreeuwen het hardst om meer. Een gejuich gaat op bij elke bocht. De chauffeur wordt steeds nijziger. Met tegenzin stopt hij rond 18.00 uur bij de jeugdherberg om iedereen eruit te laten. Met een bijna lege bus gaat hij verder.

In de jeugdherberg koop ik een kaartje voor het avondeten. Vier euro. Ik schuif gelijk maar aan. Tomatensoep, goulash, paprikasaus, aardappelpuree, drie schijven ondefinieerbaar iets en een hamburger. Het toetje bestaat uit een stuk fruit. Je mag zovaak je wilt scheppen. Ik hou het bij één keer. Ondanks dat het verrukkelijk smaakt. Volgens mij moet de combinatie goulash en paprikasaus de komende nacht voor velen op de slaapzalen dodelijk zijn.

Genietend van mijn appel loop ik even naar de ingang van de dierentuin. Er is een afgezet stuk waar prairiehonden rondlopen. De Siberische beer, die er ook zou moeten lopen, is nergens te zien. Op het dak van de jeugdherberg zitten pauwen en ooievaars.

Terug in de jeugdherberg ga ik op de kamer mijn verslag van vandaag schrijven. De was is al bijna droog. Terwijl ik zit te schrijven, komt er een kamergenoot binnen. Een man van ongeveer zestig jaar uit Hamburg die zich morgenochtend vroeg moet melden in het ziekenhuis voor een kleine operatie. Na de behandeling neemt hij de trein terug naar Hamburg. Hij slaapt in het stapelbed boven mij. Wat later komt een 19-jarige Italiaan uit Milaan binnen. Hij heeft een enorme koffer bij zich. De komende tien dagen verblijft hij in de jeugdherberg. Daarna krijgt hij een studentenkamer in het centrum van Heidelberg. Hij gaat de masteropleiding microbiologie volgen. Ik ga op tijd naar bed en ben heel nieuwsgierig hoe het gaat om met vijf anderen op één kamer te slapen. Ook wie die drie anderen zijn.

Rond 22.00 uur komen de nog ontbrekende drie kamergenoten binnen. Het zijn twee jongens uit Zuid Korea en Alexi uit de Oekraïne. Alexi heeft babbels voor tien. Rond half elf ligt iedereen in zijn bed. Even later gaat het licht uit. Bij sommigen van ons begint de combinatie paprikasaus en goulash toch te werken. Het zijn echte SBD-tjes (Silent But Deadly). Je hoort ze niet, maar de lucht is af en toe niet te harden.

Woensdag, 20 juni 2007

Qui rogat, non errat.

'Wie vraagt, dwaalt niet.'

Om 6.30 uur gaat mijn wekker. Kan ik mijn bril niet vinden. Voordat ik hem heb gevonden en de wekker op mijn mobieltje heb uitgezet, is iedereen klaar wakker. Ach, kunnen ze genieten van een lekkere lange dag. Ik ben er als eerste uit en dus ook de eerste die beslag weet te leggen op het toilet en de douche. Dat scheelt tijd. De man uit Hamburg verontschuldigt zich dat hij de afgelopen nacht zo vaak in en uit zijn bed is geklommen om naar het toilet te gaan. Veel last heb ik er niet van gehad. Ik heb het nauwelijks gemerkt

Om kwart over zeven zit ik aan het ontbijt. Dat is hier prima geregeld. Je mag zoveel eten als je wilt en de keuze is enorm. Ze hebben ook yoghurt met muesli. Lekker. Ik mag ook een lunchpakketje maken voor onderweg.

Tijdens het optuigen van mijn fiets komt mijn kamergenoot uit Milaan nog even naar mijn fiets kijken en afscheid nemen. Bij het inleveren van mijn sleutelkaart blijkt dat ze mij voor de komende nacht hadden geboekt. Nu snap ik waarom die Braziliaan gisteren

avond dacht dat hij ook op onze kamer kon slapen. Ik krijg mijn tien euro borg terug en vertrek.

Ik fiets eerst een stukje langs de Neckar en daarna dwars door Heidelberg. Richting Karlsruhe. Buiten de stad hebben zwervers onder viaducten en bruggen complete huis- en slaapkamers ingericht. Een heel vreemd gezicht. (Slaap)kamers zonder muren. In de opgemaakte bedden liggen ze nog liggen te slapen. En daar fiets ik dan gewoon tussen door. Heel bizar.

Door Kirchheim en Leimen rij ik verder naar het zuiden. In Nussloch rij ik bijna een bejaarde vrouw aan die plotseling de weg oversteekt. Op het moment dat ik haar naar voren zie stappen geef ik een hele harde gil. Zij schrikt, aarzelt een ogenblik en dat is de redding van ons beiden. Met mijn snelheid had ik nooit meer kunnen remmen. Ik raak met mijn rechterachterfietstas haar boodschappentas. We schrikken allebei enorm. Als ik achterom kijk en wil stoppen, wuift ze al dat het goed is en dat ik door moet gaan. Even iets rustiger fietsen en bijkomen van de schrik.

Wiesloch, Mingolsheim en Bad Schönborn zijn kuuroorden. In het prachtige Bruchsal is iedereen eigenlijk wel verplicht om te stoppen. Je fietst de stad binnen door een imposante poort. Daarachter ligt het prachtige Barockschloss. Echt oud is het niet omdat Bruchsal in 1945 totaal is verwoest tijdens een bombardement. Inmiddels is alles weer stijlgetrouw herbouwd. Prachtig aangelegde tuinen. Even pauze. Hier kun je niet zomaar voorbij fietsen. Het is er echt prachtig. Na een half uurtje genieten, stap ik weer op.

Het is intussen alweer behoorlijk heet. De zon brandt. Untergrombach en Weingarten. Bij een kraampje langs de weg koop ik een doosje aardbeien voor één euro. In gezelschap van de verkoopster eet ik achter de kraam mijn aardbeien op. Heerlijk in de schaduw. Ze verwacht slecht weer en wijst op de wolken die zich in het zuiden aan het verzamelen zijn. Dat voorspelt volgens haar niet veel goeds. Ik moet maar op tijd een overnachtingadres opzoeken is haar advies. Het is allemaal een gevolg van de hitte. De aardbeien die ik niet meer op kan, geef ik terug. Die kan ze weer verkopen.

Ik ga de zon weer in om verder te fietsen. Ik heb ik mijn Rabowielershirt met lange mouwen maar aangetrokken. Zo verbranden mijn armen niet nog meer. Omdat het 100% polyester is zweet ik me helemaal gek. Het is net een duikpak met een laagje water tussen mijn T-shirt en mijn huid. Het verkoelt in ieder geval nog wel iets.

Vlak voor Karlsruhe fiets ik naar het oosten. Hier is het gedaan met de vlakke etappes. Vanaf hier gaat het geleidelijk omhoog. Grötzingen en Berghausen. Hier ben ik even het spoor bijster. Vandalen hebben de bordjes verzet. Een wandelaar wijst mij de juiste weg en zo kan ik weer verder richting Söllingen en Singen. In de buurt van Königsbach gaat langzaam mijn kaarsje uit. Langzaam, maar het gaat. Regelmatig moet ik afstappen omdat ik opeens van alles ga verliezen. Dan hoor ik weer met een knal een limonadefles op het asfalt vallen of dan valt mijn routeboekje van mijn stuur.

Op een bankje langs de beek in Bilfingen hou ik pauze. Iets eten en drinken. Uitrusten en genieten van de omgeving. Bij Ersingen en Ispringen komen nog een paar klimmetjes van 5 tot 11 %. Het is echt afzien. Klimmen, de hitte en de zon. Een dodelijke combinatie. Fietsen en lopen en weer fietsen. Met grote regelmaat los ik het af. Ik zweet me gek. Drinken en nog eens drinken. Overal waar ik mijn bidons kan laten vullen, laat ik ze vullen.

Bij Pforzheim stop ik ermee. Ik ben bekap. Het eerste hotel dat ik tegenkom staat leeg, maar bij het tweede is het kassa. Ze hebben een kamer. City Hotel Pforzheim. Mijn fiets mag op het achterterras bij de receptie op de eerste verdieping staan. Onder een afdakje. Snel sleep ik alles naar kamer 46 op de vierde verdieping. Alle natte kleding uit en slapen. Ik kan me niet herinneren dat ik op bed ben gaan liggen. Na ruim een uur

word ik weer wakker. Zo daar knap je van op. Ik schrijf in mijn dagboek en bekijk de route voor morgen. Vanaf nu wordt het alleen maar klimmen. De Schwabische Alb op.

Ik loop de binnenstad van Porzheim in. Even het centrum bekijken. Ik kom hier tenslotte niet elke dag. Als ik buiten kom is het alsof ik tegen een muur loopt. Het is heel heet en benauwd. Dat voorspelt niet veel goeds. Op het politiebureau haal ik een stempel in mijn pelgrimspas. Bij een soort ALDI haal ik de nodige boodschappen. Tegenover mijn hotel ontdek ik een internetcafe. Ik verstuur hiervandaan mijn eerste mailtjes naar alle vrienden en kennissen die graag op de hoogte willen blijven van mijn reis. Bij de McDonalds naast het hotel haal ik twee cheeseburgers. Samen met de yoghurt van de 'ALDI'-winkel moet het voor vanavond wel lukken.

De rest van de avond doe ik helemaal niets meer. Beetje TV kijken en op bed liggen. In de Tagesschau van acht uur geven ze voor deze regio een weeralarm af. De komende nacht en morgen verwacht men veel wind met kans op zware windstoten. Tussen de tien en twintig centimeter water per vierkante meter. En hevig onweer. Dat krijg je er gratis bij. Ik zal het vannacht wel merken. Wat morgen komt, dat zien we dan wel weer. Lang hoef ik niet te wachten. Ze hebben de Tagesschau nog niet afgesloten of boven Pforzheim gaan de hemelsluizen open. Het onweer lijkt gewoon niet meer op te houden.

Donderdag, 21 juni 2007

Homo sapiens non urinat in ventum.

'Een wijs man plast niet tegen de wind in.'

Om 6.45 uur loopt de wekker af. Buiten is het nog steeds noodweer. Het water stroomt door de straten. Rustig pak ik alles in. Beneden staat het ontbijt klaar. De eigenaar, een enorme dikke Duitser, loopt de hele tijd druk rond. Als er iemand heeft ontbeten en hij is weg, dan gaat hij onmiddellijk met zijn kruimeldief uit het jaar nul de tafel opruimen. Het apparaat maakt een hels kabaal. Net alsof hij elk moment uit elkaar kan klappen. Ik ontbijt rustig (voor zover je van rustig kunt spreken) en maak voor vanmiddag een lunchpakket klaar.

De eigenaar raadt mij af om vandaag te gaan fietsen. Het ergste noodweer is nog steeds in aantocht en wordt rond tien uur verwacht. Storm, regen en onweer. Hij adviseert mij nog een dag te blijven of de trein naar Bregenz te nemen. Ik besluit de trein te pakken. Dat scheelt een heleboel ellende.

Ik haal mijn fiets van het terras. Die heeft heerlijk droog gestaan. In de hal bevestig ik de fietstassen erop. Even de sleutel inleveren en betalen, dan fiets ik door de stromende regen naar het station aan het eind van de straat. Voor ongeveer dertig euro brengt de Deutsche Bahn mij, via Stuttgart en Lindau, naar Bregenz in Oostenrijk. Dan maar niet het hele stuk gefietst, maar dit is inderdaad gekkenwerk.

Ik heb de trein van 8.26 uur. Iets over negen uur kom ik Stuttgart er met vertraging aan. Op Stuttgart Hauptbahnhof moet ik bijna een uur wachten op de trein naar Lindau Hbf. Geen enkel probleem. Ik zit overdekt en er is van alles te zien en te beleven. Uitgestorven is het ook niet, dus aanspraak zat. Ik maak van de gelegenheid gebruik om nog wat modder van mijn fiets te verwijderen. Het zit overal. Buiten giet het. De trein is er ruim op tijd. De Duitser naast mij zegt dat ik misschien wel getuige word van een wonder. Treinen vertrekken in Duitsland nooit op tijd en zijn in ieder geval altijd te laat. Ze hebben hier in alle treinstellen een aparte ruimte gereserveerd voor fietsen, kinderwagens en buggies. Het staat duidelijk aangegeven op de buitenkant van het rijtuig. In deze ruimte is ook het hypermoderne toilet geplaatst. Als mijn fiets binnen staat, komen er nog twee jonge vrouwen op vol bepakte fietsen aan. Ze kunnen er met

gemak bij. Ook zij blijven net als ik bij de fiets zitten. Om toch aan de regels van de Deutsche Bahn te voldoen vertrekken we vijf minuten te laat.

De trein stopt in Plochingen, Göppingen en Geislingen. Dan zie ik dat een van de dames onopvallend achter een opengeslagen tijdschrift haar hand in de wielerbroek van de ander heeft. En dat is niet om het treinkaartje te pakken. Ik laat ze maar hun gang gaan. Als ze maar niet teveel lawaai maken. In Ulm verlaten ze de trein.

Buiten is het echt verschrikkelijk. Het lijkt wel nacht. Onweer, harde wind en heeeeeel veel regen. Met bakken komt het naar beneden. De conductrice van de trein komt elke keer weer bij mij zitten en wil van alles weten over mijn reis. In Biberach (Riss) komt een doorweekte fietser de trein in. De conductrice vraagt maar niet om zijn kaartje. Als een verzopen kat zit hij naast zijn fiets. Hij is echt drijfnat. Het water staat in zijn schoenen. Twee stations verder verlaat hij weer in de stromende regen de trein.

Bij Bad Schussenried lijkt het even iets lichter te worden. Buiten zijn de graanvelden helemaal platgeslagen door de regen en de wind. Zelfs het gras in de weilanden ligt plat. Hele stukken staan blank. Aulendorf ziet er met dit weer grauw en grijs uit. In Ravensburg is het heel even droog. Maar in de verte komt het volgende noodweer er al weer aan. De lucht blijft donker. We zijn in 'Gruss Gott' land aangekomen. Ze hebben het zelfs met grote letters op het stationsgebouw geschilderd.

In Meckenbeuren komt er een tienermoeder met haar zoontje in een buggy de fietsencoupe in. De kleding die ze aan heeft is wel heel minimaal. Op een gegeven moment gaat ze met haar zoontje naar het hypermoderne toilet. Terwijl zij op het toilet zit, weet het kereltje de knop te vinden om de schuifdeur te openen en zet zijn moeder eens op een andere manier te kijk voor iedereen. Met haar slip op d'r enkels komt ze van het toilet en drukt ze op de knop om de deur te sluiten. De deur is nog niet dicht of het alarm gaat af. Ik weet niet waar die conductrice was, maar ze is er wel heel snel. Zich hevig verontschuldigend komt de vrouw uit het toilet.

In Friedrichshafen stopt de trein volgens de dienstregeling. Niet volgens de dienstregeling is dat hij niet meer verder gaat. Iedereen moet de trein uit. Het is één grote verwarring op het perron. Er wordt omgeroepen dat het door het noodweer niet mogelijk is om verder te rijden. Bovenleidingen zijn vernield en overal liggen bomen op het spoor. Het noodweer heeft ook hier flink huisgehouden. Het is gelukkig bijna droog. Na een kwartier komt het bericht dat er bussen worden ingezet. Als de perronchef naar mijn fiets kijkt, zegt hij dat die ook wel mee kan. Als er ruimte is. Het duurt nog wel even voordat de bussen er zijn, want er zijn ook heel veel wegen versperd. Ik ga er niet op wachten en besluit te gaan fietsen. Regenpak aan en gaan met die banaan. Als het goed is, is het ergste voorbij.

Na ongeveer 200 meter fietsen sta ik aan de oever van de Bodensee. De vlaggen staan strak aan de masten. In de binnenstad is het een grote chaos. Dat het noodweer zo extreem zou zijn had niemand verwacht. De hele markt is verwoest. Iedereen is zijn of haar koopwaar bij elkaar aan het rapen tussen de restanten van de marktkramen. Het ligt overal. Mensen zijn druk aan het vege en puinruimen. Alles en iedereen krioelt door elkaar. De politie is druk met het afzetten van wegen en de brandweer is druk met het leegpompen van winkels en huizen. Continu hoor je loeiende sirenes. Overal liggen takken en omgewaaide bomen.

Ik kom een Belgisch echtpaar tegen dat het tweede deel van de ochtend in het hotel moesten blijven. De temperatuur was vanmorgen heel snel opgelopen naar 38 graden en toen barstte het noodweer vanuit het westen los. Regen. Onweer. Windvlagen van 120 kilometer per uur. Het was verschrikkelijk. Boten op het meer sloegen om. Alles wat los zat, vloog door de lucht en wat maar half vast zat, kwam los.

Ik ga verder, langs het Zeppelin Museum, over het fietspad langs het meer. Het is gelukkig droog geworden. Bij Langenargen fiets ik over de oudste kabelhangbrug van Duitsland. Die overbrugt de rivier de Argen. In 1898 gold deze brug als een wonder van techniek. Via Gohren, Kressbronn, Nonnenhirs, Wasserburg en Bad Schachhen kom ik in Lindau. Regelmatig schieten hulpverleningsdiensten voorzien van sirenes mij voorbij. Verder is het redelijk rustig op de weg. Iedereen is druk met andere zaken. Puinruimen.

Ik fiets naar de historische binnenstad van Lindau. Dat ligt op een eilandje (0,68 km²) in het Bodensee. Het eiland is door een dam en een brug met het vasteland verbonden. Ik stop even bij het kleine haventje. Wat een chaos. Boven Bregenz is de lucht nog steeds pikzwart. En de wind komt van die kant. Aan een vrouw vraag ik of dat het volgende noodweer is dat eraan komt. Ze vertelt dat er van die kant nooit slecht weer komt. Het noodweer van vandaag kwam net als altijd uit het westen. Ik kan met een gerust hart die kant op fietsen. Het echte noodweer is voorbij.

Lindau is een echte toeristenstad. Alleen nu even niet. Nu is het een soort rampgebied.

Ik ga verder en verlaat Lindau via de brug. Om 15.08 uur passer ik de Duits-Oostenrijkse grens. Een klein simpel bordje is de enige aanduiding. De lucht blijft dreigend, maar er valt gelukkig geen nattigheid uit. In Bregenz fiets ik naar de jeugdherberg. Ze zitten helemaal vol. Balen. Ik heb helemaal geen zin in een hotel. Dure hotels zijn er hier genoeg. 'Zimmer frei' kennen ze niet. Na wat zoeken kom ik bij Hotel Bodensee. Prijs van een eenpersoonskamer: zestig euro. Niet wat je zegt goedkoop. Maar er is gewoon zo snel niets goedkopers te vinden. Ik krijg kamer 106. Als ik de deur van mijn kamer open doe, staat de televisie al keihard aan. En er ligt ook al een kerel op het bed. De vloer ligt vol lege bierflessen. Dat is niet goed. Ik ga terug naar de receptie. Voor die zestig euro wil ik wel alleen op een kamer slapen. De receptioniste snapt er helemaal niets van. Die man had allang weg moeten zijn.

Ik krijg een andere kamer. Nummer 101. Het is wel een tweepersoonskamer. Een soort 'Keizerin Sissi'-kamer. Met een zitje. Alles is beschilderd. Van die Oostenrijkse folklorie motieven. Dit bevalt mij beter, al is het niet mijn stijl. Als mijn spullen op de kamer staan, zet ik mijn fiets in de poort naast het hotel. Achter een grote stalen deur.

Eerst maar eens douchen en omkleden. Dan ga ik naar Kunsthaus Bregenz. Dit museum voor moderne kunst ligt op 100 meter afstand van het hotel. Het is een prachtig gebouw. Een enorme glazen kubus. Vier verdiepingen hoog en elke verdieping bestaat uit één grote ruimte. Per verdieping hebben ze maar één kunstwerk neergezet. Maar dan wel een kunstwerk van formaat. Van kunstenaars van formaat. Op de begane grond een installatie van Joseph Beuys met stalen en bronzen beelden. Op de eerste verdieping twee enorme spiegels van 3 x 3 meter met een enorme plas opgedroogd bloed van de kunstenaar Douglas Gordon. De tweede verdieping laat een installatie van Matthew Barney zien. Het is ruim 12 meter lang en gemaakt van garnalenschalen, mosselen, epoxyhars, was, kunststof en andere materialen (touw en een lier). De geur van de schelpdieren heeft de hele ruimte gevuld. De lucht is niet te harden. Indrukwekkend beeld, maar je moet het wel van afstand bekijken. Ik ga snel naar de derde verdieping. Hier hangen 12 enorme schilderijen van Cy Twombly. Dat is het. 'Less is more' is hier duidelijk van toepassing.

Bregenz is de hoofdstad van de Oostenrijkse deelstaat Vorarlberg en is de belangrijkste Oostenrijkse haven aan het Bodensee. Bekend zijn de Bregenzer Festspiele: aan de oever van het meer worden elke zomer op een verankerd drijvend podium opera's, musicals en operettes uitgevoerd. Daar is nu weinig van te zien. Ik kijk even bij het meer. Bij een SPAR-supermarkt koop ik wat drinken en eten voor morgen.

Terug in het hotel werk ik mijn dagboek bij. Om 18.30 uur ga ik eten in het Griekse restaurant Poseidon. Moussaka. Het smaakt prima.

Hotel Bodensee bezit een soort eregalerij van beroemdheden die hier hebben overnacht. En wie denk je dat daar tussen hangt? Gert Timmerman, van het wereldberoemde duo 'Gert & Hermien'. Het is niet te geloven. Echt een foto met handtekening. Alle anderen zijn voor mij onbekenden, maar die zullen hier wel (wereld)beroemd zijn.

Het journaal van acht uur gaat maar over een ding: het noodweer. In deze regio zijn zeker twee mensen omgekomen. De schade loopt in de miljoenen. Grote delen van Zuid Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Hongarije en Tsjechië zijn getroffen. Buiten de enorme hoeveelheden water hebben sommige plaatsen last gehad van hagel. De hagelstenen die zo groot als duiveneieren waren, hebben plaatselijk enorme schade aangericht. Complete daken zijn veranderd in een vergiet. Ik ben blij dat ik vandaag een stuk met de trein ben gegaan.

Om 21.17 uur begint het weer te regenen. Ik ga naar bed en hoop dat het morgen droog is.

Vrijdag, 22 juni 2007

Aude audenda.

'Waag wat gewaagd moet worden'

Als ik de luxaflex om 6.30 uur omhoog trek is gelijk duidelijk hoe het vandaag gaat worden. Nat. Heel erg nat. Het hemelwater komt met bakken naar beneden. Eerst maar eens lekker ontbijten. Yoghurt met vruchtjes, harde bolletjes met ham en kaas. Thee en vruchtensap. Smullen. Ik smeer ook maar weer broodjes voor onderweg.

De kranten staan vol met berichten over de storm van gisteren. Het is helaas niet bij twee doden gebleven. In de buurt van Wenen moet het ook verschrikkelijk zijn geweest. Hier is onder andere een kraanmachinist omgekomen toen zijn kraan omwaaide.

Dan moet ik er toch aan geloven. Mijn fiets heeft de hele nacht in de regen gestaan. Hij is iets schoner geworden. Dat scheelt weer. In de stromende regen bevestig ik de fietstassen op mijn fiets. Alles en iedereen in de regenstand. Met andere woorden: regenhoesjes om de fietstassen en ik in het regenpak.

Ik fiets naar het meer. Het water en de lucht zijn grijs. Hier ga ik het fietspad op richting Hard. Net buiten Bregenz lijkt het wolkendek te breken. Het wordt warempel droog. Snel trek ik alle regenkleding uit. Dat fietst een stuk lekkerder. Bij Fussach steek ik de Neue Rhein over. Om een eind te maken aan de voortdurende overstromingen hebben ze hier honderd jaar geleden de regulering van de Rijn ter hand genomen. Het resultaat is een snel stromende, rechte rivier. Het fietspad loopt over de dijk. Na een paar droge kilometers begint het weer te regenen. Ik trek mijn regenpak maar weer aan. Ik fiets aan de westkant van de rivier. Ongemerkt ben ik in Zwitserland terecht gekomen. Bij Widnau moet ik de rivier weer over. Hier is nog een echte grenspost. In het wegdek van de oude ijzeren brug liggen nog de restanten van een spoorrail.

Het hemelwater komt weer met bakken naar beneden. Ik vraag mij af waarom ik een regenpak aan heb. Alles in mijn regenpak is inmiddels ook drijfnat van het zweten. Ik blijf aan de Oostenrijkse kant langs de rivier fietsen. Het fietspad ligt in de uiterwaarden en ik heb het helemaal alleen voor mijzelf. Kilometers lang. Langs ik het sportveld van de voetbalclub Mäder. Voor wie het interessant vindt om te weten: ze zijn druk bezig met de verbouwing van de kantine.

Koblach zie ik door de druppels op mijn bril. Ik heb geen zin om hier te stoppen. Ik zou ook niet weten waarom ik dat zou doen. Zelfs niet om de weg te vragen. Je kunt hier

toch maar twee kanten op. Bij Meiningen is weer een grensovergang met een stalen brug over de rivier.

De laatste zeven kilometer naar Feldkirch gaat over een onverhard pad dwars door een bos. Wat een ellende met die regen. Het is een grote modderpoel met gaten, gravel en losliggende stenen. Door het vocht blijft er van alles aan je banden plakken. Ik vind het maar niks. Halverwege kom ik een Duits echtpaar tegen. In de stromende regen wisselen we de laatste nieuwtjes uit. Zij zijn vertrokken in Chur en onderweg naar huis (Krefeld). Vanwege het noodweer hebben zij gisteren ook niet gefietst. Het was verschrikkelijk geweest. In de stromende regen staan we zeker een half uur vrolijk met elkaar te praten. Dan wensen we elkaar een veilig en vooral droge reis en gaan verder.

In Feldkirch kan ik niet de moed opbrengen om drie kilometer om te fietsen om even Liechtenstein aan te doen. Normaliter had ik dit zeker gedaan, maar nu....., in de stromende regen: nee. Ik ben er nog nooit geweest. Jammer. Aan de andere kant moet je in je leven wensen blijven houden.

Ik fiets dwars door de binnenstad van Feldkirch. Veel mensen zijn er niet op straat. Alle straatjes zijn voorzien van spekgladde kinderkopjes. Het is goed opletten geblazen. Het lukt mij niet om zonder hulp van een lokale bewoner de juiste weg naar Bludenz te vinden. Het blijkt dat ik een klein stukje snelweg over moet en dan verder naar Frastanz.

Als ik in de stromende regen over de snelweg fiets, roept een passerende automobilist door zijn open raampje: 'hé, Superman!!!'. Dat doet een mens goed.

De komende twintig kilometer fiets ik over de provinciale weg die langs de snelweg ligt. Halverwege kom ik een groep kinderen tegen. Ook op de fiets en ook drijfnat. Het vlakke land laat ik nu achter mij. De bergen komen links en rechts van de weg steeds dichterbij. De Alpen zijn nu heel dichtbij. De weg gaat merkbaar omhoog. Met de laaghangende bewolking wordt de wereld een stuk kleiner.

Rond 13.30 uur ben ik in het op 588 meter boven zeeniveau liggende Bludenz. Na bijna zeventig kilometer regen begin ik het koud te krijgen. Ik ga hier maar eens op zoek naar een onderdak. Het eerste hotel is dicht. Ze zijn aan het verbouwen. Voor de ingang staat iemand onder een afdakje te bellen. Het blijkt de dochter van de eigenaar te zijn. Als ik haar vraag waar ik een ander - niet te duur hotel - kan vinden, gaat ze haar vader bellen om te vragen of ik misschien toch een van de al gerenoveerde kamers kan krijgen. Hij komt even later aanlopen. Helaas, het lukt niet. Hij zegt dat er nog geen kamers klaar zijn en dat er ook geen warm water is. Als haar vader weg is, biedt ze haar excuses aan dat het niet is gelukt. Zij woont al wel in het hotel. Van haar had ik wel een kamer kunnen krijgen. En haar badkamer mogen gebruiken. Ik krijg van haar het adres van een ander hotel. Ongeveer achthonderd meter terug.

Door de regen fiets ik naar Hotel Einhorn. Als een verzopen kat stap ik er de receptie binnen. Ze hebben geen eenpersoonskamers. Ik krijg een ruime tweepersoonskamer met een balkon om mijn regenkleding en tassen te kunnen drogen. Mijn natte kleding mag ik beneden in de kelder ophangen. In de wasruimte. Door de drogers en strijkmachines die hier staan is het er bloedheet. Ook mijn fiets kan ik in de kelder neerzetten.

Als alles op mijn kamer staat ga ik eerst eens uitgebreid in bad. Even op temperatuur komen. Dan mijn fietstassen leeghalen. Er zit wel een regenhoes om de fietstassen, maar toch zijn ze drijfnat. Ik hang alles op het balkon te drogen. Gelukkig heb ik al mijn spullen verpakt in plastic tasjes van Foto Discount. Alles is nog droog. Bij de SPAR-supermarkt naast het hotel haal ik mijn avondeten. Een halve liter Hedelbeer Fruchtjoghurt en een heerlijk witbroodje. Van thuis heb ik nog een blikje SMAC. Dat wordt smullen.

Na het eten wordt het droog. Ik waag het er op en ga een rondje door Bludenz lopen. Bludenz: de stad van de MILKA-chocolade. Veel bedrijvigheid is er niet in de binnenstad. De kerk is helaas dicht. Dan maar weer terug naar het hotel. Onderweg kom ik langs een kapperszaak met de verrassende naam: 'Vor'hair', nach'hair''. De rest van de avond schrijf ik in mijn dagboek. Op tijd naar bed.

Zaterdag, 23 juni 2007

Nulla tenaci in via est via.

'Voor de aanhouder is geen weg onbegaanbaar'

Om 7.00 uur loopt mijn wekker af. Slecht geslapen. In de kamer boven mij hadden ze een feestje. Om 01.30 uur was ik nog klaarwakker.

Douchen, aankleden en ontbijten. Stil hoef ik niet te doen. Mijn bovenburen zullen nog wel slapen als een blok. Bij de receptie betaal ik de rekening voor kamer 27. Uit de kelder haal ik mijn fiets en droge kleding. Ik krijg alles weer in de vier fietstassen. Binnen bij de receptie zet ik alles op mijn fiets. Buiten miezert het al weer. Maakt niets uit. De receptioniste van het hotel adviseerde mij gisteravond om de trein naar het bijna veertig kilometer verderop gelegen Sankt Anton te nemen. Het heeft echt geen nut om met dit slechte weer de 1.793 meter hoge Arlbergpas over te fietsen. Het zicht is bijna nul met deze laaghangende bewolking, het regent en het scheelt een dag klimmen. Ze voorspelt dat aan de andere kant van de berg de zon schijnt. Ik doe het maar en hoop aan de andere kant van de berg droog te kunnen starten.

Ik fiets door de regen naar het station. Er zijn geen loketten open. Wel is er een kaartjesautomaat. Een Japanner geeft net een knal tegen de kaartjesautomaat als ik voorbij loop. Hij snapt er helemaal niets van. Een Oostenrijker schiet hem te hulp en zegt dat hij mij zo helpt. Dat is mooi. Als hij de Japanner aan een kaartje heeft geholpen, haalt hij in een mum van tijd voor mij twee kaartjes uit het magische apparaat. Een voor mij en een voor mijn fiets. Ik moet naar spoor twee op het andere perron. Volgens de regels moet ik de tunnel onder het spoor gebruiken. Maar die trappen, dat is geen doen met een fiets vol bagage. De Oostenrijker stuurt mij naar het einde van het perron om daar illegaal het spoor over te steken. Als ik goed oplet moet het daar toch wel lukken. Hij gaat een afleidingsmanoeuvre ondernemen zodat ik daar ongezien kan oversteken. 'Wanneer ze commentaar hebben dan moet ik maar net doen alsof ik gek ben' zegt hij. Nou, dat is geen probleem. Als ik even later op het andere perron sta, steekt hij zijn duim omhoog. Lachend loopt hij de stationshal weer in. Ik heb de trein van 8.34 naar Innsbrück. Het is inmiddels gestopt met zachtjes regenen, het komt nu weer met bakken naar beneden. De bergtoppen zijn verdwenen achter een dik pak grijze wolken.

De trein van de OBB is precies op tijd. Ik kan mijn fiets zo de trein in rijden. In de speciale fietsruimte ligt een man te slapen. Zijn schoenen heeft hij uitgetrokken en staan netjes naast elkaar onder de bank. Ik laat hem rustig liggen. De voorbijkomende conducteur niet. Hij wil wel graag zijn kaartje zien. Met moeite krijgt hij hem wakker. Als hij zijn kaartje heeft laten zien, valt hij weer als een blok in slaap.

Door de stromende regen rijdt de trein hoog tegen de berghelling door het Kloostertal via Braz, Dalaas, Wald am Arlberg naar Langen am Arlberg. Hier duikt hij de 10.249 meter lange Arlbergspoortunnel in. Bij het uitrijden van de tunnel is het eerste wat ik doe naar de lucht kijken. Blauw met witte wolken. Aan de andere kant van de berg regende het pijpenstelen en hier is het droog. Niet te geloven. Een paar honderd meter na de tunnel ligt het station van Sankt Anton.

Op het nieuwe station stap ik uit. Ze hebben hier geen trappen om van het perron af te komen. Wel een futuristische lift. Ik fiets naar het nabij gelegen centrum. Hier laat ik in

de fietswinkel mijn remmen nog een keer extra controleren voor de komende dagen in de Alpen. De fietsenwerkplaats is beneden in de kelder. Alle bagage eraf en de fiets kan naar beneden. Hij wordt in een speciale beugel geplaatst en vakkundig stellen ze mijn remmen af. Ze kijken gelijk de rest van de fiets na. Met vijftien minuten krijg ik mijn fiets weer terug. Ik krijg de complimenten over de staat waarin mijn fiets zich bevindt. 'Allemaal dankzij Arie' zeg ik ze. Ze snappen er niets van. Boven in de winkel doe ik al mijn spullen weer op de fiets en neem afscheid. Ze willen niet van betalen weten. Ik moet de Paus maar de groeten van ze doen. Ze wensen mij veel sterkte onderweg naar Rome.

In Sankt Anton kun je maar twee kanten op. Richting Bludenz of richting Landeck. Ik ga naar Landeck. Dat is in ieder geval de kant op om de Alpen over te steken en in Italië terecht te komen. Het fietst heerlijk. Blauwe lucht, zon, bijna geen wind en het gaat naar beneden. En heel belangrijk: geen regen. Wat een genot. Ik fiets langs het snelstromende riviertje de Rosanna. St. Jacob am Arlberg, Vadiesen, Pettneu, Schanann, Flirsch. Af en toe gaat het weer even omhoog, maar dan is het weer dalen. Prachtige vergezichten met op de achtergrond besneeuwde bergtoppen. Ik fiets verder naar het oosten door het Stanzertal. Echt druk is het niet. Het zijn hoofdzakelijk motorrijders die mij passeren. Af en toe verandert diep naast de weg de Rosanna in een kolkende en schuimende rivier. Opeens word ik ingehaald door een groot aantal Porsches. Vol gas scheuren ze over het zwarte asfalt.

Strengen en Pians zijn twee Oostenrijkse dorpen voor Landeck. Landeck is een belangrijk verkeersknooppunt in het westen van Tirol. Dat is te merken. Veel auto's, mensen en winkels. Ik fiets even door het centrum. Echt veel toeristen zie je niet.

Bij Landeck stroomt de Rosanna in de rivier de Inn. Bij het uitfietsen van Landeck kan ik kiezen tussen een onverhard fietspad en de doorgaande weg. Ofwel de linkerkant of de rechterkant van de rivier. Ik kies voor het asfalt aan de linkerkant van de rivier. Het landschap is echt Oostenrijks. Bergen met sneeuw. Weilanden vol hooioppers. Koeien met bellen om hun nek op de berghellingen.

Urgen, Nesselgarten, Prutz en dan is het gedaan met dalen. Ik moet weer klimmen. Het begint (bijna) onopvallend met de nodige kilometers vals plat. Ried en Tösens fiets ik vrolijk voorbij. De doorgaande weg wordt hier opeens een snelweg. Met grote borden 'Verboden voor fietsers'. Ik moet op zoek naar een andere manier om verder te komen. Echt moeilijk is het niet, want echt veel wegen zijn er hier niet te vinden. Het wordt een slecht geasfalteerde B-weg.

De dorpjes worden steeds kleiner. Af en toe bestaan ze maar uit een paar bij elkaar staande huizen. Tschupbach, Schönegg, Steine en Lafairs zijn zulke dorpen zonder kerk, winkel en school. In de buurt van Pfunds gaat het omhoog, omlaag, omhoog, omlaag zonder te stoppen. Door weidevelden en bossen. De bergen komen steeds dichterbij en worden steeds hoger. Het dal wordt smaller en smaller. Het verkeer is hier minimaal. Bij Kajetansbrücke komt het fietspad van de andere kant van de rivier weer op de doorgaande weg. Voor het Postamt staat de chauffeur van de Huckepack, een bus met fietsenklemmen op de achterkant, klanten te ronselen. Het is namelijk voor de niet-klimmers onder ons mogelijk om hiervandaan de fietsbus te nemen over de Reschenpas. Geen denken aan. Er moet toch een keer echt worden geklommen. Het is prachtig weer en ik heb nog voldoende tijd om naar boven te fietsen.

De chauffeur van de fietsbus adviseert mij de - in verband met wegwerkzaamheden - afgesloten snelweg te nemen. Die gaat geleidelijker omhoog. Ik doe het maar niet. Ik wil niet het risico lopen halverwege alsnog terug te worden gestuurd. Voorlopig is het nog ruim tien kilometer vals plat omhoog in de brandende zon. En dan zie ik het wel. Eén ding staat vast. Ik moet naar 1.454 meter hoogte om in Italië te komen.

Het eerste stuk fiets ik weer in Zwitserland. Nog steeds langs de woest schuimende Inn. Een echte grensrivier. Vanwege de afgesloten snelweg is het erg druk. Auto's en motoren razen mij voorbij. Maar ze blijven je met een grote boog passeren. Lukt het niet, dan blijven ze netjes achter je rijden totdat ze er voorbij kunnen. Ongeveer vier kilometer voor Martina gaat het weer naar beneden. Jammer, want straks moet ik die meters weer omhoog. Martina ligt op 1.034 meter boven zeeniveau en is helemaal omgeven door hoge bergen.

Bij Martina slaat bijna iedereen linksaf de brug over. Ook ik. Door de rivier over te steken verlaat je Zwitserland weer. Aan de ander kant is de Oostenrijkse grenspost. Ik probeer er een stempel op mijn Credential te krijgen. Ze doen het niet.

Ik begin aan het laatste stukje voor vandaag. Het is maar zes kilometer. Alleen maar stijgen. Gemiddeld 7%. 'In totaal elf genummerde bochten op onregelmatige afstand' staat er in de routebeschrijving. En dat met 35 graden. Het is 13.15 uur als ik aan de klim begin. De eerste vier bochten gaan goed. Ze hebben in elke haarspeldbocht een groot bord met een nummer gezet. Dat telt lekker af. De stukken die echt te steil zijn loop ik. Onder het bord met nummer '8' stap ik af. Pauze. Wat een klim. Op het muurtje boven de afgrond eet ik een broodje en een banaan.

Terwijl ik zit uit te hijgen, komen vier bejaarde Duitsers mij gezelschap houden. Ze zijn in Augsburg gestart en zijn onderweg naar Venetië. Natuurlijk zitten ze alle vier strak in het wielertenuet. Ik vraag me af hoe ze die kleding aan- en uittrekken. Dat moet wel met een of ander glijmiddel gebeuren. Ze doen het heel rustig aan. 'De leeftijd van zijn vrouw begint te tellen en is de remmende factor' zegt een van de mannen. Hij krijgt onmiddellijk van zijn vrouw een stomp. Ik ga maar snel verder voordat het uit de hand loopt.

Even later word ik ingehaald door een jong stel op een tandem. Ze gaan als een speer naar boven. In bocht '3' wordt het me echt te steil. Ik loop 300 meter en spring dan weer op mijn fiets. Binnen een uur ben ik boven op de Norbertshöhe. Ik word met applaus ontvangen door vier Oostenrijkers. Van alle vier krijg ik een hand. Eentje zegt lachend dat mijn vrouw en kinderen nu wel uit de fietstassen mogen komen.

Het Oostenrijkse stel op de tandem staat iets verder superstrak - te strak - in het wielerpak nog uit te hijgen. Ze vertellen dat ze morgen aan de jaarlijkse DreiländerGiro wielervedstrijd meedoen die hier in Nauders wordt georganiseerd. Het is een jaarlijks wielerevenement waaraan 3.000 wielrenners mee doen. Start- en eindpunt is in Nauders. Als ik vertel dat ik van plan ben hier een bed te zoeken, zeggen ze dat dat niet gaat lukken. In de wijde omtrek is waarschijnlijk geen bed meer te krijgen. Ik hoop dat ze ongelijk hebben. Ik wens ze morgen succes en fiets naar Nauders. Bergaf gaat toch een heel stuk makkelijker.

Die twee op de tandem hebben helaas gelijk. Er is in Nauders geen bed meer te vinden. Dan maar door. Ik kan niet anders. Ik ga echt niet terug naar beneden om in Martina een hotel te zoeken. Voordat het donker wordt moet het zeker lukken. Voorlopig is het nog licht. De thermometer op het toeristenbureau geeft aan dat het 32 graden is.

Buiten Nauders vraag ik bij twee hotels of ze misschien een bed vrij hebben. Helaas. Vol. De weg gaat weer omhoog. Naar 1.520 meter hoogte. De Reschenpas over en dan passeer ik de grens tussen Oostenrijk en Italië.

De Reschenpas is een zeer oude verbinding. In de Bronstijd vond er al handelsverkeer plaats en in 50 na Christus werd de Via Claudia Augusta, die over deze pas liep, voltooid. Gedurende de Middeleeuwen bleef deze Romeinse weg, die toen 'Kaiserstrasse' werd genoemd, belangrijk. Langs deze weg reisden de Duitse keizers naar Rome. In St. Valentin stond in die tijd een in 1140 gesticht hospitium, waar pelgrims en andere

reizigers onderdak vonden. Bij slecht weer gingen de monniken uitgerust met honden, brood, wijn, lantaarns, touwen en stokken op zoek naar verdwaalde of verongelukte reizigers.

In Reschen/Résia stop ik bij het eerste hotel dat ik tegenkom. Hotel Reschnerhof. Bekaf stap ik het hotel binnen. Ik zie er waarschijnlijk niet uit, want ik krijg gelijk iets te drinken aangeboden. Voorzichtig vraag ik of ze heel misschien een kamer vrij hebben. Ongelofelijk, ze hebben er eentje. Ze hebben nog geen half uur geleden een annulering binnen gekregen van een wielrenner die ziek was geworden en dus niet kan komen. Wat een geluk. Ik mag hem hebben.

Ze helpen mij om de fietstassen binnen te zetten. Mijn fiets kan ik in de met fietsen gevulde garage zetten. Hij kan er nog net bij. Hier staat voor een paar stuivers aan fietsen. Als mijn tassen op de kamer staan, ga ik eerst maar eens in de bar een groot glas Weissenbier met citroen drinken. Heerlijk.

Vervolgens ga ik een uurtje onder zeil. Daar knap je van op. Die beklimming van zes kilometer naar de Norbertshöhe was eigenlijk een stapje teveel. Als ik wat ben bijgekomen ga ik in het dorp kijken. Reschen ligt aan een enorm stuwmeer. Aan het meer ligt een eenvoudige begraafplaats. Op de graven staan prachtige grafkruizen. Heel apart. Zo heb ik ze nog nooit gezien. Je kijkt je ogen uit.

Om 19.00 uur ben ik terug in het hotel. Ik kan direct aanschuiven. Het menu bestaat uit: Klare Suppe, Südtiroler Spinatsplätzle mit Rham und Schinken, Rindsgulasch mit Polenta und Salat en Hausgemachter Apfelstrudel mit Sahne toe. En dat allemaal met een groot glas Coca Cola. Ik laat het mij goed smaken. Na elke gang komen ze vragen of ik dezelfde gang nog een keer wil. Het lijkt wel of ik in een verzorgingshuis zit.

Ik praat nog even met een Zwitsers gezin aan de tafel naast mij. Hij gaat morgen ook meedoen aan de DreiLänderGiro. Het blijkt een internationaal vermaarde toertocht te zijn. De animo om mee te doen is enorm. De organisatie heeft voor wat betreft het aantal deelnemers een limiet van 3.000 ingesteld. De dag nadat de tocht is gereden gaat de inschrijving voor het volgende jaar open. Binnen twee dagen is hij vol. De totale afstand van de tourtocht is 168 kilometer. De start is in Nauders, Oostenrijk. Dan gaat het via Italië en Zwitserland weer terug naar de startplaats. Het is alleen maar klimmen en dalen. Zo zijn er de beklimmingen van de Passo dello Stelvio (2.758 meter), St Maria de Ofenpass (2.150 meter). De klim van vanmiddag naar de Norbertshöhe is de laatste beklimming voor de deelnemers. Ik moet er niet aan denken om mee te doen.

Ik blijf in het restaurant zitten om in mijn dagboek te schrijven. Regelmatig komen ze van het hotel bij mij zitten voor een praatje. Later op de avond kijk ik op mijn kamer naar voetbalfinale onder de 21 jaar: Nederland - Servië. Daarna snel tussen de lakens.

Zondag, 24 juni 2007

Omnia mea mecum porto.

'Ik draag al mijn bezittingen bij me.'

Om 6.20 uur loopt de wekker af. Snel aankleden en naar beneden. In Nauders wordt om 6.30 uur het startschot van de DreiLänderGiro gegeven. Ik wil ze wel voorbij zien komen. De eerste wielrenners komen volgens schema al na tien minuten voorbij. Ze worden voorafgegaan door een hele kudde motorrijders en politieauto's. Er ontstaat een groot gekleurd lint in het groene landschap. Er rijden er twee tussen in een oranjeblauw Rabobankwielertenuue. Deze groep fietst de 168 kilometer lange tourtocht. Rond 7.05 uur komt de bezemwagen voorbij.

Ik ga ontbijten. Bij het betalen ontstaat er een klein probleempje. De pinautomaat is kapot. Vorige week is de bliksem ingeslagen. En dat ding doet het nog steeds niet. Ik heb gelukkig nog net voldoende contanten in mijn portemonnee om te betalen. Dat is geluk hebben want de dichtsbijzijnde geldautomaat is vijf kilometer verderop.

Ik haal mijn fiets uit de garage. Er staat er nog maar eentje. De mijne gelukkig. Als ik bezig ben met het optuigen van mijn fiets, krijg ik van Katja, een van de serveersters, nog een tasje met fruit en broodjes voor onderweg. We nemen zwaaiend afscheid.

Ik wil zo snel mogelijk kilometers maken. Zo kan ik misschien de tweede tourgroep -die om 8.30 uur vertrekt en 'maar' 134 kilometer fietst- voorblijven. Na vijf kilometer kom ik bij Graun. Het hele dorp is door de aanleg van een stuwdam in 1950 onder water verdwenen. Alleen de romaanse kerktoren steekt boven het water uit. Iets hogerop hebben ze het nieuwe dorp Graun gebouwd. Wel een heel vreemd gezicht. Zo'n kerktoren in het water. Het kunstwerk 'de verzonken toren van Drienerlo' van Wim T. Schippers in de centrale vijver van de campus van de Universiteit van Twente heeft opeens voor mij geen waarde meer. Het is gewoon jatwerk. Het haalt het niet bij dit origineel.

Ik fiets verder langs het stuwmeer. Ik kan het niet laten om ook even over de stuwdam te fietsen. Hij is niet echt hoog. Bij St. Valentin is het volgende meer: de Haidersee. Ook dit is een kunstmatig meer. Alleen veel kleiner dan de Reschensee. Ik blijf op de hoofdweg fietsen. Het fietst heerlijk. Het is zondagochtend en stil. Om mij heen liggen bergen met sneeuw op de toppen. En dat met een strak blauwe lucht. Genieten.

Vlak voor Burgeis hoor ik sirenes achter mij aankomen. Al snel rijden de eerste politiemotoren mij achterop. Ik word naar de kant van de weg gedirigeerd. Even later komen er weer honderden wielrenners voorbij. Het is één groot peloton. Ze passeren mij met donders geweld. Het kan ook niet anders want het daalt hier met 15 tot 18%. Het zijn er beduidend minder dan vanmorgen vroeg. Als ze voorbij zijn, is de hele weg weer voor mij alleen. Beneden in het dal zie ik ze als een lang lint verdwijnen. Ik kijk even bij het kasteel. Het is nog dicht.

In Schluderns/Sluderno probeer ik te pinnen. Mijn bankpasje doet het niet. Daar ben ik niet blij mee. Gelukkig doet de creditcard het vreemd genoeg wel. Ik heb weer geld. Alle plaatsen hebben hier een dubbele naam. Een Duitse en een Italiaanse. Het lijkt Friesland wel. Spondinig/Spondinig, Eys/Oris, Laas/Lasa en Schlanders/Silandro met zijn iets krom - tegen de vaak hevige Reschenwind - gebouwde kerktoren.

De oorzaak van die tweetaligheid is iets uit het verleden. De provincie Zuid Tirol maakte tot de Eerste Wereldoorlog deel uit van Oostenrijk. Trentino (de provincie Trento) is echt Italiaans, maar in Zuid Tirol (de provincie Bozen/Bolzano) spreekt de meerderheid Duits en voelt zich verbonden met de rest van Tirol. Onder Mussolini werd de Duitstalige bevolking zwaar onderdrukt. Duits onderwijs en Duitse namen waren verboden. Onder druk van de geallieerden sloot Italië in 1946 een overeenkomst met Oostenrijk, waarin de Duitse taal weer werd toegelaten en Zuid Tirol een zekere autonomie kreeg binnen het Italiaans staatsverband.

Langs de weg hebben zich enorme steenhouwerijen gevestigd. Op hun terreinen hebben ze prachtige blokken marmer en andere steensoorten staan. In de grijze berm - van het stof - liggen losse stukken. Hele mooie zelfs. Veel te zwaar om mee te nemen. Zeker op mijn fiets. Jammer. Bij Goldrain/Coldrano fiets ik door de tunnel. Het mag wel niet, maar ik heb geen zin om terug te rijden. Het is nog steeds rustig op de weg, er zit geen bocht in de tunnel en hij is maar 500 meter lang. Voor alle zekerheid doe ik wel mijn verlichting aan. Het gaat goed. Ik kom maar één auto tegen in de tunnel.

Ik heb nog steeds de 'Reschenwind', een straffe wind die hier in het Vinschgau-dal waait, in de rug. Latsch/Laces, Kastelbell/Castelbello. Voorbij Tschars/Ciardes durf ik het niet aan om door de tunnel te fietsen. Het is een lange tunnel met bochten. Dat risico kan ik beter niet nemen. Ik kies eieren voor mijn geld. Dan maar buitenom naar Naturns/Naturno. Ook de volgende tunnel ga ik niet in. De alternatieve route loopt dwars door de binnenstad. Hier kom ik de eerste palmbomen tegen. Een teken dat ik de goeie kant op ga. Vreemd genoeg heb ik nog geen 'sigaren' (cypressen) gezien.

Al die dubbele namen, ik stop ermee. We zijn in Italië, dus vanaf nu hou ik het bij de Italiaanse naam. Rablá, Parcines, Lagondo zijn dorpjes voor Merano. Voor Merano gaat de weg wel heel steil naar beneden. Continu vol in de remmen. Ik fiets zoveel mogelijk midden op de rijbaan. Zo blijven de auto's achter mij rijden en kunnen ze mij ook niet de berm in rijden. Ook houd ik een goed overzicht over de weg. De weg ligt vol gruis. Voor alle zekerheid heb ik mijn fietshelm maar opgezet.

Ik fiets niet naar het centrum van Merano. Het is zondag dus alles zal wel dicht zijn. Op een gegeven moment zit ik bijna op de autostrada. Dat gaat niet goed. Via een prachtig fietspad kom ik in Cérmes. Het probleem is alleen dat ik daar helemaal niet moet zijn. Uiterekend nu loopt er natuurlijk niemand op straat om de weg te vragen. Bij een landhuis bel ik aan en vraag hoe ik weer richting Bolzano kom. Er komt een stormvloed aan informatie uit de mond van de vrouw die open doet. Ik ga de richting op die ze aanwijst en vertrouw maar weer op mijn kompas. Via Lana kom ik bij Postal weer op de route.

Bij Gargazzone stop ik bij een Alberge. Het is inmiddels alweer bloedheet geworden. De zon brandt als een enorme verfstripper aan de blauwe hemel. Onder het gespannen linnen boven het terras geniet ik van een groot glas Coca Cola. Het eten dat voorbij komt ziet er heerlijk uit. En het ruikt ook zo lekker. Ik besluit ook maar iets te eten. Een groot bord spaghetti Bolognese en nog een glas Coca Cola. Ik blijf hier eerst maar eens een uurtje onder het zonnedak van het terras uitrusten. Bij het afrekenen vraagt de serveerster of ik nog water mee wil voor onderweg. Ik haal snel mijn bidons van mijn fiets en geef ze af. Als ik ze terug krijg, blijkt dat ze er geen water in heeft gedaan. Ze heeft ze gevuld met ijsblokjes. Ze zullen wel snel smelten, maar zo blijft het water toch iets langer koel. Lang zal het toch wel niet in mijn bidons blijven.

De volgende plaats is Vilpiano. Het fietst heerlijk met een gevulde maag. De weg loopt door een klein bos. De bomen zorgen voor een zeer gewaardeerde schaduw. Het is hier echt genieten. Het lijkt wel of ik alleen ben in het hele bos. Bij een T-splitsing neem ik het onverharde pad langs een beekje. Het is nu geen straf om te lopen. Vogels fluiten om het hardst. Vlinders vliegen met mij mee. Ik heb geen idee waar ik uit kom. Uiteindelijk kom ik toch weer op de weg naar Terlan. Hiervandaan is het niet ver meer naar Bolzano.

Ik vergis me in de afstand tussen de stadsgrens en het centrum. Het is zeker nog vier kilometer vanaf het bord 'Bolzano'. De stad ligt in een dal tussen de bergen. En dat is te merken. De temperatuur loopt op. Het kwik haalt met gemak de veertig graden. Onderweg moet ik regelmatig de weg vragen. Het centrum wordt nergens aangegeven. Als ik een man van een jaar of twintig de weg vraag, loopt hij gewoon door. Dat is mij te gortig. Je kunt op z'n minst zeggen dat je het niet weet. Ik scheld hem in het Nederlands de huid vol. Wat ik niet had verwacht, is dat hij zich omdraait en terug komt lopen. Ik vraag hem nog een keer hoe ik in het centrum kom en ik krijg netjes in het Engels uitleg. Ik bedank hem en ga verder. Zo moeilijk is het dus toch niet.

Het eerste hotel is een vier sterrenhotel. Even verder kijken. Hotel Adria het volgende. Ook niet goedkoop. Een kamer kost 48 euro. Zonder ontbijt. Kan wel, kost alleen tien euro. Dacht het niet. Ik neem alleen de kamer. Naast het hotel is een broodjeswinkel die elke ochtend om 6.00 uur open gaat. Daar haal ik morgenochtend mijn ontbijt wel.

Ik kan mijn fiets stallen in de catacomben van het gebouw. Via smalle gangetjes en trapjes kom ik diep onder de grond. Ze hebben de tijdschakelaar veel te kort afgesteld. Regelmatig sta ik in het donker. Met een heel klein sleuteltje kan ik het slot van de ijzeren deur open krijgen. Ik zet mijn fiets in de betonnen ruimte van twee bij één meter.

De dame van de receptie heeft mijn tassen -die ik beneden had neergezet- al op mijn kamer gebracht. Wat een service. Even uitzweten, douchen, droge schone kleren aan en dan loop ik naar het Museum voor Archeologie. Hier ligt Ötzi, de gletsjermummie.

In de zomer van 1991 vond het Duitse echtpaar Simon in de Ötztaler Alpen op 3.210 meter hoogte een lijk. Het was geen moderne bergbeklimmer die verongelukt was. Het was een gevriesdroogde mummie en die kreeg de troetelnaam Ötzi. Van de man werden kledingstukken en gebruiksvoorwerpen gevonden. Onderzoek toonde aan dat Ötzi ongeveer 5.300 jaar geleden heeft geleefd. Het lijk stamde uit de jonge steentijd. Ötzi is maar een klein mannetje. Hij was ongeveer 46 jaar toen hij stierf. Hij had tatoeages op zijn rug en versleten tanden. Ook had hij last van wormen in zijn darmen. Een afgebroken pijl stak in zijn rug. Hoe ze dat weten? Archeologen hebben onderzoek gedaan en bacteriën op zijn lichaam gevonden, röntgenfoto's en normale foto's van hem gemaakt en ook andere onderzoeken toegepast.

De mummie wordt bij -6 graden en bij een luchtvochtigheidsgraad van iets meer dan 98 % in een koelcel bewaard. Via een klein raampje kun je de ijsman bekijken. Het is net het gevonden veenlijk uit Drenthe en Denemarken.

In een aparte zaal hebben ze de kleren van Ötzi, een muts, een mantel uit dierenhuid, beenbekleding, een gordel, een soort onderbroek en een paar schoenen in vitrines tentoongesteld. Het is opvallend dat er geen geweven stoffen zijn aangetroffen, alleen een geloid vel en een mantel van gras.

De vinder van Ötzi, Helmut Simon, stierf in oktober 2004 op bijna dezelfde manier als Ötzi. In een sneeuwstorm is hij in het Gasteinertal (Oostenrijk) uitgegleden en omgekomen.

In het museum draait het maar om één ding: Ötzi. In de rest van het museum loopt bijna niemand. Ik heb het eigenlijk ook wel heel snel gezien. Als ik Ötzi drie keer heb gezien, verlaat ik het museum.

Door de historische binnenstad loop ik naar het Museon. Een klein museum voor de moderne kunst. Het staat helemaal vol met conceptuele en minimale kunst. Mijn stijl.

Tot 18.30 uur slenter ik door de binnenstad. Het is nog steeds boven de dertig graden. Ik loop zoveel mogelijk in de schaduw. Het is druk op straat met gezinnen. De terrasjes zitten vol. Grote zonnebrillen zijn hier in de mode. Iedereen draagt ze. Het zijn complete voorruiters. Zonder zo'n enorme zonnebril tel je hier in Italië in ieder geval niet mee. Op een klein pleintje met een fontein geniet ik van een Italiaans ijsje. Pistache, citroen en kersen. Heerlijk.

Bij terugkomst in het hotel vraagt de receptioniste hoe het bij Ötzi was. Ze is er zelf nog nooit geweest. Ondanks dat ze in Bolzano woont. Ze belooft binnenkort ook te gaan kijken. Ze loopt er elke dag minstens twee keer voorbij als ze van en naar haar werk loop. Op mijn hotelkamer eet ik de broodjes die ik nog over had van vanmorgen. Ik werk mijn dagboeken bij en kijk TV. Net als in Duitsland en Oostenrijk hebben ze hier in Italië ook geen ondertiteling. Alles wordt nagesynchroniseerd. Wel in het Italiaans. Ze zijn nog net niet zo gek om het in het Duits te doen. Op tijd stap ik in bed.

Maandag, 25 juni 2007

Longa via est.

'De weg is lang.'

Ik heb prima geslapen. En dat terwijl het hotel recht tegenover het drukke busstation ligt. Om 6.30 uur uit bed. Aankleden en douchen (andere volgorde natuurlijk). Als ik mijn fiets wil gaan halen, blijkt er nog niemand bij de receptie te zijn. Gelukkig komt er iemand na een minuut of vijf. Zich hevig verontschuldigend krijg ik van hem de sleutel van de kelderbox. Hij was even brood wezen kopen. Ik ga gelijk mijn fiets halen in de catacomben. Het gaat allemaal maar net. Als ik klaar ben om te vertrekken, komt de man uitleggen hoe ik richting Trento de stad uit kom.

Moeilijk is het niet. Het grote plein oversteken, de straat uit rijden, de brug over de rivier de Ádige over, dan gelijk rechtsaf het fietspad op. En dat is dan ook gelijk voor vandaag. Dat fietspad kom ik niet meer af. Eindeloos. De afwisseling bestaat uit het feit dat je of aan de linkerkant of de rechterkant van de rivier fietst. Wijngaarden en boomgaarden bepalen hier het landschap. Het dal wordt steeds breder en de bergen worden lager. Het fietspad gaat niet door plaatsjes. Het blijft langs de rivier. Is er een plaats of een stad in de buurt dan ligt die net aan de andere kant van de rivier. Het fietspad is voorzien van perfect asfalt en rolt heerlijk. Je hoort je banden zoeven. Hier verschijnen ook de cipressen in het landschap.

Ik fiets dus langs en niet door Laives, Bronzolo, Ora, Egna en Laghetti. Bij Salorno is het gelukkig gedaan met de tweetaligheid en gaat alles in het Italiaans. De eerste uren heb ik wind mee. De receptionist vertelde vanmorgen dat vanaf ongeveer 10.00 uur de wind draait en dan uit het zuiden gaat waaien. En inderdaad. Hij draait. Erg hard waait het gelukkig niet.

Ik fiets hier over de Via Claudia Augusta. De fietsroute probeert de oorspronkelijke Romeinse weg zo goed mogelijk te volgen. Regelmatig heb ik een Italiaan op sleeptouw die achter mij blijft fietsen. Mezzocorona, Nave Santa Felice, Lavis, Roncafort. Af en toe gaan de bergwanden bijna loodrecht naar boven.

Bij Trento stop ik even om op een terrasje aan de rivier een Coca Cola en een stuk Apfelstrudel met slagroom te nuttigen. In de schaduw, want het is inmiddels al weer snikheet. Tussen Ravina en Mattarello ligt aan de andere kant van de rivier een lokaal vliegveldje. De helicopters en vliegtuigjes gebruiken de rivier als aanvliegeroute. Vlak voor de landingsbaan duiken ze achter de bomen. Bij Nomi is de volgende stop. Een wegrestaurant voor fietsers en wandelaars. Al snel komen er vier Duitsers bij mij zitten. Ze vinden het prachtig dat ik helemaal vanuit Nederland naar Rome fiets. Zij fietsen vanaf Bregenz tot het Gardameer en pakken daar de trein terug naar Duitsland. Ze vragen of ik met hen meefiets naar het Gardameer. Ik doe het maar niet. Ik volg mijn eigen pad wel. Alleen. Na een een half uurtje ga ik weer verder. Met volle bidons.

Roverta, Mori, Chizzola en Pilcante. Ik fiets het allemaal voorbij. Ik heb de boom- en wijngaarden nu wel gezien. De hele dag fiets ik in de zon. Gelukkig zijn de boeren onderweg druk met het sproeien. Best lekker om af en toe even onder zo'n enorme sproeier door te fietsen in deze hitte. Soms gaat het ook mis. Dan is het geen water, maar een of ander verdelgingsmiddel dat wordt gesproeid. Zo'n twee kilometer voor Ala rust ik weer even uit op een bankje naast het fietspad. In de schaduw. Onder een dak van wijnranken. Het is er vergeven van de hagedissen. Hier drink ik mijn laatste bidon leeg. Weer twee liter water op.

Bij het kleine Pilcante steek ik de rivier over naar Ala. In de binnenstad probeer ik het bed & breakfastadres te vinden. Niemand weet waar het is. Dan maar iets anders. Het eerste wat ik tegen kom is een hotel met twee sterren. Ik parkeer mijn fiets bij de voordeur en ga naar binnen. Het is er een grote chaos. Bij de receptie is niemand. Ik

loop gewoon door. Sta ik opeens in de keuken. Die ziet er niet uit. Wat een smerige bende. Ik heb geen idee waar ze die twee sterren vandaan hebben. Verderop hoor ik gestommel. Ze blijken bezig te zijn met het verbouwen van de bar. Ik kan een kamer krijgen. Maar morgen op tijd vertrekken is er niet bij. Op zijn vroegst kan ik om 8.30 uur mijn ontbijt krijgen. Daar heb ik geen zin in en ga verder zoeken.

Bij hotel Viennese heb ik meer succes. Het ziet er hier een stuk beter uit. De kamer is prima. Mijn fiets zet ik buiten op het parkeerterrein in een grote ijzeren kooi met een enorm slot. Ik was mijn kleren en hang ze buiten te drogen. In de supermarkt naast het hotel haal ik wat boodschappen. Yoghurt, bananen, ananaslimonade en kersen. De kersen zijn hier net zo duur als in Nederland. In Italië is het op de groente- en fruitafdeling verplicht om plastic handschoenen te dragen als je groente of fruit pakt en afweegt.

Terug in het hotel eet en drink ik wat. Ook reorganiseer ik mijn fietstassen. Daarna bekijk ik het dorp. Van die echte Italiaanse kleine straatjes met waslijnen op de eerste en tweede verdieping over de straat. Palazzi met sierlijke smeedijzeren balkons, natuurstenen bogen en fresco's. Er zijn twee kerken open. En je mag hier kaarsjes branden. Van die gelegenheid maak ik dankbaar gebruik.

De binnenstad is een doolhof van straatjes en pleintjes geplaveid met keitjes. Het lijkt wel of er op bijna elke hoek van de straat een fonteintje is. Met de meest uiteenlopende soorten kranen. In een van de kleine straatjes is zelfs een galerie met moderne kunst gevestigd. Het heel verrassende kunst.

Ondanks de smalle straatjes rijden er toch overal auto's. Ze weten precies hoe ze de bochten moeten nemen. Dat het niet altijd goed gaat, zie je aan de hoeken van de muren en de zijkanten van de auto's.

's Avonds eet ik een pizza Formaggio in het restaurant naast het hotel. De rest van de avond doe ik lekker rustig aan.

Dinsdag, 26 juni 2007

Sol lucet omnibus.

'De zon schijnt voor iedereen.'

Er staat een heerlijk ontbijtbuffet klaar als ik beneden kom. Ze hebben aan alles gedacht. Echt genieten om zo de dag te beginnen. Even later schuiven twee Nederlanders aan. Een vader die met zijn dochter van Bolzano naar Venetië fietst. Ze fietsen zonder bagage. Die wordt hen achterna gebracht. Van hotel naar hotel. Dat scheelt een heel stuk. Ik heb toch ongeveer twintig kilo bagage op mijn fiets. Daar komt dan zeker nog twee á drie liter water bij. Ze fietsen vandaag tot Verona. Het ontbijt smaakt mij heerlijk. De verpakte croissants met chocolade zijn handig voor vanmiddag. Die gaan dus mee. Met wat fruit kan de lunch niet mislukken.

Ik fiets terug naar de rivier. Aan de andere kant van de brug ga ik gewoon weer verder op het fietspad van gisteren. Via Avio, Mama d'Avio, Belleno Veronese, Rivalta. Het gaat hier weer echt op en neer. De laatste uitlopers van de Alpen. Voorbij Dolce gaat het weer stroomafwaarts langs de Ádige.

Bij Zuane is er qua klimmen nog een allerlaatste stuiptrekking. Bijna anderhalve kilometer 5 tot 10 % omhoog. Eenmaal boven heb je een prachtig uitzicht over de Po-vlakte. Tijdens de laatste afdaling maak ik de keuze om niet via Bardolina aan het Gardameer te fietsen. Ik ga rechtstreeks naar Pastrengo. Het fietspad blijft bij de rivier. Een echte rivier is het hier niet. Grote delen van de rivier zijn gekanaliseerd. Soms is het

net alsof je langs een enorme bak met water fietst. Langs Bussolengo, Pescantina en Settimo. Plaatsen met prachtige Italiaanse namen. Het is heerlijk om weer op vlak terrein te rijden. Chievo en dan Verona.

Verona behoort tot de belangrijkste kunststeden van Italië. Al in de Romeinse tijd was het een belangrijke stad. De rivier maakt een grote lus dwars door de stad. De eerste kilometers stad blijf ik langs het water fietsen. Bij de Ponte Scaligero over de Ádige verlaat ik de rivier. De brede wegen gaan hier over in kleine smalle straatjes. Het belangrijkste plein van de stad is het Piazza Erbe. Hier staat de zuil met de Marcusleeuw en het Palazzo della Ragione.

Verona is ook de stad waar Shakespeares Romeo en Julia zich afspeelt. Hoewel hij zelf nooit de stad heeft bezocht, heeft hij haar veel bekendheid gegeven met dit werk. Het personage van Julia is gekoppeld aan een echte vrouw, die in de Via Capello heeft gewoond. Haar huis staat er nog, maar het balkonnetje is in de jaren '30 eraan gebouwd. Op de binnenplaats staat een bronzen beeld van de jongedame. Een legende wil dat wie haar rechterborst beroert, geluk in de liefde zal ontmoeten. In tegenstelling tot de rest van het oude beeld, is deze glanzend.

En dan is daar opeens het Romeinse amfitheater uit de eerste eeuw na Christus: de Arena op het Piazza Bra. Het is het op twee na grootste amfitheater ter wereld. Alleen het Colosseum in Rome en het amfitheater in Capua zijn groter. Tegenwoordig worden er wereldberoemde opera's opgevoerd en concerten gegeven. Bussenvol toeristen worden voor de Arena losgelaten. Duizenden foto's worden er gemaakt.

Ook hier dragen de dames van die enorme zonnebrillen. Veel Italiaanse vrouwen hebben op hun linkerborst een tatoeage. En die laten ze zien ook. Ik weet niet wat daar de betekenis van is, maar het valt wel op. Ik fiets een rondje om de Arena. Met wat aanwijzingen van de politie verlaat ik via de Corso Venezia de stad. Qua verkeer is het hier druk. Toch blijven ze rekening houden met mij als fietser. Ze passeren je met een ruime bocht.

Bijna buiten de stad verruil ik de drukke weg voor een spoorlijn om langs te fietsen. Richting San Martina Buon Albergo. Al snel gaat de drukke stad over in het stille platteland. Kleine landweggetjes die gelukkig wel zijn geasfalteerd. Campalto, La Coetta, Mambrotta (kan het Italiaanser?) en Zevio zijn kleine boerendorpjes. Met de wind in de rug op dit vlakke land haal ik zonder al te veel moeite een snelheid van boven de dertig kilometer per uur. Er is intussen ook bewolking binnen komen drijven. Qua temperatuur is het niet te merken. Die blijft gewoon boven de dertig graden. Het scheelt wel in verband met de zon. Om tijdens het fietsen wat af te koelen, gooi ik met regelmaat water over mijn hoofd. Gevolg is wel dat mijn bidons sneller leeg zijn. Ach wat maakt het uit.

Albaro, Ronco all Adige, Albaredo d'Adige met een korte drinkpauze, Casotton, Presin, Michellórie, Miega, Casselle, Gazullo. Bij Oca ben ik even de weg kwijt. Althans ik heb het idee dat ik de verkeerde kant op fiets. Volgens het kompas ga ik nog steeds wel naar het zuiden. Maar ik kom niemand meer tegen. Het is hier echt uitgestorven. Ik kom wel een dronken Italiaan tegen, maar daar komt geen zinnig woord uit. Na een kwartier komt er eindelijk een auto aan. Ik ga midden op de weg staan om hem aan te houden. Als ik hem de weg vraag, zegt hij dat ik gewoon door moet blijven fietsen dan kom ik vanzelf weer in de bewoonde wereld. Na een paar kilometer kom ik inderdaad bij de volgende plaats: Montagnana.

Montagnana is wereldberoemd om zijn ham, de prosciutto. De hele binnenstad is helemaal omsloten door middeleeuwse stadsmuren. Met 24 torens en vier stadspoorten, waarvan er twee zijn versterkt met een kasteel. In een van de kastelen zit de jeugdherberg. Hij is helaas dicht als ik er om ongeveer 14.04 uur aankom. Op zoek naar

iets anders. De thermometer aan de muur bij de apotheek geeft aan dat het 37 graden is. In de hoofdstraat vind ik een hotel waar de kamers wel heel erg duur zijn. Ik vraag bij de receptie of er ook goedkopere hotels zijn. Ja hoor, net buiten de stadsmuur. Ik heb er al snel één gevonden. Hotel Maxim's. Ze hebben alleen tweepersoonskamers. Ik krijg kamer 31 op de eerste verdieping. Mijn fiets kan ik stallen op het afgesloten terras van het hotel. Het hele terras is voorzien van nepgras.

Als ik al mijn spullen op mijn kamer heb staan ga ik eerst maar eens een half uur onder de koude douche staan. Even afkoelen. Daarna even de binnenkant van mijn ogen bekijken. Het is al 16.30 als ik wakker word. Ik loop naar de historische binnenstad. Daar kom ik een andere Romeganger tegen. Herman uit Schiedam. Hij was van plan om even Montagnana te bekijken. Voor alle zekerheid had hij zijn fiets bij de jeugdherberg geparkeerd. Toen hij na een uurtje terug kwam was de jeugdherberg dicht en het hek op slot. Blijkt de jeugdherberg van 10.00 tot 17.00 uur gesloten te zijn. Hij loopt nu al de hele dag hier rond te dwalen en verveelt zich gek. Van ellende is hij maar gaan internetten in wat noemt een 'Al Qaida'-internetcafe. Dit omdat er Pakistanen de leiding hebben. Omdat hij na 17.00 uur -als de jeugdherberg weer open gaat- geen zin meer heeft om nog te gaan fietsen, blijft hij er nu maar slapen.

Ik ga ook eerst maar eens internetten. Eerst een algemeen bericht de wereld in sturen over mijn vorderingen tot nu toe en daarna mijn mail lezen. Na een uurtje verken ik Montagnana. Het is niet echt groot. Ze zijn druk met restaureren. Bij de Supermercado koop ik twee halve liters yoghurt, een zak chips, een fles witbier en een fles Fanta. Het is hier vreemd genoeg duurder dan in Duitsland en Oostenrijk. Als de boodschappen op mijn kamer staan ga ik terug naar het pizzeria-restaurant op het pleintje. Blijken ze geen pasta op de menukaart te hebben. Dan niet. Ik heb geen zin in pizza. Ik eet wel op mijn kamer. Het smaakt mij prima. Yoghurt en enorme chips (die hier het formaat hebben van de breedte van de zak) met een witbiertje.

Tussen de twee bedden zie ik opeens een dode kakkerlak liggen. En waar een dode kakkerlak is daar zijn natuurlijk ook levende exemplaren. Ik ga er maar niet naar op zoek. Ik hoor ze vannacht wel rondscharrelen. De rest van de avond kijk ik TV en schrijf in mijn dagboek.

Woensdag, 27 juni 2007

Ubi bene, ibi patria.

'Waar men zich goed voelt, daar is zijn vaderland.'

Om half zeven uit bed. Zeven uur ontbijten. Althans voor wat het voorstelt. Het wordt aan de bar geserveerd. Twee koppen donkere thee en twee croissantjes die naar citroen smaken. Naast mij staan twee mannen die al aan de wijn gaan. Dat moet wel hele lekkere wijn zijn.

Om 8.30 uur zit ik op mijn fiets. Ik fiets langs de vestingmuur naar het zuiden. Al snel zit ik weer in het open veld. Via kleine weggetjes - voorzien van grof asfalt - kom ik door Casale di Scodòsia en Minotte. Het is wel heel apart. Het is net alsof ik thuis door de Vijfheerenlanden fiets. Sloten, weilanden vol vogels, maisvelden, kwakende kikkers, gele plompen, (witte) reigers, knotwilgen. Heeeeerlijk. De enorme gele, donker rode, oranje en okerkleurige huizen schudden je weer wakker en herinneren je eraan dat je in Italië bent.

Regelmatig stap ik af om van de natuur en de vergezichten te genieten. Het is gelukkig nog niet zo warm. De wind is iets gedraaid. Ik heb hem schuin tegen. Het fietst vandaag niet zo lekker. Mijn ballen zitten verkeerd. Veel last geeft het niet, het fietst alleen niet gemakkelijk.

Castelbaldo, Masi, Badia Polesine zijn kleine dorpjes die midden tussen de weilanden liggen. In Lendinara bezoek ik twee kerken. De deuren van de kerken staan wagenwijd open. Grote witte gordijnen wapperen voor de ingang. Als ik de tweede kerk in stap begint er net een kerkdienst. Ik zet mijn fiets bij de ingang en ga op de laatste rij zitten. Blijkt het een begrafenisdienst te zijn. Zo onopvallend mogelijk verlaat ik maar weer snel de kerk.

Ik fiets verder langs de Naviglio Adigetto, een beekje van niks. De wilgen die met hun wortels in het water staan zorgen voor de nodige schaduw. Zo is het echt geen straf om hier langs naar Villanova del Ghebbo en Fratta te fietsen. Het is hier echt vlak. Mijn ballen hebben gelukkig inmiddels hun juiste plek weer gevonden. Paolini, Pincara, Ospitaletto en Occhiobello (wie kan er nou zeggen dat ie op één dag en in Ospitaletto en in Occhiobello is geweest?) zijn plaatsen waar niet echt veel mensen wonen. Er zijn ook geen winkels.

Bij Occhiobello gaat het opeens omhoog. Omhoog? Ja, een dijk. Aan de andere kant van de dijk stroomt de rivier de Po. Wat een rivier. Prachtig landschap. Het lijkt wel een vorm van thuis komen. Ik denk dat ik het gedicht van de twintigste eeuw van Hendrik Marsman hier maar eens ga introduceren onder mijn pseudoniem II Berto di Vervieri:

Denkend aan Italië zie ik brede rivieren
traag door oneindig laagland gaan
rijen ondenkbaar ijle populieren
als hoge pluimen aan den einder staan
en in de geweldige ruimte verzonken
de boerderijen verspreid door het land
boomgroepen, dorpen, geknotte torens,
kerken en olmen in een groots verband.

Fietsen over een dijk langs een rivier is altijd genieten. Thuis de Lek, vorig jaar de Schelde, Seine en Loire, nu de Rijn, Inn, Ádige en Po. Prachtig. Wat is mooier dan het rivierenlandschap? De zee? Misschien. Dan is het in ieder geval ex aequo. Vier grote reigers vliegen voorbij.

Op een gegeven moment moet ik de rivier oversteken. Een enorme stalen brug verbindt beide oevers aan elkaar. Bij de aanleg ervan hebben ze niet echt aan de voetgangers en de fietsers gedacht. Er is ongeveer 1.20 meter ruimte aan allebei de kanten van de brug. En dan zijn er nog van die maffe Italianen die van de verkeerde kant van de brug gebruik maken. Zo wordt passeren wel een groot probleem. Zeker met mijn volbepakte fiets. Gelukkig fietst er voor mij een bejaarde Italiaanse met een grote zak stro achter op haar bagagedrager. Ze fietst tergend langzaam, maar vormt een mooie buffer voor de tegemoetkomende voetgangeres en fietsers. Ze scheldt ze allemaal de huid vol en wijkt geen centimeter. Zonder tegenstribbelen gaan ze allemaal aan de kant. Ik blijf vlak achter haar fietsen en kom op deze wijze op een makkelijke manier aan de andere kant van de rivier. De overkant, aldus drs. P.

Daar ligt Ferrara. Een prachtige stad. Ik kijk hier mijn ogen uit. Brede straten/lanen brengen je naar het middeleeuwse centrum vol paleizen die dateren uit de 14e eeuw. Smalle straatjes vol fietsers en voetgangers. Het meest opvallende gebouw is het vierkante kasteel van het huis van Este (Castello Estense), in het centrum van de stad. Een stenen gebouw met vier torens waar een gracht omheen ligt. Een indrukwekkend gebouw.

Even verderop ligt de Duomo uit de 12e eeuw met een schitterend gebeeldhouwd hoofdportaal. Op het plein hebben zich de bejaarde mannen van Ferrara verzameld. Ze staan of zitten in groepjes hevig gebarend in de schaduw met elkaar te discussiëren. Bij een groepje mannen laat ik mijn fiets met alle bagage achter. Ze willen er wel even op

letten als ik naar binnen ga om de kerk te bekijken. Wat een kerk. Het lijkt wel of ze mooier en groter worden naarmate ik verder naar het zuiden ga. Helaas hebben ze geen stempel voor mijn Credential.

Als ik terug kom staat mijn fiets er gelukkig nog. Ik fiets en loop nog wat door de oude binnenstad en geniet van alles wat ik zie. Ferrara heeft mijn hart gestolen. De stad uit fietsen is hier geen probleem. Ik fiets naar Torre della Fossa. Hier wil ik even stoppen om iets te drinken en te eten. Helaas, het is er uitgestorven. San Biagio is wel heel erg klein om een eetgelegenheid rendabel te krijgen. Er staan maar een paar huizen. Maar in San Egidio is een klein barretje. Aan een pleintje.

Natuurlijk zitten er een aantal oude mannen op het terras iets te drinken. Ik ga er maar bij zitten. Ze vinden het prachtig dat ik 'helemaal' naar Rome fiets en vragen mij het hemd van het lijf. Ondertussen geniet ik van het glas Coca Cola en een stuk pizza. Als ze uitgevraagd zijn, doe ik ook maar even mijn ogen dicht. Even uitrusten. Dat moet wel kunnen. Mijn bidons worden weer gevuld door de mevrouw achter de bar en ik krijg een hand van de mannen als ik vertrek.

Bij Gaibana moet ik de keuze maken of ik via Florence en Siena naar Rome fiets of via Ravenna en Assisi. Omdat ik al met Petra in Florence en Siena ben geweest, neem ik de oostelijke route via Assisi. De weg gaat via Montesanto, Quartiere naar Portomaggiore. In Montesanto wordt ik aangemoedigd door een groepje bejaarde dames die met z'n allen van een drankje zitten te genieten in de schaduw van een bushokje. Een gejoel gaat op als ik voorbij fiets. In deze omgeving wordt er veel fruit geteeld. Abrikozen, perzikken, peren, kiwi's en pompoenen. Ze kunnen dit jaar een ruime oogst verwachten. De bomen hangen vol.

In Portomaggiore stop ik. Het is een prachtige dag geweest. Een hotel heb ik snel gevonden. Hotel Speranza da Pippi. Ik krijg kamer 28. Na de dagelijkse 'middagverplichtingen' (douchen, wassen en even slapen) ga ik boodschappen doen. Helaas is de enorme COOP-supermercado naast het hotel op woensdagmiddag gesloten. Dan maar het dorp in. Aan de andere kant van het dorp is een BILLA-supermarkt. Het is er heerlijk koel binnen. Ik koop er twee blikjes tonijn, tube mayonaise, twee ons kersen, twee bananen, drie halve liters yoghurt, fles Coca Cola, fles witbier en een blikje perzikken. Dat wordt een heerlijk maal vanavond. Ik verheug me er nu al op.

Buiten op de stoep van de supermarkt gaat de eerste halve liter yoghurt al op. In het noorden verschijnt er een hele donkere lucht. Dat voorspelt niet veel goeds. Ik besluit eerst maar terug te gaan naar het hotel om mijn boodschappen naar mijn kamer brengen. Op een terrasje zie ik iemand met een bakje friet zitten. Ik geloof mijn ogen niet. Dat is lekker. Ik naar binnen en warempel ze verkopen er bakjes friet. Dat laat ik natuurlijk niet schieten. Heerlijk. Ik loop ook nog even de plaatselijke galerie binnen waar ze mooie kunst hebben staan.

Terug bij het hotel blijkt de voordeur op slot te zijn. En mijn kamersleutel past niet op de voordeur. Daar sta ik dan met mijn boodschappen. Met een dreigende lucht die steeds dichterbij komt en niet veel goeds gaat brengen. Als ik tien minuten op de stoep heb gezeten komt de eigenaar eraan. Zich hevig verontschuldigend opent hij voor mij de deur.

Op mijn kamer werk ik mijn dagboek bij, geniet van een lekkere maaltijd en kijk wat TV. Het blijft bij kijken, want verstaan doe ik het echt niet. Alles wordt hier gesponsord. Als je naar het journaal kijkt, heeft elk item zijn of haar eigen sponsor. Binnenlands nieuws, sport, het financiële nieuws, het verkeer, lokaal nieuws. De dagelijkse horoscoop is zelfs onderdeel van het journaal. Het weerbericht wordt gepresenteerd door een militair van de meteorologische dienst van de luchtmacht.

Buiten blijft de lucht dreigend. Maar veel regen valt er niet uit. Eigenlijk niks.

Met de lucht op mijn kamer is het ook niet goed. De hele kamer stinkt naar de tonijn die ik heb gegeten. Ik zet het raam wagenwijd open om de vislucht een beetje naar buiten te krijgen en verse lucht naar binnen.

Donderdag, 28 juni 2007

Verba volant, scripta manent.

'Woorden vervliegen, het geschrevene blijft'

Ik heb prima geslapen in het stalen buizen bed. Vandaag zit het ontbijt niet bij de prijs inbegrepen. Ik heb nog brood van gisteren. Rond kwart over zeven haal ik mijn fiets uit de garagebox. En ik maar denken dat mijn fiets afgelopen nacht achter slot en grendel heeft gestaan. Mooi niet. Je kunt de garagedeur gewoon open trekken. Ik pak al mijn spullen op de fiets en ga maar eens iemand zoeken aan wie ik kan betalen. Uiteindelijk vind ik iemand. Onder in de kelder. In het halfdonker is ze druk bezig met het uitpakken van allerlei dozen.

De stad uitfietsen is geen al te grote opgave. De straat uit, de hoek om en ik ben weer in het vertrouwde polderlandschap. De lucht is gelukkig weer strak blauw. Portoverrara is het eerste dorp dat ik tegen kom. Even doortrappen en ik ben er al weer voorbij. Bado en La Fiorana zijn door een lange kaarsrechte weg met elkaar verbonden. Het landschap wordt leger en leger.

Het is heerlijk rustig fietsen. Mussen zijn er hier genoeg. Het zijn net muizen. Je komt ze overal tegen. Af en toe schiet er een witte reiger omhoog uit de sloot vlak naast de weg. Ik fiets zeker tien kilometer zonder ook maar iemand tegen te komen. De enorme Italiaanse huizen geven ook hier het landschap een heel eigen sfeer.

Af en toe lijkt het erop dat 'the Thunderbirds' hier ook ergens actief zijn. Enorme vreemde, futuristische voertuigen kom ik tegen die het land bewerken. Dorpen liggen hier een heel stuk uit elkaar. Het is een kwestie van trappen. Manata en het twintig kilometer verder liggende Anita zijn echte landbouwdorpen. Grote boerderijen met enorme schuren.

Dan is er opeens weer een dijk. De rivier de Reno. Ik volg de dijk naar het oosten. Op een gegeven moment wordt de dijk omgeven door water. Aan de rechterkant de rivier en aan de linkerkant de Valli di Commacchio. Een enorme lagune. Waar water is, vis zwemt, groen groeit, insecten snorren en vogels vliegen. Dit natuureservaat moet een waar paradijs zijn voor alle dieren die hier voorkomen. Op de dijk staan er om de paar kilometer borden met afbeeldingen van vogels die je hier kunt zien.

Na ongeveer vijf kilometer dijk kom ik bij het veer van Sant' Alberto. Het veer ligt aan de andere kant van de rivier, maar zodra de veerman mij aan ziet komen, steekt hij over. Als ik bij de oever van de Reno aankom, is hij er ook. Hij zet mij gelijk over. Wat een service. In plaats van rechtstreeks naar Ravenna te fietsen, ga ik verder naar het oosten. Richting Casal Borsetti. Nu ik toch in de buurt ben, wil ik hem ook wel weer eens zien, horen, ruiken, proeven en voelen. De zee.

Ik fiets langs een kanaal waar ze ingenieuze visplaatsen hebben gebouwd. Met enorme kranen en vierkante netten - die ze elke vijf minuten laten zakken en weer ophalen - weten ze de vissen te vangen. Vlak voor Casal Borsetti buig ik af naar het zuiden. Naar mate ik dichterbij de zee kom, verschijnt dat typische kustsfeertje. Het begint al met de vegetatie, de zoute lucht, de geur van de zeedennen en dan het zand. Natuurlijk zie je het ook aan de mensen. Via een camping loop ik even naar de zee. Duinen zijn er niet.

Het strand is prachtig. Lekker rustig. De Adriatische Zee is zo glad als een spiegel. Hier kan ik het wel uithouden.

Na een half uurtje in het zand te hebben gezeten, ga ik weer verder. Het fietspad loopt langs de kust verder naar het zuiden. Het is prachtig aangelegd met bloeiende oleanders aan de ene kant en de hoge zeedennen aan de andere kant. Marina Romea is een echte badplaats. Veel campings, hotels, restaurants en souvenirwinkels. Elke keer komt de geur van zonnebrandcrème/olie je tegemoet als je een groep strandgasten tegenkomt. Toch heeft bij hele volksstammen het insmeren niet geholpen. Die lopen er net zo bij als ik. Flink rood verbrand. Ik vraag mij af hoe vaak en hoe snel achter elkaar je kunt vervellen. Mijn neus en armen doen het doorlopend.

Bij Porto Corsini moet ik om aan de overkant te komen weer met een pont mee. Er staat een enorme rij auto's te wachten. Ik fiets er vrolijk langs en ga vooraan staan. We mogen de pont niet op. Ze zijn bezig een stuk van het dek van de pont weg te takelen. Twee mannen duiken in het gat met een jerrycan vloeistof. Even later komen ze weer te voorschijn met een lege jerrycan. Vlak voordat we de pont op mogen, zet een bejaarde Italiaan zijn auto vooraan. Het lijkt wel of de hel losbreekt. Iedereen begint te toeteren, te roepen en te schelden. De man trekt zich er niets van aan en parkeert zijn auto dan ook nog midden op de pont. De mensen van de pont willen dat hij zijn auto beter neerzet. Dat wordt een probleem want die man blijkt dat niet van plan te zijn. Daar komt nog bij dat hij amper kan rijden. Het gevolg is dat er weer ruzie ontstaat. Steeds meer mensen gaan zich ermee bemoeien. Er zijn er zelfs die de man uit de auto willen halen en zelf de auto goed willen neerzetten. Kostelijk om te zien. Het duurt zeker tien minuten voordat alles weer een beetje is gesust.

In no-time zijn we aan de overkant (Marina di Ravenna) en kan ik verder fietsen. Bij Riva Verde moet ik helaas weer het binnenland in. Het is hiervandaan acht kilometer fietsen naar Ravenna. Ik blijf met mijn mond open te fietsen want opeens zoemt er een bij tussen mijn kiezen. Gelukkig kan ik hem uitspugen voordat hij mij steekt.

Ravenna - ooit de hoofdstad van het West-Romeinse Rijk - is een behoorlijk grote, drukke stad met meer dan 140.000 inwoners. Door de hele stad lopen fietspaden. De stad kan niet tippen aan Ferrara. Ik kijk bij de Sant' Apollinare en in de binnenstad. Veel tijd breng ik hier niet door. Ik kan mij er ook niet goed oriënteren.

Met wat hulp van de lokale bevolking fiets ik in één keer de stad uit naar Madonna dell Albero. Hier wil ik iets drinken en eten, maar weer is alles dicht. Maak niet uit. Ik heb eigenlijk altijd wel minimaal twee liter water bij mij. Door continu elke mogelijkheid aan te grijpen om bij te vullen, zit ik nooit zonder. Cafe's, tankstations, mensen langs de route, kranen en fonteintjes. Overal is water te krijgen. Ook heb ik altijd wel iets te eten in mijn fietstassen. Mijn noodrantsoen bestaat uit sultana's en bifiworstjes.

Het is inmiddels al weer behoorlijk warm geworden. San Bártolo is uitgestorven. Ongeveer zeven kilometer verderop ligt San Stéfano. Hier moet een hotel zijn. Ik kan het niet vinden. Dan doe ik iets wat je in Italië nooit moet doen. Bij een bar met een terras vol bejaarden mannen vragen of zij misschien een overnachtingsadres weten. Ze weten allemaal wel een adres, maar eigenlijk ook weer niet. Ze weten allemaal een andere route. Ze gaan elkaar verbeteren. De chaos is compleet. Het kost wat tijd, maar ik blijf lachen en iedereen aanhoren.

Dan staat er gelukkig een man op, pakt zijn fiets en neemt mij mee. We fietsen het dorp weer uit. Hij brengt mij naar een huis midden tussen de weilanden waar hij aanbelt. Een vrouw komt naar buiten om het hek open te maken. De man vertelt haar dat ik een bed zoek en of ze misschien een kamer vrij heeft. Helaas zijn de twee kamers die ze heeft bezet. Maar ze weet nog wel een adres. De man neemt afscheid en fietst weer terug naar de bar.

Terwijl de vrouw naar binnen is, vul ik mijn watervoorraad weer aan met water uit de tuinslang. Als alle flessen en bidons weer vol zijn, drink ik zelf ook nog wat uit de slang. Op dat moment komt de vrouw weer naar buiten. Als ze mij ziet drinken, roept ze dat ik onmiddellijk moet stoppen en alles moet uitspugen. Dat is geen drinkwater. Het is water dat wordt opgepompt. Ik moet al mijn bidons en flessen weer leeggooien en afgeven. Ze roept haar man. Hij gaat naar binnen om alles om te spoelen en te vullen met gewoon leidingwater. Ik vond het ook al zo'n vreemd smaakje hebben. Ziek zal ik er wel niet van worden, maar voor de zekerheid neem ik maar een flinke teug Coca Cola. Dat ontsmet altijd.

De vrouw belt naar een adres in Osteria, een dorp vier kilometer verderop. Daar hebben ze nog een kamer vrij. We nemen afscheid en ik fiets naar Osteria. Het adres is zo gevonden, want echt groot is het niet. Ik bel aan en een oude dame doet de deur open. Volgens mij is het haar moeder. Ze laat mij de kamer zien en vraagt zestig euro voor een overnachting. Het ontbijt bestaat uit een croissantje met jam. Ik vind het te duur en vraag of het niet goedkoper kan. Ik heb geen zin om haar AOW een beetje op te krikken door zoveel geld te betalen voor een klein kamertje en een croissantje met jam. Voor minder wil ze het niet doen. Nou, dat is dan mooi pech. Ik ga verder. Ik zie wel waar ik dan terecht kom. Al moet ik nog twintig kilometer in deze bloedhitte fietsen.

Op de hoek van de straat is een kleine bar waar ik een Coca Cola drink. Na tien hete kilometers kom ik in San Zaccaria. Hier is geen hotel, maar wel een Azienda Agrituristica. Met de prachtige naam Palazzo Manzoni. Ik ga erop af. Na wat rondvragen kom ik bij een enorme Italiaanse villa. Midden in de pasgemaaide korenvelden. Ik ga het gewoon proberen.

De Engelssprekende vrouw des huizes ontvangt mij met open armen. Natuurlijk kan ik hier overnachten. Ze vraagt of ik hier ook wil dineren. Heel graag. En dan komt de verrassing. Voor 55 euro krijg ik een prachtige kamer, diner en morgenochtend een ontbijt. Bingo. Ik blijf. Ik wacht even op het terras zodat ze mijn kamer klaar kan maken.

Het palazzo is prachtig ingericht. Zo ook mijn kamer. Volledig in stijl. Ik kan het niet laten om direct een sms-je (met de website www.palazzomanzoni.it) naar het thuisfront te sturen om ze lekker te maken. Ik breng al mijn spullen naar de kamer. Er zit geen slot in de deur. Alleen een enorme schuif aan de binnenkant. Nou die gebruik ik toch niet. Ook heeft de kamer geen televisie. Heerlijk. Ik ga douchen, slapen, eten (broodjes ham en het blikje perzikken), schrijven, beetje wandelen en rondkijken. Genieten. Niet als God in Frankrijk, maar als een prins in Italië.

Buiten op de binnenplaats worden grote tafels gedekt. Op de achtergrond klinkt muziek van Simon and Garfunkel. Om 20.00 uur is het diner. Ik krijg een eigen prachtig gedekte tafel. De fles wijn staat al op tafel, een 'Castelvecchio di Ribano' 2006. Allereerst krijg ik een fles water en een mandje vol met drie soorten brood/pizza.

Intussen zijn er twee mannen in een hele dure auto aangekomen. Echte kleerkasten van kerels. Ze kijken wat rond en dan komt er een hele clan opgedirkte mensen. Ook allemaal in dure auto's. De twee mannen blijven continu om de groep heen lopen of ze op een afstandje in de gaten houden. Ik snap er niet echt veel van, maar leuk is het wel. De vrouwen zijn ook prachtig om te zien. Dik over de houdbaarheidsdatum en dan toch nog van die korte rokjes tot op het kruis aan. Of ze dragen shirtjes met een open rug tot hun middel. Aan de voorkant hangt het ook tot hun middel. Natuurlijk dragen ze allemaal een grote zonnebril die ze ophouden. Al wordt het donker. De mannen strak in het pak, dragen allemaal een joekel van een horloge. Het moet ze heel wat kracht kosten om hun arm op te tillen om te kijken hoe laat het is. Iedereen zoent iedereen. Als ik een foto wil maken, komt er direct een van die twee gorilla's naar mij toe en zegt dat er geen foto's

mogen worden gemaakt. Dat moet hij tegen mij zeggen. Ik doe net alsof ik mijn toestel wegleg en zodra hij zich omkeert heb ik de eerste al gemaakt.

Het volgende gerecht wordt geserveerd door de eigenaar die ook alles heeft klaargemaakt. Quiche. Het smaakt heerlijk.

Een tweede gezelschap komt aan. Twee echtparen met allebei een dwergpincher. Van die kleine rothondjes die overal naar happen. Dat merkt de ober ook als hij langs hun tafel loopt om het eten te serveren. Ze springen direct naar zijn kuiten.

De 'maffia'-club vertrekt met veel kabaal naar binnen. De volgende gang bestaat uit handgemaakte tortellini gevuld met de speciale kaas uit deze regio. Bij de andere tafel wordt de ober weer aangevallen. Bij mij begint de wijn te werken. Het blijkt een alcoholpercentage van 12% te hebben. Intussen is er weer een nieuw gezelschap, bestaande uit twee gezinnen met kinderen, aangekomen. Een van die dames draagt een kruising tussen een legging en een strakke broek. Flink opgetrokken met daaronder een enorme slip. Als dit de mode wordt voor het komende jaar dan hoeft het voor mij niet.

Die twee pinchers blijven maar blaffen en happen. Zeker als die kinderen gaan rennen. Tussen de gerechten door komt de vrouw des huizes uitleg geven wat ik allemaal te eten krijg. Ook haar man komt steeds een praatje maken. Het hoofdgerecht bestaat uit vier lapjes vlees met gefrituurde groente. Ook dit smaakt heerlijk. Het laatste glas wijn gaat ook op.

Dan gebeurt wat er al de hele avond in de lucht hangt. De ober wordt door een van de honden in zijn broek gebeten. Uit nijd smijt hij de twee borden met eten die hij in zijn handen heeft op tafel. De twee volgende borden gooit hij letterlijk van afstand op tafel. Vlak voor het dessert is ook nog een van de kinderen de klos. Dan is de maat vol en worden de dwergpinchers in het bijzijn van iedereen door de eigenaar afgerost.

Het toetje bestaat uit een aan de streek aangepaste tiramisu. Ik heb van elke gang een foto gemaakt behalve de tiramisu. Die was op voordat ik er erg in had. Tot slot krijg ik een glaasje Grappa, een Italiaanse gedestilleerde alcoholische drank met een alcoholpercentage tussen de 37,5% en 60%, die vervaardigd wordt uit destillatie van restanten van de druiven na de wijnbereiding. Het is net vuurwater. Ik durf het glas -na die hele fles wijn- niet helemaal leeg te drinken.

Als ik na dit heerlijke diner naar mijn kamer ga, komt er nog een gezelschap aan. Eén man met acht vrouwen. Ik ga plat. De wijn eist zijn tol. Binnen zit de 'maffia' groep te dineren. Het is inmiddels half elf als ik in bed stap. Beneden hoor ik de 'maffia'groep nog heel even zingen en dan ben ik vertrokken.

Vrijdag, 29 juni 2007

Festina lente!

'Haast je langzaam!'

Ik heb geslapen als een blok. Leve de wijn en grappa. Ondank dat alles zich afspeelde onder mijn openstaande raam heb ik niets gehoord. Om 6.45 uur kom ik uit bed. Douchen en opruimen. Op het terras bevestig ik al mijn tassen op de fiets.

Om 7.30 uur staat er buiten een tafel vol lekkernijen voor mij klaar. Een enorme kop thee, koekjes, broodjes, jam, sap, fruit. Vorstelijk. De vrouw des huizes is ook net haar bed uit. Het is haar duidelijk aan te zien. Haar haar staat alle kanten op. Ze vraagt of ik nog last heb gehad van de gasten. Ik niet. Rond ongeveer 1.30 uur zijn de laatste weggegaan. Met haar zes maanden oude zoontje komt ze bij mij zitten. We ontbijten

samen. Ze vindt het heerlijk om weer eens Engels te spreken. Duits spreekt ze ook vloeiend, omdat ze met een Duitser getrouwd is geweest. Het is eigenlijk te gezellig om weg te gaan. Ver over achten vertrek ik. Ik krijg twee dikke zoenen en een plastic zak met fruit mee. Hier kom ik zeker nog een keer terug,

Het is nu al warm. Dat wordt nog wat vandaag. Ik fiets richting San Vittore. Daar kom ik weer op de route naar Rome. In de verte verschijnen de heuvels. De voorlopers van de Apennijnen. Deze bergketen (Italiaans: *Appennini*) strekt zich uit over vrijwel het gehele schiereiland, beginnend in Ligurië in het noordwesten tot in Calabrië, 1.350 kilometer zuidelijker, in het zuidwesten. Hoewel beide uiteinden van het gebergte aan de westkust liggen, beslaan de Apennijnen daartussen vooral het oostelijk deel van het schiereiland. Waar het gebergte aan de westkant geleidelijk afloopt richting zee, is de afdaling in het oosten veel steiler. En daar fiets ik nu. De Apennijnen bereiken hun hoogste punt in de regio Abruzzes bij de Gran Sasso. De hoogste top is de Corno Grande met 2.912 meter. Zo hoog hoop ik niet te komen. Ik fiets door het dal van de Sávio dat geleidelijk omhoog gaat. De wijngaarden maken al snel plaats voor bossen en kleine weilanden.

Bij Casemurate hoor ik een harde knal en plotseling zit ik wel heel vreemd op mijn fiets. Twee stangen in mijn zadel zijn finaal afgebroken. Dat dit kan gebeuren, daar heb ik geen rekening mee gehouden. Ik loop terug naar de plek waar het gebeurde om te kijken of er nog onderdelen op het wegdek liggen. Ik kan alleen wat losse stukjes vinden. Veel schiet ik er niet mee op.

Daar sta je dan. In de verste verten geen levende ziel te bekennen. Ik stap maar weer op. Lekker zit het niet. Zo goed en zo kwaad als het gaat, probeer ik te fietsen. Ik moet toch door. Aan een tegemoetkomende wielrenner vraag ik of hij hier in de buurt een fietsenmaker weet. Ik weet niet wat een zadel in het Italiaans is, maar als ik hem mijn zadel laat zien weet hij voldoende. Jammer genoeg weet hij niet waar ik een nieuw exemplaar kan krijgen. Zonde.

Een paar kilometer verderop kom ik weer een wielrenner tegen en hij weet wel een fietsenmaker hier in de buurt. Het is nog bijna tien kilometer fietsen. De fietsenwinkel van wereldberoemde Italiaanse wielrenner Guido Neri. Van 1962 tot 1970 is hij profwielrenner geweest. In 1967 deed hij onder andere mee aan de Tour de France en moest in de elfde etappe opgeven. In zijn hele wielercarrière heeft hij eigenlijk maar één wedstrijd gewonnen. In 1964 de Trofeo Laigueglia. Bij Cesena de spoorlijn over en na 400 meter is aan de rechterkant de winkel.

We zullen het zien. Het wordt in ieder geval nog even afzien. Gelukkig zit het achterste stuk nog vast aan de zadelpen. Het wiebelt enorm tijdens het fietsen, maar met een beetje beleid gaat het. Al snel begin ik spierpijn te krijgen van deze manier van fietsen. Ik blijf onderweg aan iedereen vragen of ze misschien een fietsenmaker weten.

In Borgo Pieve Sestina heb ik geluk. Een Italiaan op een vouwfiets stuurt mij vijftig meter terug. En zowaar, het is er een. Ik was er gewoon voorbij gereden. In een bomvolle werkplaats is een man van een jaar of zestig druk bezig een fietsband te plakken. Ondertussen hevig kletsend met een oud vrouwtje. Voor het gemak heeft hij het wiel in een bankschroef geklemd. Ik moet van hem maar even rustig wachten.

Alle wanden hangen vol spullen. Wat een ongeorganiseerde bende. Boven de ingang van het magazijn hangen kooitjes met kanaries en parkieten. Als hij klaar is, geeft hij het wiel aan het vrouwtje. Zij zet haar bromfietshelm op, start een oud brommertje en rijdt met het losse wiel weg.

De man haalt voor mij een zadel uit het overvolle magazijntje - waar het al net zo'n grote bende is - en zet het op mijn fiets. Het oude zadel gooit hij op de schroothoop

achterin de werkplaats. Als ik af wil rekenen is de schade tien euro. Hij wenst mij een goede reis en geef mij een hand. Ik kan weer verder.

Het zadel zit wel anders, maar dat moet maar wennen. Na vier keer bijstellen zit het zadel zoals ik denk dat het moet zitten. Ik kan alleen de stelsteutel niet meer loskrijgen. Ach, hij zit zo vast dat ik hem ook niet kan verliezen. Ik fiets langs Cesena. Bij de spoorwegovergang kijk ik nog even rond of ik de fietsenzaak en Guido Neri kan vinden. Mooi niet. Die Guido moet nu al tegen de zeventig lopen. Maar goed dat ik al een nieuw zadel heb. Hebben is hebben.

Het is behoorlijk druk. Ondanks dat er net een nieuwe snelweg langs deze weg is aangelegd. Borgo Paglia, Borgo San Vittore en San Vittore. De Po-vlakte is nu echt verleden tijd. Het vals plat gaat al snel over in klimmetjes van 7 tot 10%. Het wegdek is hier niet al te best. Gaten en scheuren. Goed uitkijken. Voordat je het weet gebeurt er iets. Niet alleen de weg loopt op, de temperatuur ook.

San Carlo, Borello en Borgo di Gallo. In de buurt van Gualdo kom ik langs de kant van de weg Romeganger Herman uit Montagnana weer tegen. Hij heeft net met een Nederlands echtpaar staan praten die op de fiets onderweg zijn vanuit Rome naar Nederland. Zij hadden afgelopen nacht overnacht in Bagno di Romagna. Een goed bed voor niet al te veel geld. In Albergo di Roma. Het ligt aan een pleintje bij de kerk. Goed om te weten.

Herman is vanmorgen in alle vroegte vertrokken en heeft er al de nodige kilometers op zitten. Terwijl hij nog iets gaat eten, ga ik verder. Bivio Montegelli, Cella, Taibo. In Mercato Seraceno haal ik bij de SPAR-supermarkt iets te eten en te drinken. Ik parkeer mijn fiets voor de ingang. Vanaf nu komt het nodige klimwerk weer. 700 meter van 5%, 500 meter 8%, 300 meter 7%, 1.300 meter 5%. Afgewisseld met vals plat of korte stukjes vlak. De tendens is in ieder geval: stijgen. Erg veel naar beneden gaat het niet. Maar dat komt nog wel. Aan de kant van Rome. Veel drinken is nog steeds geen probleem. Je giet het erin en je zweet het er met bijna dezelfde snelheid weer uit.

De weg slingert zich omhoog. Langs Monte Castello, Montepetra, Sorbano en Sarsina. Ik fiets langs een bijna droge rivierbedding. De nieuwe snelweg volgt hier letterlijk de rivier omdat ze de pijlers van de snelweg midden in de bedding van de rivier hebben geplaatst.

Turrito, Quarto, Saiaccio. Hier is het weer klimmen geblazen. Bijna anderhalve kilometer stijgt het 5%. Ik weet niet wie dit heeft gemeten, maar volgens mij is het veel meer. Zowel de afstand als het percentage. Er komt geen eind aan. Eenmaal boven is het nog vier kilometer naar Bagno di Romagna. Vals plat, dat wel. Ik vandaag nog geen 75 kilometer gefietst, maar ik stop hier wel. De volgende plaats waar een mogelijkheid tot overnachten is, is pas over 32 kilometer. Inclusief een zware klim. Dat is vragen om problemen.

Het pleintje bij de kerk heb ik al snel gevonden. Albergo di Roma dus ook. Ze hebben nog voldoende kamers vrij. Mijn fiets wordt in de gang geparkeerd. Kamer 2 heeft uitzicht op het kerkplein. Het is een eenpersoonskamer met in een heel klein hokje een toilet, een bidet, een wastafel en een douche. Het is zo klein dat je tijdens het douchen alles in de kamer moet leggen. Natuurlijk vergeet ik tijdens het douchen de rol toiletpapier weg te halen. Bij de receptie krijg ik een nieuwe.

Als ik op het terras zit, komt Herman aanfietsen. Ze hebben voor hem ook een kamer. Samen drinken we in de schaduw een biertje.

Het is even zoeken om in Bagno di Romagna een supermarkt te vinden. Langs de doorgaande weg is een kleintje. Veel boodschappen heb ik niet nodig. In een van de zijstraten van het centrale plein bekijk ik het Palazzo dei Capitani. De voorgevel is

helemaal bedekt met de wapenschilden van de kapiteins die dit gebied vanaf de 15^e eeuw tot de eenwording van Italië namens Florence bestuurden.

Herman en ik hebben om half zeven afgesproken om in de Alberge di Roma iets te gaan eten. Natuurlijk is dat weer veel te vroeg. De keuken is nog dicht. Over een uurtje mogen we terugkomen. Om de tijd te doden drinken we een pilsje op het terras. Aan de overkant van het plein gaat de kerk uit. Het zijn bijna allemaal vrouwen. Herman vertelt mij zijn levensverhaal. Hij is 49 jaar en voor het eerst in zijn leven zonder vrouw van huis. Hij mist haar verschrikkelijk en schrijft elke dag een brief naar het thuisfront. Herman werkt vijf dagen per week als anesthesieverpleegkundige. Veel lol heeft hij niet in zijn werk. Op 6 juni is hij uit Nederland vertrokken en als hij in Rome aankomt gaat hij direct naar huis. Al die bergen met die beklimmingen. Die Po-vlakte was veel te saai en te vlak. Van dat Italiaans snapt hij niks en er is bijna niemand die Duits of Engels spreekt. Hij heeft het helemaal gehad. Het is een mooie tocht, maar toch. Het is eens maar nooit weer.

Rond acht uur beginnen we toch wel trek te krijgen. Als we naar binnen lopen blijken ze daar al druk aan het eten te zijn. Zijn ze ons vergeten te waarschuwen. We gaan snel zitten en bestellen. Gewoon blind zonder te vragen wat het is. Herman vindt het maar niks en wil weten wat het allemaal is. Gelukkig weten ze het niet in het Engels en wordt het voor hem ook een verrassing. Tortellini di patate al ragu en Scaloppine ai poraini met een portie Patat al forno. Het smaakt heerlijk. Volgegeten gaan we om 21.30 uur naar onze kamers. Morgen begint de dag met een flinke klim. Op tijd tussen de lakens.

Zaterdag, 30 juni 2007

Per aspera ad astra.

'Langs moeilijke (wegen) bereikt men de sterren'

Ik heb prima geslapen. De was van gisteren is droog. Die kleren kan ik zo weer aan. Om half 7 loop ik naar de bakker om broodjes voor vandaag te halen. Ondanks dit vroege tijdstip lopen er overal mannen en vrouwen in witte badjassen rond. Ze zijn onderweg naar de verschillende thermebaden in het dorp. Ik snap niet dat dat in badjas moet. Aan de andere kant is het wel lekker makkelijk. Scheelt weer aan en uitkleden.

Ook Herman is bijtijds uit zijn bed. Hij loopt niet al te makkelijk. Hij heeft een pukkel op zijn achterwerk gekregen en hoopt dat het fietsen een beetje gaat. Mijn fiets staat startklaar als we aan tafel kunnen. Cake, croissants, yoghurt (met jam is het net vruchtenyoghurt), thee en sap. Lekker. Ik mag zelfs een paar broodjes meenemen. Afrekenen en de beklimming kan beginnen.

Buiten nemen Herman en ik afscheid van elkaar. Hij gaat links en ik rechts. Met andere woorden: hij rijdt nu al om. De eerste kilometers gaan lichtjes omhoog, maar dan gaat het gebeuren. Het is de hoogste pas die ik overmoet bij het oversteken van de Apennijnen. De Verghereto. Met de zon in de rug zie je de top al van verre boven je liggen. Het is bijna geen doen voor een polderfietser. Gestag gaat de weg naar boven. Niks haarspeldbochten. Ook hier hanteren ze het Spaanse geitenprincipe: zo snel mogelijk via de korste weg naar boven. Ik doe er ruim een uur over om boven te komen. Dan gaat het heel even naar beneden, maar dan moet ik er weer aan geloven. De volgende pas is de Válico di Montecoronaro op 853 meter hoogte. Een klein lullig bordje langs de kant van de weg geeft aan dat je boven bent. Verder is er helemaal niets. Ja, het gaat weer naar beneden. Het uitzicht is prachtig.

De calanchi zijn hier duidelijk zichtbaar tegen de bergflanken. Dit zijn door erosie uitgesleten kale rotsen. Heel apart. Net alsof ze met een enorme ploeg de bergwanden hebben opengetrokken. Er groeit ook bijna niets op of tussen.

Tijdens het dalen is het veel drinken geblazen. De temperatuur stijgt gestaag. Op het wegdek ligt een platgereden slang. Ruim een meter lang en nu heel breed voor zijn doen. Aan deze kant van de berg hebben ze bitter weinig aan het wegdek gedaan. Het zit vol gaten, scheuren en ligt vol stenen. Lekker relaxed naar beneden fietsen lukt echt niet. Zo is het zeker vijf kilometer dalen naar het volgende gehucht. Zo fiets je door het bos en zo fiets je langs steile rotswanden. Op sommige stukken ligt het asfalt vol met naar beneden gestorte stenen. Op sommige stukken zijn de afzettingen langs de weg totaal verdwenen. Gewoon naar beneden gestort. Het ravijn in. Goed opletten is hier het belangrijkste. Ik ontwijk zoveel mogelijk gaten en scheuren en blijf zoveel mogelijk op het midden van de weg. Dit is het slechtste stuk van de hele route tot nu toe.

Qua verkeer is het niet echt druk. Ik kom één fietser tegen en geen enkele auto. Bij het gehucht Valsavignone wordt het asfalt iets beter. Gelukkig. Hier steek ik voor het eerst de rivier de Tiber over. De weg blijft in de buurt van de nieuwe snelweg naar Rome. Het gaat nog steeds naar beneden. Zeker nog een kilometer of tien. Goed op blijven letten en beide handen aan het stuur. In Pieve San Stéfano is het marktdag. Met mijn fiets loop ik over de markt. Druk is het nog niet. Groente en fruit zijn de belangrijkste handelswaar. Bij een van de kraampjes krijg ik een appel.

Bij het uitkomen van een bocht zie ik in de verte tussen de bomen door het Lago di Montedoglio liggen. Een groot stuwmeer met een vreemde blauwe kleur water. Om er langs te komen moet er weer worden geklommen naar Madonnúccia. Ruim 7%. Het is hier echt een op en neer gebeuren. Even verkeerd schakelen en je kunt het schudden. Dat betekent lopen tot het iets vlakker wordt, opstappen, snel terug schakelen en doorfietsen. Een ding is zeker: elke meter die ik omhoog moet, ga ik ook weer naar beneden.

De weg langs het stuwmeer hebben ze net voorzien van nieuwe asfalt. Mijn banden 'zingen'. Heerlijk geluid. Zodra ik het meer voorbij ben, is het gedaan met de pret. Tussen Gragnano en Sansepolcro is het vlak. Ik kan het niet laten om de ommuurde binnenstad van Sansepolcro binnen te fietsen. In deze plaats is de schilder Piero della Francesca geboren. Er zijn hier twee schitterende werken van hem te bewonderen. Erg ver kom ik niet, want al heel snel zit ik vast in een enorme mensenmassa. Door de hele stad is er markt en het is er echt druk. Lopend met mijn fiets wring ik mij tussen de mensenmassa en de kramen door. Om mij heen hoor ik die Italianen schelden dat ik er met mijn fiets rondloop. Het wordt steeds drukker en smaller. Ik durf het niet aan om mijn fiets ergens onbeheerd achter te laten en de schilderijen te gaan bekijken. Via een paar nauwe achteraf steegjes lukt het mij om de drukte te ontvluchten en de stad uit te komen.

Op het kleine industrieterreintje van San Giustino ontdek ik een ijzerwinkel. Eens kijken of ze misschien een steek- of ringsleutel hebben waarmee ik mijn zadel kan vastzetten. Ik pak binnen een nummer 12, 13 en 14 en loop er gewoon weer mee naar buiten. Er is niemand die er iets van zegt. Na wat passen blijkt ik de 13 nodig te hebben. Binnen hang ik de twee andere sleutels terug. Bij de kassa word ik voor zes euro de trotse eigenaar van een nieuwe steeksleutel. Ik zet gelijk mijn zadel in een iets andere stand. Zo, dat fietst een stuk beter en zonder gepiep.

In een bar in Selci-Lama drink ik in een Fanta en eet ik een stuk pizza. Ik neem een kwartiertje rust. Wat kletsen met de twee dames achter de bar. Van die echte Italiaanse vrouwen. Klein, donker en rondborstig. En voor wat dat laatste betreft; dat laten ze zien ook. Ik neem de doorgaande weg naar Citta di Castello met een echt Italiaans centrum. Het is één groot doolhof van kleine straatjes. Alles is eenrichtingsverkeer. Ik hou me er niet aan en doe net of ik gek ben. Met behulp van mijn kompas kom ik aan de andere kant van deze wirwar van straatjes. Hier kom ik ook de Tiber weer tegen.

De weg wordt omgeven door glooiende velden met heggetjes eromheen. Kaarsrechte cipressen steken overal bovenuit. Via San Secendo, Fabbrecce, Trestina, Verna en Montecastelli fiets ik naar Umbertide. Hotel restaurant Capponi ligt vlak bij de rivier. Hier kan ik de komende nacht in kamer 28, met airco, vertoeven. Voordat ik alles, inclusief mijn fiets, naar de eerste verdieping breng, drink ik buiten op het terras een groot glas koud witbier met een schijfje citroen.

Na een uurtje slapen, bekijk ik Umbertide. Bij Museo di Santa Croce krijg ik een stempel op mijn kaart en in mijn dagboek. Als ik de kerk binnenstap om een kaarsje te branden, zijn ze net bezig met de voorbereidingen van een bruiloft. In de Rocca, een 14^e eeuwse vesting, is een expositieruimte gevestigd. De man bij de kassa heeft niet in de gaten dat ik binnenkom. Hij zit heel relaxed een pornofilm te bekijken. Zodra hij mij ziet, is het enige wat hij doet het geluid zacht zetten. Als ik een kaartje heb gekregen en de expositieruimtes in ga, zet hij het geluid weer hard. Door het hele gebouw hoor je het Italiaanse gesteun en gekreun van de film. Volgens mij ben ik vandaag de eerste en laatste bezoeker. Dat wordt dan een dagomzet van twee euro. De expositie bestaat uit vage schilderijen en een videoperformance. Onder in de kelder is een installatie van een Koreaanse kunstenaar. Terug bij de kassa hebben ze wel mooie catalogi. Helaas heb ik geen mogelijkheid om ze mee te nemen. Ik wens hem nog veel plezier met z'n film en vertrek.

Vlak bij de Rocca ligt pal naast een rotonde een prachtig rond kerkje: La Collegiata (Santa Maria della Reggia). Binnen is het heerlijk koel. Ik zit hier zeker een half uur. Samen met een heel oud vrouwtje. Heerlijk rustig. Er is voldoende te zien. Wat een pracht en praal.

Op een bankje aan de oever van de Tiber eet ik een stukje pizza. Terug op mijn kamer eet ik nog een paar boterhammen met tonijn. Vanuit mijn raam zie ik dat het vanaf 19.00 uur drukker begint te worden op straat. Winkeliers zijn druk met het uitstellen hun waren in gammele kraampjes. Bij het verschijnen van een paar straatmuzikanten wordt het nog gezelliger. Ik ga ook maar weer de straat op. Daar gebeurt het tenslotte allemaal. Bij een fotograaf laat ik mijn foto's overzetten van de memorycards op CD. In zijn winkel is een speciaal gedeelte ingericht voor de verkoop van loten van verschillende loterijen. Het is er een komen en gaan. Ze doen hier zeker niet onder voor de goklustige Spanjaarden die ik vorig jaar onderweg naar Santiago de Compostela tegenkwam. De rest van de avond breng ik door op straat.

Zondag, 1 juli 2007

Velle non discitur.

'Willen kun je niet leren'

Om 6.15 uur sta ik op. Buiten schijnt de zon alweer. Op het terras maak ik mijn fiets in orde. Twee Duitsers aanschouwen met verbazing wat ik allemaal op mijn fiets bind. Terwijl ik bezig ben komt de dochter van de eigenaar van het hotel er aanlopen met haar hondje. Haar betaal ik de rekening voor de overnachting. Zij neemt mij mee naar het restaurant naast het hotel. Hier mag ik een ontbijt bestellen. Samen met haar ontbijt ik buiten op het terras. Als alles op is, nemen we afscheid.

Het is zondagochtend en stil op straat. Het is ook nog geen halfacht. Vlak voordat ik Umbertide uit fiets kom ik een bakkerswinkel tegen. Hier koop ik mijn lunch voor vanmiddag: drie jamdonuts.

Ik fiets op een pas geasfalteerde weg Umbertide uit. Het zijn elke keer maar kleine stukjes weg die ze van nieuw asfalt voorzien. Wind in de rug. Het fietspad naast de weg laat ik maar even voor wat het is. In Pierantonio zie ik een oude Italiaan rommelen in

een paar groene vuilcontainers. Hij is karton eruit aan het halen. Ik erop af. Even de weg vragen naar Tavernacce. Ik doe net alsof ik de snelweg richting Rome op wil. Hevig gebarend wijst hij mij de andere weg. Met zijn stok slaat hij op mijn voorband om zijn woorden extra kracht bij te zetten. Ik volg zijn advies op en neem de rustige, provinciale weg door het dorp. De autostrada -verboden voor fietsers- zorgt er wel voor dat het op de provinciale weg heel rustig is. Resina, Resina san Orsola, Casa del Diavolo zijn nog ondergedompeld in een diepe zondagsrust.

Af en toe kom ik een APE50 tegen. De Piaggio APE50 PICK UP is de meest voorkomende versie die je hier in Italië ziet rondrijden. In zijn laadbak vervoeren ze van alles. Echt de meest gekke dingen. Er is zelfs een luxe uitvoering. De Ape50 is een driewielvoertuig, dat zich dankzij zijn minimale afmeting werkelijk door alle verkeerssituaties heen kan manoeuvreren. Ik zou nog wel eens een keertje de trotse bezitter willen zijn van een APE50. Lijkt mij prachtig om ermee door Vianen heen te crossen.

Het asfalt van de SP246 richting Piccione is slecht en dan zit het ook nog vol scheuren en gaten. Het fietst voor geen meter. Na wat klimmen gaat het weer naar beneden. Die heuveltjes hier zijn niet mis. Het zijn echte pukkels in het landschap. Alles wat je naar boven fietst, ga je aan de andere kant ook weer naar beneden. Met als gevolg dat je bij de volgende klim weer bijna onderaan moet beginnen. In de pasgemaakte velden is het vergeven van de hazen. In Torchiagina, Petrigano Palazzo en Torchibetto begint het leven op gang te komen. De uitzichten hier in Umbrië zijn prachtig. De 15^e eeuwse architect Bernardo Rossellino heeft eens gezegd: 'Een landschap wordt pas een uitzicht als je er een lijst omheen zet.' Nou, ik heb geen lijst nodig.

En dan is daar opeens Assisi. Na Rome het belangrijkste pelgrimsoord van Italië. Assisi, de stad van Franciscus van Assisi. Hoog tegen de berg. Als een boeddhistisch klooster. De weg ernaar toe zie je als een zilveren lint slingerend tegen de berg naar boven gaan, Bijna drie kilometer 5% klimmen. Ach, je wilt wat zien van de wereld en je bent op de fiets, dus... stampen.

Eerst nog naar beneden en dan begint de klim omhoog. Om tien minuten voor tien ben ik bij de poort naar de binnenstad. Ik zet mijn fiets bij de ingang van de St. Benedictus. Op het plein voor de kerk hebben ze van bloemblaadjes enorme afbeeldingen gemaakt. De kerkdienst begint om tien uur en zit vol. Ik blijf bij mijn fiets op de stoep van de kerk zitten. Hier volg ik de dienst. Dat is het voordeel van de RK-kerken in Zuid Europa. De deur staat altijd open. Tijdens de dienst blijven mensen in en uit lopen. Genietend van de dienst en de omgeving zit ik daar prima in de schaduw.

Na drie kwartier is de dienst afgelopen. Ik ben als eerste buiten en loop ik naar de kleine supermarkt recht tegenover de kerk. Hier koop ik iets te eten en te drinken. Voordat ik er erg in heb heeft de winkelier het broodje ham met tomaat in een magnetron opgewarmd. Wat een mafkees. De sla die ertussen zit wordt er echt niet knappiger van. Op een bankje onder de boom aan de overkant van de straat eet ik mijn broodje. De winkelier komt bij mij zitten. Hij verwacht vanwege de hitte niet echt veel toeristen. 'Ze gaan allemaal naar zee' klaagt hij. Ondanks dat we in Assisi zijn, mep ik toch de vlieg dood die de hele tijd hinderlijk rond mijn broodje zoemt. Sorry Franciscus. Ik kijk nog wat rond in de kleine smalle straatjes. Mijn fiets onbeheerd ergens neer zetten is hier geen optie. Ik kom wel een keer terug om de rest te bekijken.

Om Assisi te verlaten is het eerst weer klimmen. Maar dan gaat het ook echt naar beneden. 21%. Dat is geen dalen, dat is gewoon naar beneden storten. Het is gelukkig een eenrichtingsverkeersweg. Leuk is het ook niet. Zelfs vol in de remmen gaat het nog hard naar beneden. Ik kom langs het San Damianokerkje dat door Franciscus eigenhandig is hersteld. Hier vestigden zich de eerste Clarissen. In de kloostertuin heeft Franciscus zijn Cantico della Creature, een loflied op de schepping, geschreven. Ze hebben bij de ingang een toiletgebouwtje neergezet waarin je ook water kunt tappen.

Alleen moet je wel vijftig cent betalen om binnen te komen. Ik heb water genoeg en fiets verder.

Het is een lange rechte weg naar Spello. Langs Rivotorto, Capodaqua en Captain Loreto. Ondanks dat het zondag is, is menig Italiaan druk bezig in zijn tuin. Waar zouden al die Italianen zijn zonder hun grastrimmer. Het lijkt wel of ze hier alles maaien met zo'n machine zo'n snel rond slingerend touwtje. Voorzichtig zijn ze wel want ze dragen allemaal een helm met een gezichtsbeschermer. De bermen liggen vol zwerfafval. Vreemd. Tot nu toe was het allemaal heel erg schoon.

Vlak voor Bevagna staat een bordje langs de kant van de weg waar ik al die tijd al naar heb uitgekeken: Roma 148 km. Bij de geldautomaat op een prachtig pleintje breng ik mijn financiële middelen weer op peil. In de schaduw van het gemeentehuis eet ik een donut. Het is gezellig druk op het plein. De terrasjes zitten vol. Net als overal in Italië wordt er ook hier volop gerookt. Zowel door ouderen als jongeren. Peuken schieten of gooien ze niet zomaar op de grond. Nee, die schieten ze richting de afvalbakken die overal staan. Het maakt ze niet uit of de peuk erin valt of eraast. Bij Bar Centrale vullen ze mijn bidons met ijskoud water. Hier vandaan is het nog vijftien kilometer naar Bastardo. De finishplaats voor vandaag.

Vlak is het niet. Er zit een heuvel tussen van ruim 400 meter. Na een klim van drie kilometer met 5% gaat het heel even naar beneden en daarna nog een flinke klim. Het is echt gloeiend heet. Ik weet niet of ik er wijs aan heb gedaan om verder te fietsen. Na een paar kilometer heb ik al spijt dat ik verder ben gegaan. Teruggaan is geen optie want dat zou zonde zijn van de geklommen kilometers. Het lukt niet echt. Vaak afstappen en rusten. De pauzes worden steeds langer. Zodra er schaduw is neem ik het er even van. Op zo'n moment sta ik als een zombie langs de kant van de weg en denk ik gewoon aan niks. Helemaal niks. Echt helemaal niks.

Dan eindelijk is daar het bord 'Bastardo'. Nu nog een bed zien te vinden. In de ijssalon vertellen ze dat er twee mogelijkheden zijn in Bastardo om te overnachten. Hotel Dany en hotel Paradiso.

Bij hotel Dany doen ze wel open, maar alleen om te zeggen dat ze dicht zijn. Het tweede hotel is gewoon uitgestorven.. Wat nu? De volgende mogelijkheid is ruim vijftien kilometer verderop. En weer met de nodige klimmetjes. Voor het eerst deze reis lijkt het een probleem te worden om een bed te vinden. Op de stoep van Hotel Paradiso besluit ik eerst maar eens uit te rusten. Straks maar eens bedenken wat de volgende stap is. Ik weet het even niet. Het is gloeiend heet en ik zit op de stoep van een gesloten hotel. Na een kwartier weet ik het nog niet. Ik stap gewoon op. Eerst maar eens terug naar de hoofdweg. Dan zie ik dat ik de hele tijd aan de achterkant van het hotel, het restaurantgedeelte, op de stoep heb gezeten. Wat een klojo. De voorkant met de ingang van het hotel ligt in een andere straat. Hoe is het mogelijk. Het hek zit op slot. Wel is er een bel. Het is toch het proberen waard. Misschien hoef ik de tocht naar Massa Martina toch niet te maken. En ik heb geluk. Een vrouwenstem klinkt door de intercom. Het hek gaat open en even later doet een man de voordeur open. Ze hebben een kamer. Ze hebben er wel drieëntwintig. En ze zijn allemaal vrij.

Binnen krijg ik onmiddellijk van de man een blikje bier en een glas in mijn handen gedrukt. Ik moet het eerst opdrinken. Daarna laat hij mij de kamer zien. Kamer 14. Mijn fiets kan ik in de tuin laten staan. Ik zet hem met mijn ketting op slot aan het hek. Zodra ik mijn spullen op de kamer heb staan, duik ik in bed. Na ruim anderhalf uur word ik wakker. Dat voelt een stuk beter.

Na een heerlijke douche loop ik naar de ijssalon in de hoofdstraat. Hier bestel ik een enorme sorbet. Weten ze niet wat een sorbet is. Ik mag achter de counter komen en uitleggen wat een sorbet is. Samen maken we een heerlijke ijscoupe. Misschien wordt

het wel een trend. Wie zal het zeggen. Ik geniet met volle teugen van de enorme glazen schaal vol heerlijk Italiaans ijs.

Bij het verlaten van de ijssalon is weer voelbaar hoe warm het is. Door de brandende hitte loop ik terug naar het hotel. De was is de eerste kleus die op mij ligt te wachten. Binnen een half uur is alles weer droog. Ik ga nog maar een keertje onder zeil. Om 19.30 uur staat mijn eten klaar. Ik zit alleen in het grote restaurant. Moeders kookt, pa veegt het restaurant aan met een zachte bezem en zoonlief, die ongeveer drieënzestig woorden Engels spreekt, doet de bediening in een groengele trainingspak. Penne met tomatensaus en geraspte kaas en een enorme steak met twee tomaten. Ik gebruik extra veel zout om mijn eigen voorraad aan te vullen. Als ik ben uitgegeten, krijg ik nog een paar koekjes mee naar boven.

Op mijn kamer ga ik direct naar bed. Komende nacht maar eens goed uitrusten.

Maandag 2 juli 2007

Quidquid latine dictum sit, altum videtur.

'Alles wat in het Latijn gezegd wordt, klinkt diepgaand.'

Ik ben om 5.30 uur wakker. Dat is mooi. Ik pak mijn spullen bij elkaar en maak mijn fiets in orde. Hij staat nog netjes in de tuin waar ik hem gisteren heb neergezet. Bij het afgeven van de kamersleutel vraagt de eigenaresse of ik mijn paspoort al terug heb gekregen. Volgens mij wel. Voor alle zekerheid gaat ze toch maar even kijken. En ja hoor, hij lag er nog. Mazzel. Glad vergeten dat ik hem gisterenavond niet meer had opgehaald. Dat zou niet best geweest zijn als ik mijn paspoort hier had laten liggen. Tot nog toe hadden ze er overal een kopietje van gemaakt en kreeg ik het paspoort direct terug. Deze keer dus niet. Ik betaal mijn schuld en eet bij de bar een broodje met een kop thee. Ik koop nog wat proviand en drinken voor onderweg. Iets over zessen fiets ik als een gelukkig man -met mijn paspoort- Bastardo uit.

Dat nachtje slapen heeft mij goed gedaan. Ik heb het gevoel weer behoorlijk uitgerust te zijn. En dat komt goed van pas, want net buiten het dorp is het alweer klimmen geblazen. De eerste twintig kilometer gaan 4 à 5% omhoog.

Ik ben nog maar net met klimmen begonnen of de wekker van mijn mobieltje gaat af. Na wat zoeken, vind ik hem en kan ik hem uitzetten.

Montecchio is nog in diepe rust als ik er doorheen fiets. De zon is er al wel, maar die heeft nog weinig kracht. Zoals als zo vaak komt na het zuur het zoet. Een afdaling van zeker tien kilometer naar Massa Martana. De weg loopt gedeeltelijk door het bos. Genieten. Voor 100%. Langs Villa San Faustino naar Massa Martana Scalo. Hier begint de volgende klim. Een echte kuitenbijter. Elf kilometer vals plat. Een ding is zeker. Vals plat is ook klimmen. Ik fiets langs een spoorlijntje, maar kom geen trein tegen. Acquasparta en dan San Gemini. San Gemini ligt tegen een berg. De weg kruipt er omheen. En ik dus ook. Via een korte afdaling kom ik weer op de provinciale weg.

De weg die ik volg is de oorspronkelijke Via Flaminia die in 220 voor Christus door consul Gaius Flaminius werd aangelegd van Rome naar Ariminum (Rimini) via Narnia (Narni) en Mevania (Bevagna). De Via Flaminia was van groot belang voor het Romeinse Rijk. Langs deze weg werd het graan uit de Povlakte naar Rome getransporteerd. Julius Caesar gebruikte deze route voor zijn mars naar Rome. De barbaarse horden later ook.

Het kwik is inmiddels al weer boven de dertig graden gestegen. Ik fiets door breeduit glooiende velden met af en toe een terracotta pannendak. In de verte zie ik de volgende plaats, Narni Scalo, al liggen. Erger is dat je boven deze plaats tegen de berg het

volgende dorp, Narni, ziet liggen. Daar moet ik ook naar toe. Dat betekent weer flink klimmen. Terwijl ik genietend afdaal naar Narni Scalo, beseft ik dat het eigenlijk allemaal verloren hoogtemeters zijn. Zo jammer. Straks moet ik ze allemaal weer omhoog. Narni Scalo is vreselijk druk. Alles en iedereen krioelt er door elkaar. Zou het zo in Rome ook zijn? We zullen het zien. Aan het eind van de hoofdstraat moet het maar gebeuren. De klim naar boven. Bijna vier kilometer straf 5 tot 8% omhoog. In de allerlichtste versnelling ga ik naar boven. Na ruim anderhalve kilometer kom ik bij de historische stadspoort. In de binnenstad is het gewoon doorklimmen. Zonder ook maar een klein stukje vlak rij ik via een andere poort de stad weer uit. Dat was Narni. De vergezichten hierboven zijn echt prachtig. Umbrië doet zeker niet onder voor Toscane. Net buiten Narni vul ik bij een tankstation mijn watervoorraad aan.

Tijdens het klimmen, komt een wielrenner mij achterop, geeft mij een schouderklopje en roept lachend 'Avanti, avanti.' Nog even klimmen en dan ga ik weer dalen. Het is bloedheet.

Bij Testaccio wordt het stijgingspercentage wat opgeschroefd: 9 %. Op een gegeven moment heb ik het niet meer. Ik zet mijn fiets langs de kant van de weg en ga ernaast languit op het asfalt liggen. De eerste de beste automobilist stopt direct om te vragen of het goed gaat. Voor hij verder gaat, krijg ik van hem een fles water en wenst hij mij het allerbeste. Zo stopt bijna elke auto die voorbij komt wel even. Dat schiet niet op. Zo rust ik nog niet echt uit. Ik loop een paar honderd meter en ga dan weer fietsen. Ik ben helemaal gesloopt als ik boven kom. Met een knalrode kop en puffend als een stoomlokomotief. Gelukkig gaat het nu even alleen maar naar beneden.

In Poggio parkeer ik mijn fiets bijna in de plaatselijke alimentare. Ik koop er twee bananen, twee bakjes yoghurt, een fles Coca Cola en een fles Fanta. Bij de kassa wordt het even zwart voor mijn ogen. Weer buiten stort ik neer op het bankje voor de supermarkt. Gelukkig staat het in de schaduw. Snel werk ik één van de bananen naar binnen. Gevolgd door de twee bakjes yoghurt. Tussendoor een paar flinke slokken frisdrank. Daar knap ik van op. Een Italiaan komt naast mij zitten en vraagt of het gaat. Nu wel weer. Ik pak nog een handje zoute pinda's uit mijn fietstas. Na een half uurtje, ga ik verder. Ik voel me een stuk beter.

Het landschap van Umbrië is prachtig. Men heeft het eens als volgt omschreven: 'Umbrië, een land waar het leven zacht is, waar de gond gul geeft en de vrouwen hun hele leven schalks blijven. De cipressen staan als groene uitroepstekens in de velden te roepen: 'Kijk! Hier is het leven goddelijk.'" Door Colletarocca San Lorenzo, langs Calvi dell Umbria en door het centrum van San Maria Maddalena. Ik heb geen idee waarom je de ene keer dwars door het dorp rijdt en de volgende keer er netjes omheen wordt geleid.

In Montebuono eet ik in een bar een stuk pizza en drink ik een paar glazen water. Het is er een komen en gaan van mensen die even een glas water komen drinken. Hele gezinnen. Voor de kosten hoef je het niet te laten want voor vijf cent krijg je een heerlijk glas koel water.

Hier vandaan is het nog negen kilometer naar San Polo waar ik wil overnachten. Er is wel een kortere weg, maar die is voorzien van heel slecht asfalt. Die paar kilometer kunnen er nog wel bij.

Bij het inrijden van San Polo vraag ik aan een echtpaar dat hun vuilniszakken naar het centrale inzamelpunt brengt of ze een overnachtingadres weten. Er moet er inderdaad eentje zijn. Op de Via Armando Diaz zou een bed en breakfastadres moeten zijn. Helemaal boven in het dorp. Het gaat hier met 25% naar boven. Volgens mij mag je dit geen weg meer noemen, maar een trap zonder treden. Met moeite duw ik mijn fiets naar boven. Op een gegeven moment werd het zeker te steil want de weg gaat over in een trap. Eenmaal boven blijkt het adres nog wel te bestaan, alleen woont er niemand meer.

Het Amerikaanse echtpaar blijkt een paar maanden geleden met de noorderzon vertrokken te zijn. Daar ben ik niet blij mee. Het is heet en eigenlijk ben ik het zat. Ik vraag nog aan een paar andere inwoners of er nog een mogelijkheid tot overnachten is. Helaas.

Eigenlijk is er in San Polo helemaal niets. Ja, een bar in een ruimte van vier bij drie meter. Die is open van 17.00 tot 20.00 uur.

Dan komt Francesca voorbij. Met in haar handen een enorme pan spaghetti. Zij weet wel een oplossing. Ik moet maar even in de schaduw op het muurtje gaan zitten. Ze zegt dat ze over tien minuten terug is. En inderdaad, ze komt terug. Ze werkt in San Polo voor een restauratiefonds dat hier vervallen huizen opknaapt en daarna weer verkoopt. Zo willen ze het historische aanzicht van het dorp behouden.

Ik mag wel in een huis overnachten dat ze net hebben opgeknapt en toch nog leeg staat. Samen bekijken we het huis. Het is een heel huis met een eetkamer, een keuken, een douche met toilet en een enorme slaapkamer met een balkon en –veel belangrijker- een tweepersoonsbed. Ik kan er zo in. Toch nog een bed.

Francesca gaat weer terug naar het bureau. Ik rij mijn fiets het huis in en zet hem in de enorme slaapkamer. In een kast vind ik ook nog een hangmat. Ik kies toch maar voor het bed. Als ik na een uurtje weer wakker ben, doe ik eerst de was voor vandaag. Ook schrijf ik alvast een stuk in mijn dagboek. Het zit heerlijk op het balkon met uitzicht op de heuvels.

Ik ga nog even terug naar het bureau van de stichting. Het is er een gezellige boel. Ik mag er via internet mijn terugvlucht boeken. Het vliegtuig van Ryanair zit komende vrijdag vol. Gelukkig is er bij Transavia nog wel een stoel vrij. Zij vliegen van vliegveld Rome Fiumicino / Leonardo Da Vinci Airport naar Rotterdam Airport. Ik kan alleen niet via internet mijn fiets boeken. Dat kan alleen telefonisch. Ik bel het thuisfront met de vraag of zij dit willen regelen bij Transavia.

Terwijl ik op een bankje voor de gesloten bar zit, krijg ik van Gwen een sms-je dat mijn fiets ook mee kan. Naast mij stort een bejaarde Italiaan neer. Ik zet hem op het andere bankje. Later komen twee dames hem ophalen. Het is intussen bewolkt geraakt. Er vallen zelfs een paar spetters water.

Om 17.00 uur gaat de bar open. Binnen blijkt dat het ook een klein winkeltje is. De eigenaresse heeft twee standaards met houdbare levensmiddelen staan. Daar had ik niet op gerekend. Ik dacht vanavond mijn maag te moeten vullen met een oude donut en twee geplette chocoladebroodjes. Aangevuld met wat sultana's. Nee, dat wordt iets heel anders. Ik koop een zakje tortellini, blikje geschildte tomaten en een pakje gesneden ham. Ze neemt mij ook mee naar het kleine magazijntje achter de bar. Hier ligt nog een zakje geraspte kaas. Dat wordt smullen.

Nu wordt een voordeel van een heel huis zichtbaar. De aanwezigheid van een keuken. Met vier gaspitten. In een kast staan borden, glazen en pannen. In een la vind ik bestek. Dat moet wel goed komen. Ik begin direct met koken. Het wordt een heerlijk maal. Ik eet buiten op het balkon. Ik neem zelfs een tweede bord. Heerlijk.

Consequentie van zelf koken is dat je moet afwassen. Geen probleem. Veel is het niet. Er is warm water en een afwasborstel. Het is weer eens iets anders. Ik heb heerlijk gegeten. Na de afwas ga ik op het balkon mijn dagboek bijwerken. Als de zon achter de heuvels verdwijnt, ga ik te bed. Met mijn fiets aan het voeteneind.

Dinsdag, 3 juli 2007

Qui scribit, bis legit.

'Wie schrijft, leest twee keer.'

Om 5.30 uur gaat de wekker. Gisteren heb ik bijna alles klaargezet om te vertrekken. Douchen, aankleden, ontbijten en dan kunnen de laatste spullen op de fiets. Uit het vriesvak van de koelkast pak ik mijn bidons. Het water is bevroren. Dat duurt wel even voordat het is ontdooit.

Als ik naar buiten ga, blijkt dat ik niets op slot had gedaan. Ik zet de fiets buiten op straat bij de voordeur. Draai nu maar wel de deur op slot en breng de sleutel naar het bureau. Ik heb gisteren afgesproken dat ik de sleutel onder het luik van het zijraam door naar binnen gooi.

Met mijn fiets loop ik door de steile straatjes naar beneden. Voor mijn gevoel hebben ze het niet steiler kunnen maken. Even na 6.00 uur zit ik op de fiets en ga ik richting Rome. Voorlopig gaat het alleen maar naar beneden.

Bij Boccalecave is er even een klimmetje. Aan de andere kant van de heuvel is de hele vallei in mist gedompeld. Stimigliano ligt onder een dikke witte deken. Her en der steekt er een toren of een fabriekspijp boven de mist uit. Al snel word ik ook bij het naar beneden rijden opgeslokt door de dichte mist. De wereld is hier wel heel erg klein. Gelukkig is er nog erg weinig verkeer. Via een kaarsrechte weg kom ik aan de andere kant van het dal. Halverweg steek ik de Fiume Tevere (de Tiber) over. Als ik aan de andere kant van het dal weer moet klimmen, kom ik al weer snel boven de mist uit.

Bij Ponzano Romano begint het echt klimwerk weer. Ruim twee kilometer 12% en meer. Ik loop het grootste deel. Dit is amper te fietsen. Onderweg moedigt een oude vrouw, die vuilnis staat te verbranden, mij nog aan. Ondanks dat het heerlijk fris is, zweet ik mij helemaal gek. Eenmaal boven is het uitzicht fantastisch. En daar doe je het voor. Toch? Dan volgt er een heerlijke afdaling. De weg slingert zich dan weer over en dan weer onder de nieuwe snelweg. Prachtig asfalt en heerlijk rustig. Blauwe lucht en rond de 22 graden.

Vlak voor Fiano Romano is de laatste serieuze klim deze reis. Net als bij de meeste klims is het gewoon naar beneden kijken en trappen. Heel af en toe naar voren kijken of er niets op de weg staat en dan weer snel de blik op het wegdek. In Fiano Romano besluit ik de Via Tiberina naar Rome te nemen.

Hans Reitsma schrijft in zijn boekje 'Het lijkt misschien verleidelijk naar Rome te fietsen langs de Via Tiberina. Het is ongeveer zestien kilometer korter en u hoeft niet meer te klimmen. Toch raad ik u deze afsteekmogelijkheid af. De Via Tiberina is een drukke weg. In de plaatsen staan veel grote reclameborden en ertussen zijn prostituees op zoek naar klandizie. Welliswaar is er een groot deel van de weg iets wat als fietstrook gebruikt zou kunnen worden, maar die strook is vaak maar vijftig centimeter breed en er ligt hier en daar fijn grind.' Wat een gezwets. Net alsof ik tot nu toe geen reclameborden onderweg heb gezien, het onderweg nog niet druk is geweest qua verkeer en er nergens grind op de weg heeft gelegen. En prostituees langs de weg heb ik ook al zat gezien. Ik kan niets bedenken om het niet te doen. Die zestien kilometer korter en geen geklim meer zijn juist heel aantrekkelijke argumenten om het wel te doen.

Bij een bushalte vraag ik de weg. Blijk ik al een kilometer op de Via Tiberina te fietsen. Het fietst prima. Ruim twintig kilometer vals plat naar beneden. Zoals overal deze reis in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Italië houden ook hier de automobilisten rekening met fietsers. Echt druk is het niet.

Onderweg zijn verschillende plekken waar ze druk met de weg bezig zijn. Hier is maar één rijbaan beschikbaar. Daar fiets ik dan aan de linkerkant de voor het rode licht wachtende auto's voorbij. Net als alle brommers en motoren. Ik trek me ook niks aan van die stoplichten. Ik fiets gewoon door. Het tegemoetkomende verkeer rijdt toch zover mogelijk aan de rechterkant.

Halverwege is een bevoorradingspost. Een tot wegrestaurant omgebouwde caravan. Een kwartiertje rust. Bij Prima Porta kom ik weer op de eigenlijke route. De Via Tiberina is mij prima bevallen en ik raad hem iedereen aan. Bij Labaro is het een grote wirwar van wegen. Borden zijn nergens te vinden. De lokale bakker brengt mij naar de weg naar Saxa Rubra.

Hier moet ik volgens het routeboekje drie viaducten onderdoor. Dat lukt echt niet. Alles is opengeboken. Een van de wegwerkers wijst mij een sluipdoor-kruipdoor-route. Zo kom ik zonder al te veel problemen toch bij de Pista Ciclabile Ponte Castel Giubileo Ponte Milvio. Wat een naam voor een simpel fietspad. Vanaf hier is het nog ongeveer tien kilometer naar Rome. Het fietspad ligt langs de rivier de Tiber. Om de paar kilometer staan er bankjes met een overkapping gemaakt van betongaas en klimop. Wind in de rug. Het fietst echt heerlijk.

En dan opeens fiets je in Rome. Het fietspad wordt opgeslokt door de stad. Net als in Parijs zijn ook hier prachtige fietspaden. Het is niet moeilijk om de Sint Pietersbasiliek te vinden. De koepel steekt ver boven de gebouwen uit. Regelmatig zie je de koepel tussen de grote, oude gebouwen te voorschijn komen. Ik fiets in één rechte lijn naar het Vaticaan.

En dan sta ik er. Ongelofelijk. Geen grenscontrole en belastingvrije winkels. Gewoon het Vaticaan. Rustig fiets ik tussen de zuilengalerij door het plein op. Op het enorme plein fiets ik een paar rondjes tussen de mensenmassa door. Het is er echt beredruk. Met mijn fietsbel uit India produceer ik zoveel lawaai dat ze opzij gaan. Toch een heel vreemd gevoel om midden in Rome rond een enorme obelisk en twee fontein te fietsen. De tocht zit erop. Weer is een van mijn dromen verwezenlijkt. Het is heel wat sneller gegaan dan ik had gedacht.

Ik vraag aan een Nederlandse toeriste om een foto van mij te maken met de Sint Pietersbasiliek op de achtergrond. Deze basiliek is één van de beroemdste kerken in de wereld. De kerk is zeer belangrijk voor de Rooms-katholieke kerk, onder meer als vooraanstaand bedevaartsoord. De Sint-Pietersbasiliek of San Pietro in Vaticano is een katholieke kerk en Basilica Major in Vaticaanstad, en werd van 1506 tot 1626 gebouwd op de plek van het vroegere Circus van Nero in Rome, waar ooit de apostel en eerste Paus, Petrus, gekruisigd en begraven zou zijn.

De Sint-Pietersbasiliek was de grootste kerk ter wereld tot 1989, toen ze in grootte werd overtroffen door de Basilique Notre-Dame de la Paix in Yamoussoukro, de hoofdstad van Ivoorkust. De eerste Sint-Pieter werd gebouwd door Keizer Constantijn in 324, maar dit gebouw was tegen de zestiende eeuw in een zeer slechte staat. Paus Nicolaas V liet Bernardo Rossellino het gebouw opknappen, maar de pogingen werden al gauw gestaakt. In 1506 werd de oude basilica gesloopt en een nieuwe basiliek ontworpen voor Paus Julius II.

Na Bramante's oorspronkelijke ontwerp, gebaseerd op het Griekse kruis, worden door de daaropvolgende hoofdarchitecten grotere en kleine veranderingen doorgevoerd. Wanneer Bramante sterft, zijn slechts de funderingen voor het koor gelegd, en onder Rafaël's leiding wordt het geheel weer gesloopt en opnieuw opgebouwd. Het schip wordt in zijn ontwerpen verlengd, waardoor alsnog een Latijns kruis ontstaat als grondvorm.

De volgende bouwleider was Antonio de Sangallo, die voortborduurde op Rafaël's ontwerp, maar desondanks een gedeelte van de kerk weer liet slopen. Als Sangallo in 1546 overlijdt, is men net begonnen met de absis en de bogen die de grote koepel zullen ondersteunen.

Voor de vierde keer echter wordt de basiliek ontmanteld, wanneer Michelangelo de bouw overneemt. De enorme sommen geld die met de bouw gemoeid waren, werden vooral door verkoop van aflaten gefinancierd. Hij gebruikt Bramante's bouwtekeningen en bouwt de kerk in de vorm van een Grieks kruis. Het schip werd in 1615 alsnog uitgebreid door de architect Carlo Maderno, omdat de kerk groter moest worden dan oorspronkelijk gepland. Na deze verlenging is het schip veertig meter lang. Veel van de interne decoraties, waaronder het reusachtige baldakijn onder de koepel, zijn gemaakt door de Italiaan Gian Lorenzo Bernini, die ook elders in Rome veel sporen heeft nagelaten.

Bij het exterieur hoort ook het plein voor de basiliek, de Piazza San Pietro (Sint-Pietersplein), dat door Bernini werd ontworpen, evenals de zuilengalerijen die de bemoederende armen van de katholieke kerk symboliseren. Het plein is een ovaal, één van de favoriete grondvormen uit de bewegelijke barok. Er staan ook twee fonteinen (uit 1612 en 1675) en een Egyptische obelisk op het plein. In de top van de obelisk zit, volgens de legende een stuk van het kruis waaraan Jezus gestorven is.

De façade van het gebouw biedt toegang tot de kerk door het voorportaal. Deze werd aan het begin van de 17e eeuw voltooid door Maderno. Bovenop de façade staan beelden van Jezus, Johannes de Doper en de apostelen, met uitzondering van Judas.

Ik ga eerst maar eens op zoek naar onderdak. Onderweg ben ik al heel wat hotelletjes tegen gekomen. Dat zal dus wel geen probleem worden. Van Koen Vermeule heb ik het adres van San Guiseppe della Montagna Zr. Maria Grazia gekregen om te overnachten. Dit nonnenklooster ligt tegenover het Museum van het Vaticaan in de Viale Vaticano. Ik fiets er in een keer naar toe. Niet dat dat erg moeilijk is, want er staat een rij van ruim een kilometer voor de ingang van het museum. En de rij begint al op het plein. Als ik bij nummer 88 aanbel, doet er een non open. Het is helaas niet meer mogelijk om hier te overnachten. Jammer.

Ik ga op zoek naar een ander adres. Ik heb er al snel een gevonden. Hotel Amalia aan de Via Germanico. Het kost 75 euro per nacht. Ik boek in eerste instantie voor twee nachten, met een optie voor een derde nacht. Dit omdat ik nog moet uitzoeken hoe en of ik wel komende vrijdagochtend heel vroeg op het vliegveld kan komen. Zo niet, dan ga ik donderdagmiddag al naar de luchthaven en neem ik daar een hotel. Mijn fiets kan ik op de eerste verdieping in een kamer zetten die niet wordt gebruikt.

Als ik mijn spullen op de kamer heb, ga ik snel douchen. Omdat ik niet zo snel mijn andere korte broek kan vinden, is het binnen een mum van tijd een enorme chaos op de kamer. Alle tasjes heb ik uit mijn fietstassen gehaald. Het is een grote chaos. Alsof er een bom is ontploft. Ik gun mijzelf niet de tijd om het op te ruimen. Ik wil zo snel mogelijk de stad in. Op naar het kleine soevereine kerkstaatje in het centrum van Rome. Latijn is er de officiële taal. Als toerist kun je alleen een bezoek brengen aan de Sint Pietersbasiliek, het plein voor de kerk en het museum. De rest van het 43 hectare grote rijk is slechts toegankelijk voor een handjevol mensen.

Allereerst ga ik naar de Kerk der Friezen. De kerk ligt naast het Sint Pietersplein. Deze 'Nederlandse' kerk is niet alleen een bedevaartsoord voor gelovigen uit de lage landen, ook cultuurliefhebbers kunnen er aan hun trekken komen. Het is naast religieus ontmoetingspunt ook een culturele trefplaats. Al tegen het einde van de zesde eeuw trokken onze voorouders van de lage landen naar Rome. Ze bouwden er een nederzetting in de buurt van het graf van Petrus. Er waren huizen, gastenverblijven,

boerderijen en zelfs een ziekenboeg. Veel wegen leidden ook toen al naar Rome. Dikwijls werd er in groepen gereisd, omdat dit een betere bescherming bood tegen struikrovers. Wat dat betreft is er de afgelopen veertien eeuwen weinig veranderd: ook nu reizen caravan-bezitters soms in konvooi naar het zuiden van Europa.

Langs de route ontwikkelde zich in de loop van de tijd een netwerk van pleisterplaatsen. Als de reizigers uiteindelijk in Rome aankwamen, hadden ze behoefte aan een veilig onderkomen, liefst op een plek waar ze hun eigen taal konden spreken en onder landgenoten waren. Zo werd halverwege de achtste eeuw de kerk der Friezen gesticht. De kerk is helaas gesloten. Morgen probeer ik het weer.

Op mijn gemak loop ik naar de ingang van de basiliek. Aan de rechterkant van het plein staat een enorme rij. Iedereen moet door een detectiepoortje. Ook worden alle tassen gescand. Verderop word je ook nog beoordeeld op de hoeveelheid kleding die je draagt. Te bloot staat gelijk aan niet naar binnen mogen. Bij de ingang moet je kiezen of je de koepel op wilt of dat je de tombe en de kerk in gaat.

Ik kies voor de koepel. Na een half uur ben ik bij de kassa. Voor vier euro mag je de ruim 800 treden naar boven klimmen. Voor drie euro meer brengt een lift je naar de eerste omloop. Dat scheelt ruim 500 treden. Ik neem de lift. Dat gaat lekker snel omhoog. De eerste stop is aan de onderkant van de koepel. Je kijkt van bovenaf in het centrale gedeelte van de basiliek. Vanaf hier ga je met een smalle trap verder naar boven. Omdat we door een koepel lopen merk je dat je steeds meer naar rechts gaat hangen omdat de koepel bol is. De wanden worden steeds schuiner en de trap smaller. Het laatste stuk klim je via een rechte trap naar boven. En dan sta je opeens 120 meter boven de stad Rome. Het is kraakhelder. Het uitzicht over de hele stad is prachtig. Gelukkig gaat de route terug via een andere trap. Ik kijk nog even op de façade waar de grote beelden staan die je vanaf het Sint Pietersplein ziet. In een van de winkeltjes koop ik een paar kaarten van de Sint Pietersbasiliek. Bij het teruggeven van het wisselgeld geeft de non achter de toonbank mij tien euro te weinig terug. Als ik het tegen haar zeg verschiet ze van kleur. Met duizend excuses krijg ik de nog ontbrekende tien euro. Lachend loop ik weg. Paus Benedictus moet het zelfs hier in Rome afleggen tegen Paus Johannes Paulus II. De net overleden paus is nog steeds razend populair. De winkels liggen vol bidprentjes, buttons, speldjes, CD's, kaarten en boeken van hem. Met de lift ga ik naar beneden.

Via het voorportaal met zijn vijf bronzen deuren loop ik de Sint Pietersbasiliek in. De middelste drie deuren zijn in 1455 vervaardigd door Antonio Filarete. Ze zijn gemaakt ter ere van de pogingen van Paus Eugenius IV de Rooms-Katholieke en Grieks-Orthodoxe kerk te verenigen. Op de reliëfs worden Christus, de maagd Maria, Sint-Petrus en Sint-Paulus uitgebeeld, met een realistische weergave van de Romeinse tijd als achtergrond. Op de deuren staan ook heidense mythologische taferelen uitgebeeld, en scènes van de Raad van Florence.

De deur geheel links werd in de twintigste eeuw gemaakt en toont dierenmotieven. De rechterdeur is de Porta Santa, of Heilige Deur. Deze wordt slechts in jubileumjaren door de paus geopend, en is de rest van de tijd aan de binnenkant met grote spijkers dichtgetimmerd. Boven het portaal hangen twee plaquettes die herinneren aan het jubileumjaar 1975 en het Jaar der Verlossing (1983). De zestien bronzen panelen werden vervaardigd ter ere van de speciale processies in 1950. De deur was eveneens open in het jubeljaar 2000. De laatste keer dat de deur open ging, was in 2005 tijdens het afscheid van de overleden paus Johannes Paulus II.

Ongelofelijk wat een gebouw. Ik kijk mijn ogen uit. Als je binnenkomt zie je gelijk aan de rechterkant één van de bekendste beelden van Michelangelo: de Pietà. Het is een beeld van Maria met de dode Jezus in haar armen. Voor de veiligheid hebben ze er maar een grote glazen plaat voor gezet. In de Sint-Pietersbasiliek staan 395 beelden,

44 altaren en zijn 135 mozaïeken en heeft een vloeroppervlak van 15.160 vierkante meter.

In het midden van de absis, achter het baldakijn, staat het Cathedra Petri. De Troon of Heilige Stoel van Petrus. De grote koepel boven de grafombe van Petrus wordt omhooggehouden door vier enorme zuilen. Hier staan de beelden van vier heiligen: Sint Andreas, de Heilige Veronica, Sint Helena en Sint Longinus.

Tegen de pijler die het beeld van Longinus bevat staat ook een bronzen beeld van Petrus. Veel bedevaartgangers kussen de voeten van het beeld. Verder bevindt zich bij het beeld van Andreas ook een afgesloten ingang naar de catacomben onder de kerk, waar zich onder andere de tombes van Petrus en een aantal pausen bevinden.

Volgens de overlevering werd het brons van het dak van het Pantheon gebruikt om het monument te bekleden. De gedraaide zuilen zijn geïnspireerd door de zuilen uit de basiliek van Constantijn, die nog steeds te zien zijn in de grote pijlers, boven de vier beelden. De inscriptie in de cupola boven het baldakijn is afkomstig uit het Bijbelboek van Mattheüs: TV ES PETRVS ET SVPER HANC PETRAM AEDIFICABO ECCLESIAM MEAM. TIBI DABO CLAVES REGNI CAELORVM (Gij zijt Petrus, en op deze Rots zal Ik Mijn Kerk bouwen. Aan U zal Ik de Sleutels van het Koninkrijk der Hemelen geven)

Dichter bij de top van de cupola is nog een inscriptie aangebracht: S. PETRI GLORIAE SIXTVS PP. V. A. M. D. XC. PONTIF. V. (Ter glorie van Sint Petrus, door Sixtus V, Paus, in het jaar onzes Heren 1590 en het vijfde jaar van zijn pontificaat). De enorme koepel heeft de vorm van een parabool, en bestaat uit twee lagen. In de 18e eeuw begon de buitenkant scheuren te vertonen, waarna er metalen ringen om de binnenste laag werden geklemd om het geheel bij elkaar te houden. De koepel werd in 1593 voltooid door Giacomo della Porta. Michelangelo was toen al gestorven. De binnenkant zou oorspronkelijk bekleed worden met mozaïeken ter ere van het Heilig Jaar 1600, maar toen bleek dat ze niet op tijd klaar zouden zijn werd dit plan van tafel geveegd. De bronzen bol op de top van de cupola heeft een doorsnede van 3,2 meter.

Ik blijf het grootste deel van de middag in het Vaticaan. Rondlopen, kijken en genieten. Op het postkantoor wil ik een stempel halen voor mijn Credential en mijn boekje. Zomaar stempelen, daar doen ze hier niet aan. Wel als je een postzegel koopt. Dan kun je er gelijk een stempel krijgen. Ik koop dan maar een paar postzegels en laat ze direct stempelen. Ongelofelijk, wat een rare jongens die Romeinen. Het is tweehonderd meter lopen naar het hotel. Onderweg loop ik nog even het internetcafe binnen om mijn mail na te kijken en iedereen een berichtje te sturen.

Wanneer ik in het hotel kom, krijg ik bij de receptie te horen dat ze mijn kamer een beetje hebben opgeruimd omdat ze de kamer nog moesten schoonmaken en het bed nog moesten voorzien van schone lakens. En inderdaad als ik op mijn kamer kom, hebben ze alle bagage bij elkaar verzameld. Ik ga eerst maar eens orde scheppen in de chaos. Alle spullen terug in de fietstassen. Dat ruikt flink op.

Ik heb geen toilet en douche op mijn kamer. Die zijn op de gang. Op mijn kamer heb ik wel een wastafel. Eentje met een probleem. Het water loopt niet weg. Ik meld het bij de receptie. Binnem vijf minuten komt er een klein mannetje in zo'n hoteluniformjasje dat veel te groot is met een enorme ontstopper mijn kamer op. Het wordt een groot water ballet. Alleen loopt het water niet weg. Dan maar met donders geweld. Met een grote hamer begint hij tegen de afvoer te rammen. Hij krijgt het niet voor elkaar. Ik mag kiezen. Of een andere kamer of ik mag gebruik maken van de keuken tegenover mijn kamer. Ik kies voor het laatste. Scheelt weer verkassen.

Op mijn kamer eet ik een oud broodje en schrijf ik de belevissen van vandaag in mijn dagboek. Om 20.00 uur ga ik toch weer naar het Vaticaan. Ik kan het niet laten. Ik zwerf

de rest van de avond rond in de kerk en op het plein. Het enorme plein is bijna leeg op een paar toeristen na. Op de terugweg naar het hotel zie ik in het park een prullenbak in lichterlaaie staan. De brandweer is er al snel bij om alles te blussen. Terug in het hotel ga ik direct naar bed.

Woensdag, 4 juli 2007

Delirant isti Romani.

'Rare jongens, die Romeinen.'

Slecht geslapen. Het lawaai op straat, de vermoeidheid van de reis, de opwindende van in Rome te zijn. Het zal allemaal wel meespelen. Regelmatig komt er een tram door de straat gedenderd. Om 7.00 uur uit bed. Rustig douchen en daarna genieten van een heerlijk uitgebreid ontbijt. Het is prima verzorgd en smaakt mij heerlijk. Ik neem een paar donuts mee voor vanmiddag.

Voor 8.00 uur loop ik naar het Museo Vaticano. Dat is ongeveer twee minuten lopen. Er staat zeker al een rij van honderd meter. Vier of vijf personen breed. Voorlopig gaat het museum nog niet open. Ik sta bij een Duits gezin uit Aken. We zitten gezellig met elkaar op de stoep te kletsen. De tot Duitser genaturaliseerde Indonesiër heeft een TomTom en wil graag weten hoe mijn fietsroute is geweest. Ik laat hem de hele route zien. Hij is onder de indruk. Het is ongeveer 20 graden en licht bewolkt. Het voorbij razende verkeer zorgt voor een enorme stank. Aan de andere kant zorgt het verkeer ook voor prachtige taferelen. Af en toe maken ze elkaar bijna af. Rond negen uur begint de zon door de bewolking heen te prikken. Terwijl we zitten te wachten komen er allerlei mensen voorbij. Bruidsparen die een fotoshoot hebben in het museum. Verkopers van water, potjes, limonade, sjawls, prullaria, tassen, folders voor restaurants, kaarten, T-shirts, boeken. Ook komen er mensen voorbij die denken dat we hier met z'n allen voor Jan Joker in de rij staan/zitten. Even later zie je ze balend terug komen lopen. Erg leuk om het allemaal te aanschouwen.

Om 9.45 uur komt er beweging in de rij. Een kwartier later zijn we bij de enorme koperen deur van de ingang. Uiteraard moet iedereen weer worden gescand. Bij de kassa's gaat het heel snel. Er zijn er voldoende. De toegangsprijs is 13 euro.

Bovenaan een enorme roltrap begint het museum. Hier kom je echt ogen tekort. Er is werkelijk zoveel te zien. Gangen hebben ze hier niet. De gangen zijn hier gewoon enorme zalen. Kun je nagaan hoe groot een zaal hier is. Alles staat of hangt vol. Ontelbare schilderijen, honderden marmeren, stenen, bronzen en houten bustes, enorme beelden, zalen vol crucifixen, wanden vol plattegronden en kaarten. Het is gewoon teveel om te onthouden. Het is echt overweldigend. Vol is vol. Nou, hier niet. Het lijkt wel of elke volgende zaal de vorige wil overtreffen. Overal zie je decoraties. Op de wanden, de plafonds, de kozijnen, de deuren, de vloeren. Alles is vol, vol, vol. En het wordt steeds mooier en uitbundiger. Het hoogtepunt van het Museo Vaticano is natuurlijk de Cappella Sistina. De Sixtijnse kapel. De huiskapel van het Vaticaan.

In 1473 gaf Paus Sixtus IV opdracht aan de architect Giovanni dei Dolci er een te bouwen. Het gebouw werd in 1481 opgeleverd, in het huidige Vaticaanstad te Rome. De Sixtijnse kapel wordt nog steeds gebruikt door de paus, meestal voor plechtige ceremonies. Na de dood van een paus komen de kardinalen er bijeen om een nieuwe paus te kiezen.

De kapel is een rechthoekig bakstenen gebouw van 41 bij 13 meter. Van buiten ziet het er niet uit. Het dakgewelf is tonvormig. Het gedeelte voor het altaar, bestemd voor de geestelijken, is afgescheiden van het deel voor de gewone gelovigen door een transenna:

een marmeren hekwerk. Elk van de twee lange zijwanden heeft zes grote boogramen. De zaal is twintig meter hoog.

De wanden bestaan uit drie ringen: onderaan wandkleden ontworpen door Rafaël met scènes uit de Evangelien en Handelingen, in het midden fresco's met scènes uit de levens van Mozes en Jezus, en bovenaan, naast de ramen, afbeeldingen van diverse pausen.

De uitbeelding van Mozes en Jezus was een bewuste keuze: men wilde er de overgang van de wetten van Mozes naar de leer van Jezus mee aangeven, die zou passen in de continuïteit van het oude en het nieuwe verbond. De verhaallijnen begonnen oorspronkelijk op de wand achter het altaar en kwamen weer samen boven de entree.

De muur- en plafondschilderingen in de Sixtijnse kapel worden door velen beschouwd als het hoogtepunt van de renaissance. Vooral het plafond en de achterwand van Michelangelo zijn echte hoogstandjes. De kunstwerken zijn in drie stappen aangebracht, in opdracht van verschillende pausen:

Van 1481 tot 1483 -nog tijdens het pontificaat van Sixtus IV (1471-1484)- werden alle wanden gedecoreerd. Pier Matteo d'Amelia schilderde een sterrenhemel op het plafond.

Julius II huurde in 1508 de Florentijnse meester Michelangelo in om het plafond te beschilderen. Dit werk werd in 1512 opgeleverd. Het plafond toont negen taferelen uit Genesis.

De hele noordelijke zijwand is gewijd aan het leven van Jezus. Op de zuidelijke zijwand staan fresco's met scènes uit het leven van Mozes. In 1522 storte een deel van de wand van de entree met de deur in. Hierbij gingen de fresco's verloren. Ze toonden scènes uit de levens van Jezus en Mozes. Ze werden enkele decennia later vervangen door werken van Hendrik van den Broeck en Matteo da Lecce, die weer de oorspronkelijke onderwerpen uitbeeldden.

Paus Paulus III verzocht Michelangelo de wand achter het altaar te decoreren met een fresco van Het Laatste Oordeel: het moment waarop God oordeelt over de mens. In de 15e eeuw was de wand al gedecoreerd met een altaarstuk en twee fresco's van Pietro Perugino, die de eerste episodes uit de levens van Mozes en Jezus toonden. In 1541, na vijf jaar schilderen, werd het werk ingewijd. In 1993 werd het gerestaureerd. Men koos ervoor om de genitaliën, die na de dood van Michelangelo waren bedekt op aandringen van preutse priesters, bedekt te laten.

Het beschilderen van het plafond van de Sixtijnse kapel kostte Michelangelo vier jaar van zijn leven en vormde een aanslag op zijn gezondheid: liggend op zijn rug zal er heel wat verf in zijn longen zijn gekomen. Maar het resultaat mocht er zijn. Na de afronding in 1512 duurde het tot 1536 eer Michelangelo weer ging schilderen. In de tussentijd was hij druk met beeldhouwen.

Op het middendeel van het plafond staan taferelen uit Genesis. Aan weerszijden hiervan zijn verschillende bijbelse profeten en profetessen uit de klassieke oudheid, die volgens de Kerk de komst van Jezus hadden voorspeld geschilderd.

Via verschillende trappen kom je bij de ingang. Het is binnen bomvol. De ruimte is net een enorme schoendoos die aan de binnenkant fantastisch is beschilderd. Overal staan bordjes met het verzoek stil te zijn. Daar trekken de twee Italiaanse mannen in uniform zich niets van aan. Zij roepen continu dat er niet mag worden gefotografeerd. Hele volksstammen trekken zich er niets van aan. Continu flitst het aan alle kanten.

Stapvoets kun je door de ruimte lopen. Omdat bijna iedereen naar boven kijkt, zie regelmatig mensen tegen elkaar aan lopen. Ik ga bij het hek, vlakbij de uitgang, staan.

Bij de kachel waarin het vuurtje wordt gestookt dat zorgt voor de zwarte of witte rook bij de verkiezing van een nieuwe paus. Het wordt steeds drukker. Er is bijna geen doorkomen meer aan. Na een kwartier heb ik het wel gezien. Ik wil best geloven dat de afbeeldingen worden aangetast door zulke aantallen bezoekers.

Het vervolg van het museum is identiek aan het eerste deel. Gangen vol kunstwerken. Je raakt niet uitgekeken. Als ik voor een tweede keer rond wil, lukt dat tot de Sixtijnse kapel. Daar is het zo druk dat er wachttijden zijn om naar binnen te kunnen. Ik draai om en ga met behulp van iemand van de beveiliging via een afgesloten ruimte terug naar de ingang. Om bij de uitgang te komen moet iedereen een grote draaitrap af. Die is zo ongelukkig gebouwd, dat om je heen diverse mensen ziet struikelen over de vreemde, brede treden.

Buiten is de lucht stralend blauw. De temperatuur ligt er ook niet om. Het is gewoon weer heet. Er staan nog steeds een enorme rij voor het museum. Ik loop erlangs naar het Sint Pietersplein. Vandaag staan er veel nonnen en broeders in de rij. Ze hebben allemaal hun eigen manier van kleden. Nonnen in witte, blauwe, zwarte, bruine, groen, gekleurde kleding. Monniken met een groot touw om hun buik. Je kijkt je ogen uit.

Als ik het Sint Pietersplein op wil lopen, zie ik dat het hek van de Kerk der Friezen open staat. Ik erop af. Niet alleen het hek is open, de kerk ook. Door het gebrek aan vrijwilligers zijn ze tegenwoordig alleen op woensdag en zondag open. Vandaag zijn er twee dames die de bezoekers ontvangen. Ze zijn allebei getrouwd met een Italiaan en wonen al ruim dertig jaar in Rome. Zodra ik binnen ben krijg ik een beker thee met een Nederlandse koekje. Een moeder en haar zoon uit Nieuwkuijk zitten al aan de koffie. Later komt er nog een Nederlands echtpaar binnen. Ze komen uit Mierlo. Het is allemaal heel gezellig. Een van de dames geeft ons een rondleiding door de door Willibrord en Bonifatius opgerichte kerk.

Van die eerste kerk is niets meer teruggevonden. Het moet verwoest zijn door oorlogsgeweld. Ze weten dat het er was en dat het een patroon had: Michael, de aartsengel die Rome ooit van de pest heeft bevrijd. Later kreeg het er een tweede patroon bij: Magnus, een heilige bisschop die bij toeval hier, vijfhonderd jaar na zijn dood, terecht kwam. Al te ijverige Friezen hadden namelijk zijn relieken mee naar het hoge noorden willen nemen, maar daar is toen toch maar een stokje voor gestoken. De relieken bleven in Rome. In de kerk die vanaf toen een dubbele naam kreeg; kerk van Michael en Magnus. In 1141 is de nieuwe kerk gebouwd. Groter en mooier dan de eerste kerk geweest moet zijn. Het was een Romaans bouwwerk. Met oude zuilen en een fraaie klokkentoren. Die klokkentoren is er nog steeds, maar de kerk ziet er nu heel wat anders uit dan toen hij gebouwd werd. In de achttiende en negentiende eeuw werd het interieur zo ingrijpend gewijzigd, dat alleen kleine details die ouderdom nog verraden.

De kerk is gebouwd tegen een heuvel, de Janiculus, die grenst aan het Sint Pietersplein. Dankzij haar ligging is zij bewaard gebleven toen in de 16e eeuw alle gebouwen die onder aan de heuvel stonden werden gesloopt voor de bouw van de Sint Pietersbasiliek. Mede door deze gunstige ligging is de Kerk van de Friezen het enige bestaande gebouw dat nog rechtstreeks herinnert aan de hierboven genoemde scholae bij het graf van Petrus. Door haar unieke geschiedkundige waarde is de kerk in 1990 door UNESCO toegevoegd aan de lijst met Mondiaal Erfgoed van de Mensheid (World Heritage).

Na de rondleiding krijgen we nog een kopje thee of koffie met een koekje. Ik krijg een gesigeneerde oorkonde omdat ik op de fiets als pelgrim naar Rome ben gekomen. Als we nog na zitten te praten komt er nog een Nederlandse fietser binnen. Omdat hij alle tijd van de wereld had, heeft hij er maanden over gedaan om van Nederland in Rome te komen. Hij beschrijft de fietstocht naar Rome als een van de zwaarste die hij ooit heeft gereden. Door zijn arrogante gedrag heeft hij het heel snel verpest bij de twee dames

van de kerk. Ze geven hem wel koffie, maar naar het koekje kan hij fluiten. Ik vertrek samen met de moeder en zoon uit Nieuwkuijk.

Voor het Sint Pieterplein stap ik op de bus. Met een open topdeckbus van Roma Cristiana ga ik een rondrit door Rome maken. Voor vijftien euro rijden ze de hele stad door langs de belangrijkste monumenten van Rome. Ik koop een kaartje dat 24 uur geldig is en waarmee je onbeperkt in en uit mag stappen. Zo kan ik vanmiddag een keuze maken waar ik morgen nog naar toe wil. De bus gaat onder andere langs Castel Sant'Angelo (Engelenburcht), Piazza del Popolo, Museo e Galleria Borghese, Trevifontein, Forum Romanum en het Colosseum.

Bij station Termini stap ik uit. Even informeren hoe ik het beste vrijdagochtend vroeg naar de luchthaven kan komen. Bij de informatiebalie van de Leonardo Expresse krijg ik te horen dat ik niet met mijn fiets met deze trein mee mag. Als ik de fiets mee wil nemen moet ik zelfs naar een ander station. Stazione Tiburtina. Daar moet ik de stoptrein nemen. Dan zie ik midden in de hal een bekende fiets staan. Herman? Ja hoor, hij is het. Bij een van de loketten staat hij hevig te debatteren. Even later komt hij met een rooie kop en een paar losse papiertjes aanlopen. Al scheldend omdat hij naar een ander station moet. Vanmorgen heeft hij het thuisfront gevraagd zijn vlucht voor de derde keer te vervroegen. Hij is kapot. Hij heeft het helemaal gehad met fietsen. Hij wil maar een ding: zo snel mogelijk naar huis. Naar zijn vrouw. Dat laatste stuk was hem nog zwaar tegen gevallen. Al die rotheuvels. Hij is naar het Sint Pietersplein gereden. Heeft iemand gevraagd om een foto van hem te maken. Daarna is hij gelijk door gefietst naar station Termini om daar de trein te nemen naar het vliegveld. Alleen staat hij dus op het verkeerde station. Nu moet hij als een speer naar het andere station. De tijd begint te dringen voor hem. Ik hou hem nog even aan de praat. Hij wordt steeds zenuwachtiger. Ik geef hem mijn plattegrond van Rome en wens hem veel succes. Ik hoop dat hij het haalt. Ik kijk nog even rond op het enorme blokstation en in de directe omgeving. Het is er vergeven van de zwervers. In winkelwagentjes vervoeren ze hun hele hebben en houwen.

Ik stap weer op een gele bus van Roma Cristiana om de rondrit af te maken. Zo kom ik bij het Colosseum, het Forum Romanum, Circo Massimo. Het rijden door de stad is een fantastische ervaring. Het is net alsof we door een groot museum rijden. Opvallend is ook dat er zoveel groen aanwezig is. Via Plaza Venezia kom ik weer bij het Sint Pietersplein. Hier stap ik uit en koop ik iets te eten en te drinken. Op mijn hotelkamer eet ik een liter yoghurt en een broodje. Bij de receptie zoeken ze voor mij uit hoe ik het snelst van het hotel naar station Tiburtina kan komen. Ze printen voor mij de routebeschrijving. Het is ongeveer zeven kilometer fietsen. Dwars door de stad. Dat moet wel lukken. Zeker om 5.00 uur 's nachts. Ik boek gelijk de derde nacht in het hotel.

Tussen zeven en half acht ben ik weer op het Sint Pietersplein. Ik kan er gewoon geen genoeg van krijgen. De rijen zijn verdwenen en ik kan zo doorlopen. Nu ga ik eerst naar de crypte waar alle tombes staan. Onder het middenschip van de basiliek bevindt zich de crypte met de praalgraven. Hier liggen 148 overleden pausen. De tombe, met de relieken van de Heilige Petrus ligt recht onder het hoofdaltaar en is sinds 1979 door toedoen van Paus Johannes Paulus II te bezichtigen. De Latijnse inscriptie op de boog die toegang geeft tot het graf is: 'SEPULCRUM SANCTI PETRI APOSTOLI' (Het Graf van de heilige Apostel Petrus). Paus Johannes Paulus II ligt vlak bij het graf van Petrus. Overal mag je foto's maken behalve bij deze twee tombes. Bij het graf van paus Johannes Paulus II liggen stapels brieven, neergelegd door gelovigen. Als ik in de Sint Pieter kom, is er net een dienst aan de gang. Gezeten onder het enorme beeld van Sint Helena bekijk ik alles wat voorbij komt. Bruidsparen, gelovigen die de voeten van Petrus kussen of knielen en bidden bij zijn graf, mensen die in de laatste zonnestralen gaan staan die door het raam naar binnen vallen. Fantastisch om te zien hoe gelovig mensen kunnen zijn. Om jaloers op te zijn.

Op een terrasje in de buurt van het Vaticaan neem ik een bordje tagliatelli met een glas bier. Lekker. Verder loop ik nog wat rond in de buurt van het hotel. Om 21.00 uur ben ik weer terug op mijn hotelkamer. Net op tijd voor de Circo Massimo-show op televisie. Het Vaticaan heeft ook een eigen televisiezender. Hierop zenden ze onder ander de audiëntiebijeenkomst van vandaag uit. Nog wat schrijven en dan ga ik slapen.

Donderdag, 5 juli 2007

Factum fieri_infectum non potest

'Wat gedaan is, kan niet ongedaan worden gemaakt'.

Om 7.30 uur sta ik op. Douchen en ontbijten. Er zijn vandaag helaas geen donuts. Ik loop naar het Sint Pietersplein. Er staat al weer een hele rij wachtenden. Zowel voor het museum als voor de basiliek.

Met de Roma Cristiana-bus rij ik naar de Via Veneto. Hiervandaan loop ik door kleine straatjes naar de Trevifontein. Hebben ze hem gisteravond leeg laten lopen. Dat moeten ze tegenwoordig in het hoogseizoen twee keer per week doen om al het geld eruit te halen. Twee mannen zijn druk bezig het geld bij elkaar te vegen. Een man schept het geld in een emmer en hij brengt het naar een geldauto. Daar lopen vijf agenten nerveus omheen te springen. Met rood-wit afzetlint wordt het publiek op afstand gehouden. Ondanks dat er geen water in zit, blijven toeristen geld in de fontein gooien. De twee vegers moeten af en toe gewoon wegduiken om niet geraakt te worden door de munten. Japanse toeristen gooien ze zelfs met handenvol.

Ik loop terug naar de bus. Er vliegen vandaag veel meeuwen rond. Je zou bijna zeggen dat Rome vlak aan zee ligt. Maar dat is niet echt zo. Onderweg pin ik geld om onder andere de laatste hotelovernachting te betalen en morgen een treinkaartje naar het vliegveld te kopen. We rijden langs het Forum Romanum en het Colosseum.

Bij het Largo di Torre Argentina stap ik uit. Hiervandaan loop ik langs het regeringsgebouw naar het Pantheon. Een tempel die werd gebouwd tussen 118 en 125 na Christus. Pantheon betekent 'gewijd aan alle goden'. Een andere mogelijke vertaling is: 'geheel goddelijk'. Het oorspronkelijke gebouw dateerde uit 27 voor Christus en werd gebouwd onder het consulschap van Marcus Agrippa. In 80 na Christus werd deze tempel tijdens de grote brand die Rome teisterde verwoest. In 125 liet keizer Hadrianus het Pantheon geheel herbouwen.

Na de val van het West Romeinse Rijk bleef het Pantheon in bezit van de Byzantijnse keizers, hoewel zij geen werkelijke macht meer hadden in Rome. Keizer Phocas schonk de tempel in 609 aan Paus Bonifatius IV. Deze Paus maakte van het Pantheon een kerk, de Santa Maria ad Martyres. Om deze reden is het Pantheon nooit afgebroken, wat bij de andere heidense tempels in Rome wel gedaan is. Vanaf de Renaissance werd het Pantheon gebruikt als begraafplaats voor vooraanstaande Italianen, van wie Rafaël Santi en Victor Emmanuel II de bekendste zijn.

Op de gevel aan de voorzijde staat een opvallend grote tekst in bronzen letters: M.AGRIPPA.L.F.COS.TERTIUM.FECIT. Dit betekent: 'Marcus Agrippa, zoon van Lucius, voor de derde maal consul, heeft dit gebouwd'. Het huidige bouwwerk stamt echter in zijn geheel uit de tijd van Hadrianus. Dat keizer Hadrianus niet zijn eigen naam op de gevel liet vereeuwigen, wordt uitgelegd als een teken van bescheidenheid. De inscriptie komt voor in de biografie van Suetonius over keizer Augustus, waarin een adelaar boven de eerste letter 'M' ging zitten. Aangezien het Latijnse woord 'Mors' (de dood) ook met een M begint, zag Augustus hierin een voorteken van zijn naderende einde.

Het Pantheon is nog in zeer goede staat, maar mist de bronzen omlijsting van de cassettes in het gewelf en de bronzen ornamenten van de zuilengang. Deze werden door Paus Urbanus VIII Barberini verwijderd en omgesmolten om er het baldakijn boven het hoofdaltaar van de Sint-Pietersbasiliek van te gieten. Dit werd als een grof schandaal beschouwd en leidde tot een beroemd geworden uitspraak: 'Quod non fecerunt barbari, fecerunt Barberini', vrij vertaald: 'Wat de Barbaren niet hebben gesloopt, heeft Barberini wel afgebroken'.

Het ronde gebouw, met een zuilengang bestaande uit drie rijen Corinthische zuilen, bestaat uit een betonnen koepel, met een centrale opening (de oculus). Deze opening is ook echt open en het regent dus soms naar binnen. De vloer is licht gebogen om het regenwater af te voeren. De diameter van de koepel is gelijk aan de hoogte van de vloer tot aan de oculus: 43 meter. Hierdoor zou het inwendige van het gebouw perfect in een kubus met een ribben van 43 meter passen, of anders gesteld: men kan perfect een bol met een diameter van 43 meter in het gebouw plaatsen. De grote koepel bleef tot 1434 de grootste betonnen koepel ter wereld, toen in Florence een grotere koepel werd gezet op de Santa Maria del Fiore, die een diameter van 45 meter heeft. Om die enorme koepel te maken hadden de Romeinen enkele trucs toegepast: zo lieten ze bovenaan een opening vrij, zodat de koepel soepel bleef en gewapend was tegen aardbevingen.

Ik ben gelijk verkocht. Wat een gebouw. Zo mooi. En als je naar binnen loopt wordt het nog mooier. Het is een grote ruimte met prachtige beelden, waaronder een fantastische Maria met kind, en enorme schilderijen. Het gat bovenin de koepel zorgt voor een heel apart licht in de kerk. Om 12.00 uur verlaat ik dit prachtige gebouw. Op het plein voor het Pantheon staat een grote fontein. Recht tegenover het 2000 jaar oude monument is een McDonalds restaurant. Ik hoop dat dat er over 2000 jaar niet meer staat en het Pantheon wel.

Ik loop terug richting Largo di Torre Argentina. Ik heb met Rosita Steenbeek afgesproken om samen te lunchen. In 2004 zijn we in het kader van dertig jaar Rabobank Foundation met een groep fotografen, schrijvers en kunstenaars naar Chennai in India geweest. Zij woont al twintig jaar in Rome en geniet er nog elke dag van. Haar huis is niet moeilijk te vinden. Rosita woont in de Belgische versie van de Kerk der Friezen. Het is goed elkaar weer te zien. Onder het genot van een glas Prosecco vertellen we elkaar wat we de afgelopen jaren hebben gedaan. In de schaduw op haar kleine balkonnetje. We komen tot ontdekking dat we allebei Maria missen binnen de Protestante Kerk. En ook dat we allebei druk bezig zijn Maria een plek in ons leven te geven.

Na ruim een uur lopen we naar Ristorante Grotta dell Teatro di Pompeo aan de Via Biscione. Hier lunchen we samen op het terras. Tijdens de lunch laat ik mijn dagboeken zien en hebben we het over mijn fietstocht naar Rome. Het eten is heerlijk. Gevulde tomaat, gefrituurde bloemen, gnocci (speciale aardappel-pastaballetjes) met paddestoelen en citroenijs na. Als ik tijdens het toetje nog iets uit mijn rugzak wil pakken is die verdwenen. Gewoon weg. Ik had hem nog wel om de poot van mijn stoel gebonden. We zijn met stomheid geslagen. Hoe heeft dit kunnen gebeuren. We zitten er met onze neus bovenop en toch is hij weg. Bedienend personeel en anderen op het terras hebben ook niets gezien of gemerkt. Iedereen is aangeslagen. De eigenaar van het restaurant komt erbij en weet niet wat hij moet zeggen. De mensen naast ons bieden hun excuses aan voor hetgeen is gebeurd. Verslagen zitten we aan ons tafeltje. Langzaam ga ik mij realiseren dat ik gewoon alles kwijt ben. Mijn portefeuille met al mijn geld, mijn bankpasje, mijn creditcard, twee memorycards met foto's van de laatste week, mijn fototoestel, mijn mobieltje met alle telefoonnummers en adressen. Weg. Ik bel met Rosita's mobieltje naar mijn collega Werner Schulz op de Rabobank om te vragen of hij alles wil laten blokkeren. Gelukkig heb ik mijn paspoort in het hotel gelaten. Mijn dagboek met daarin de Transavia vliegticketbevestiging en mijn tot kunstdagboek omgebouwde Bertus Aafjes' Voetreis naar Rome heb ik gelukkig ook nog omdat ze op tafel lagen.

De eigenaar van het restaurant wil niet hebben dat we betalen. Ook hij is aangedaan. Samen met Rosita ga ik naar het dichtstbijzijnde bureau van de Carabinieri. Onderweg kijken we in elk portiek en elke vuilnisbak. In de hoop dat ze gepakt hebben wat ze konden gebruiken en de rest gewoon hebben weggegooid. We vinden niks. We hebben allebei de neiging om iemand af te rossen. Op het bureau worden we ontvangen door een agent van de Carabinieri. We zijn niet de eerste die hier vandaag komt om een diefstal te melden. Ik kom onderaan de lijst van vandaag. En dat is al op de tweede pagina. Gelukkig spreekt Rosita vloeiend Italiaans. Met z'n drieën lukt het om een procesverbaal op te stellen. Ik noem op wat ik mis, Rosita vertaalt en de agent tikt. Als de agent in de kamer naast de onze een aantal stempels gaat halen, maakt Rosita een paar foto's van mij op het bureau. Met op de achtergrond de politiepet en het mooie kruis aan de muur. Voorzien van alle stempels krijg ik het procesverbaal. Als we naar buiten lopen zitten de volgende slachtoffers al weer te wachten om aangifte te doen.

We besluiten dat dit voorval niet ons gezellige weerzien mag verpesten. Het is gebeurd en het is heel erg vervelend, maar er kan niets meer aan worden veranderd. Het leven gaat door. Er zijn ergere dingen. Samen lopen we naar het appartement van Rosita. Hier bellen we nog een keer naar mijn mobieltje. Er wordt niet opgenomen. Rosita leent mij geld om het hotel te betalen, morgen een treinkaartje te kopen en wat zakgeld. Voordat we afscheid nemen spreken we af dat we de lunch overdoen. Waar en wanneer? Geen idee, maar dat het gaat gebeuren weet ik zeker. Midden op straat nemen we afscheid van elkaar.

Ik loop terug naar het hotel. Onderweg realiseer ik mij dat er nog veel meer spullen in mijn rugzak zaten. Zoals mijn hoed, de reserve-oplaadbare batterijen, mijn portemonnee met los geld, mijn zakmes, de tweede zending kaarten van Rome die nog op de post moesten. In het internetcafe mail ik even naar huis. Ik kan ze tenslotte niet meer telefonisch bereiken. Bij de receptie van het hotel betaal ik voor de laatste overnachting. Ook de receptionist biedt zijn excuses aan voor wat er is gebeurd. Hij vraagt of hij nog iets voor mij kan doen. Jazeker. Omdat ik geen mobieltje meer heb, heb ik ook geen wekker meer. Dus als ik morgenochtend om half vijf kan worden gewekt, heel graag. De receptionist verzekert mij dat ik mij hierover geen zorgen hoeft te maken. Hij zorgt ervoor dat er op tijd op mijn deur wordt geklopt.

Op mijn kamer zoek ik mijn bagage uit. Wat er morgen mee moet en wat ik hier achter kan laten. Tussen mijn spullen ontdek ik dat ik toch een reiswekkertje heb meegenomen. Alleen is de batterij leeg. Dat schiet niet echt op. Waar haal je midden in Rome 's avonds nog snel een speciale knoopbatterij vandaan. In de buurt van het hotel vraag ik in verschillende winkels. En het lukt. In een ijzerwarenwinkel. Voor twee euro. Nu nog uitvinden hoe ik het apparaat aan de praat krijg. Na wat gedruk op knopjes lukt het. Dat scheelt weer. Ik haal mijn fiets uit de lege hotelkamer en zet hem in mijn kamer. Om zeker te weten dat ik morgen op de luchthaven mijn pedalen los kan krijgen, haal ik ze nu alvast maar een keertje los. Ze zitten muurvast. Na wat duwen en trekken lukt het. Ook kijk ik hoe ik mijn stuur een kwartslag kan draaien. Dat is eenvoudig met een imbussleutel te doen.

Dan begin ik met het opschrijven van mijn belevenissen van vandaag. Het was een bewogen dag. Ja, het is jammer van alle gestolen spullen, het is jammer van de foto's, het is jammer van het geld. Maar ondanks al die ellende waren er ook een aantal zegeningen. Het feit dat Rosita erbij was met haar kennis van de Italiaanse taal, dat mijn paspoort nog in het hotel lag, mijn dagboeken op tafel lagen toen het gebeurde, het op de laatste dag van mijn reis gebeurde en ik van Rosita geld kon lenen om onder andere mijn hotelkamer te betalen. Buiten dat het de nodige rompslomp geeft, is er overheen te komen. Er zijn veel ergere dingen. Bijna alles is vervangbaar. Dan leef ik de komende maanden maar iets soberder. Jammer van de foto's, Maar mijn dagboeken heb ik nog. En die zijn veel belangrijker. Het is gebeurd en ik had er van alles aan gedaan om het te

voorkomen. Maar het is niet terug te draaien. Alles gaat door. Ik moet door. En dat doe ik ook.

Voor de laatste keer loop ik naar het Sint Pietersplein. Het is al donker. De vensters van het Pauselijk verblijf zijn verlicht. Een van de dames van de Kerk der Friezen had al verteld dat je kunt zien of de Paus de televisie aan heeft als het donker is. En inderdaad. Ik ben heel nieuwsgierig welk programma hij op heeft staan. Terug in het hotel ga ik op tijd naar bed.

Vrijdag, 6 juli 2007

Amore, more, ore, re, nascuntur amicitiae

'Uit liefde, gebruiken, omgang en allerlei andere dingen, ontstaan vriendschappen'.

Voordat mijn eigen reiswekkertje afloopt wordt er al op de deur geklopt. Ik spring uit bed, ga douchen en breng alles naar beneden. Bij de receptie ligt de man die mij heeft gewekt al weer te ronken. Om iets voor vijf uur trek ik de deur van het hotel achter mij dicht. In het donker fiets ik Rome in. Gelukkig heb ik licht op mijn fiets. Nog één keer naar het Sint Pietersplein. Hij is prachtig verlicht. De vertrekken van de Paus zijn donker. Hij is waarschijnlijk nog in dromenland. Op het plein staat een politieauto met de lampen aan. Ik fiets nog een rondje rond de fontein en ga dan richting Station Tiburtina.

Langs de verlichte Engelenburcht en de Tiber. Via de Ponte Cavour verder Rome in. De stad is echt uitgestorven. Op een paar taxi's, politieauto's en zwervers na. Even ben ik de weg kwijt, maar dan ontdek ik dat ik vlak bij Station Termini ben. Zo kom ik met wat omrijden toch weer op de juiste weg.

Ik ben om tien minuten voor zes op Station Tiburtina. Al met al heb ik toch nog ruim tien kilometer gefietst door een verlaten Rome. Alle loketten zijn nog dicht, maar ze hebben hier ook kaartjesautomaten. Gelukkig is het mogelijk met biljetten te betalen. Voor 5,50 euro koop ik een enkeltje Rome – Fiumicino / Leonardo Da Vinci Airport. De trein vertrekt precies volgens het boekje. Om 6.03 uur van perron twee. Er is geen speciale ruimte voor fietsen. Ik zet hem gewoon bij deur. De trein stopt echt op elk station. Druk is het nog niet. Er komt ook geen conducteur langs om de kaartjes te controleren. Zeker te vroeg.

Na achtenveertig minuten bereiken we het vliegveld. Op het perron fiets ik naar de roltrap die iedereen naar de vertrekhallen brengt. Al fietsend zoek ik de balie van Transavia. Het is in Vertrekhal B. Bij de balie bouw ik mijn fiets om. Pedalen naar binnen, stuur een kwartslag draaien, zadel zo laag mogelijk en alle lucht uit de banden. Mijn fietstassen laat ik insealen. Bij de balie lever ik mijn bagage in en krijg ik mijn boardingkaart. De fiets moet ik naar een grote scanner brengen. Hij past er niet in. Te groot. De dame van de Security kijkt mij aan, kijkt naar de fiets en kijkt mij nog een keer goed aan. Dan zegt ze 'Jij zal vast niet naar Rome zijn gefietst om in je fiets iets naar Nederland te smokkelen.' Lachend plakt ze een sticker op mijn fiets waaruit blijkt dat hij is gecontroleerd. Ik laat mijn fiets bij haar achter. Er staan nog twee Nederlanders die hun fiets in willen leveren. Zij hebben er net als ik achttien dagen over gedaan om vanuit Nederland in Rome te komen.

Bij de bagagecheck staat een enorme rij. Na twintig minuten mag ik door het poortje. En hij gaat niet af. Kan ook niet, want ik heb buiten mijn dagboeken als handbagage helemaal niets bij mij. Dan is het wachten bij gate 11 tot we aan boord mogen. Ik koop een broodje en een flesje drinken aan de bar. Om de tijd te doden lees ik een paar gevonden Engelse en Amerikaanse kranten.

Om 9.25 uur mogen we boarden. Maar wel voor een bus. Zodra de bus vol is, worden we naar het vliegtuig op het platform gebracht. Blijkt het het verkeerde Transavia vliegtuig te zijn. Allemaal weer de bus in en snel worden we naar het andere vliegtuig gebracht. Een Boeing 737-700. Op een van de bagagekarretjes zie ik de drie fietsen liggen. Die gaan dus ook mee. Via twee trappen gaat iedereen het vliegtuig in. De lucht is strakblauw en het is zeker al weer dertig graden.

Om 10.00 uur taxiëert het vliegtuig naar de startbaan. Even staan we in de file en dan is het gas geven. Zodra we in de lucht zijn vliegen we boven zee. Het vliegtuig zit lang niet vol. Ik heb stoel 15A, aan het raam. Naast mij zit niemand. De vliegroute naar Rotterdam gaat via Elba, Pisa, Genua, Geneve, Nancy, Metz, Luxemburg, Brussel en Antwerpen. Bij Geneve begint de bewolking en die wordt alleen maar dikker en dikker. We vliegen op 11.582 meter hoogte. Buiten schijnt de zon en het vriest 55 graden.

Aan het gangpad zit een Nederlandse mevrouw die met een groep vijf dagen lang Rome heeft bekeken. Bij aankomst in Rome had hun reisleidster gewaarschuwd voor diefstal. Daarom had ze voor alle deelnemers een zelfgemaakt soort enveloppe van stof gemaakt. Dit om je pasje(s) en geld in op te bergen. Iedereen kreeg er eentje van haar met drie veiligheidsspelden. Waarna iedereen werd verzocht naar het toilet te gaan om het in zijn of haar onderbroek te spelden. Ze hadden het advies gekregen om alles van waarde in het hotel te laten. Ondanks deze goede voorzorgsmaatregel is toch een vrouw uit de groep in de ondergrondse gerold. Kun je nagaan. Ze zitten zelfs in je onderbroek zonder dat je het merkt.

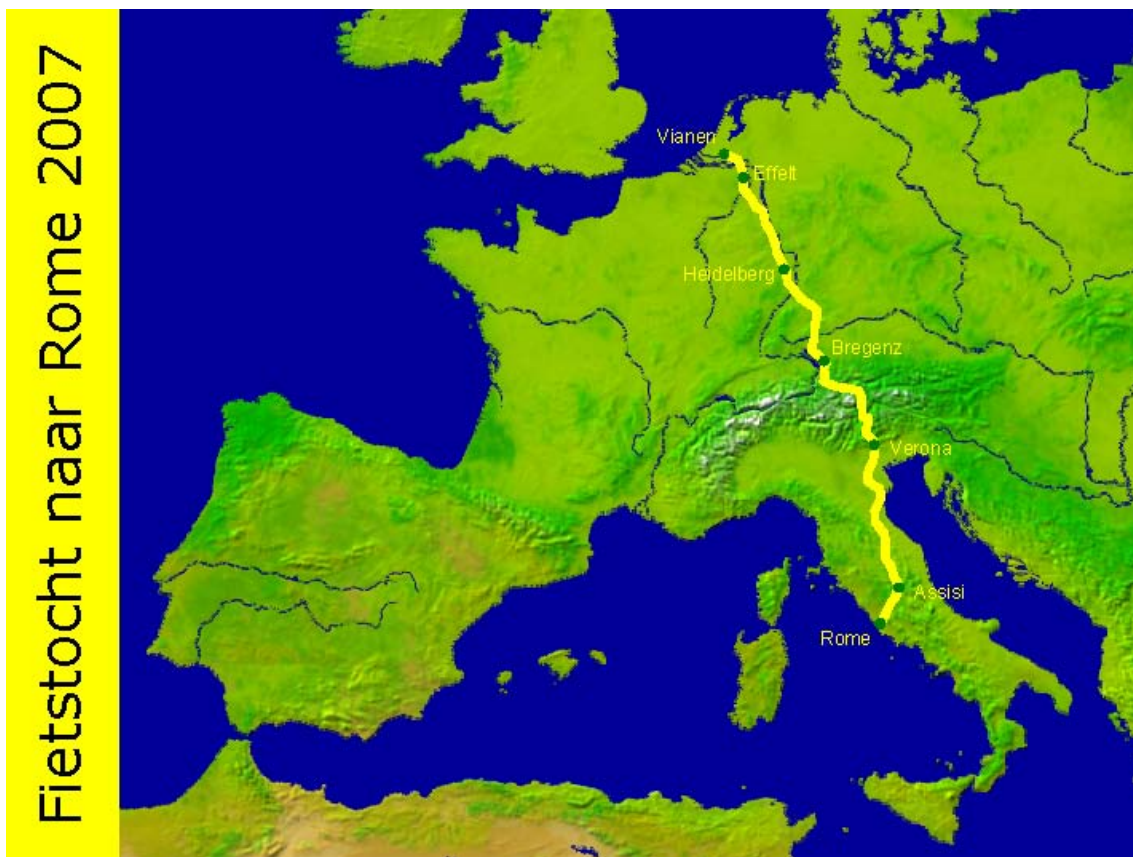
Door de harde zuidwestenwind heeft het vliegtuig een vertraging van een kwartier opgelopen. Om 12.00 uur beginnen we langzaam te dalen. Dwars door het dikke wolkenpak dat boven Nederland hangt. Als we erdoor zijn zitten we ook bijna aan de grond. Ondanks de harde wind is het een prima landing. Rond 12.30 uur staan we aan de grond. Het is in Rotterdam iets kouder dan in Rome. De helft om precies te zijn. Het is er vijftien graden. En het regent.

Dan worden de grote voordelen van Rotterdam Airport merkbaar. Het vliegtuig wordt vlak voor het hoofdgebouw geparkeerd. In een mum van tijd is iedereen eruit. De bagage laat ook niet lang op zich wachten. Mijn fiets wordt persoonlijk me overhandigd. Onbeschadigd. Wat een service. Binnen vijftien minuten is alles afgehandeld. Fantastisch. Bij de uitgang staat Cees Labrie mij op te wachten. Petra en Gwen zijn naar de diploma-uitreiking van Peter. Cees' auto staat op nog geen vijftig meter van de uitgang. We zetten de fiets op de twinyload, de tassen in de kofferbak en rijden naar Vianen. Het zit erop. Een fantastische reis. Weggaan is leuk, maar thuiskomen bij diegenen die je lief zijn is nog veel leuker.

*Acta est fabula
'Het verhaal is ten einde'*

Bijlage 1: Route

datum	van	naar	afstand	totaal gereden	tijd	gem. snelheid
16 juni	Effeld (grens NL – D)	Zülpich	82,76 km	82 km	4:25:11 uur	18,72 km/pu
17 juni	Zülpich	Rhens	117,01 km	199 km	6:17:43 uur	18,58 km/pu
18 juni	Rhens	Selzen	64,28 km	264 km	3:18:12 uur	19,45 km/pu
19 juni	Selzen	Heidelberg	92,41 km	356 km	4:42:29 uur	19,62 km/pu
20 juni	Heidelberg	Pforzheim	79,55 km	436 km	4:40:05 uur	17,04 km/pu
21 juni	Pforzheim	Bregenz	48,65 km	484 km	3:05:32 uur	15,73 km/pu
22 juni	Bregenz	Bludenz	70,13 km	554 km	3:39:47 uur	19,14 km/pu
23 juni	Bludenz	Reschen/Resia	86,67 km	641 km	4:44:12 uur	18,29 km/pu
24 juni	Reschen/Resia	Bolzano	113,55 km	755 km	4:54:49 uur	23,10 km/pu
25 juni	Bolzano	Ala	113,82 km	868 km	5:23:05 uur	21,13 km/pu
26 juni	Ala	Montagnana	116,24 km	985 km	5:40:44 uur	20,46 km/pu
27 juni	Montagnana	Portomaggiore	102,85 km	1087 km	5:09:38 uur	19,92 km/pu
28 juni	Portomaggiore	San Zaccaria	106,23 km	1194 km	5:12:42 uur	20,38 km/pu
29 juni	San Zaccaria	Bagno di Romagna	74,13 km	1268 km	4:07:37 uur	17,96 km/pu
30 juni	Bagno di Romagna	Umbertide	95,35 km	1363 km	5:07:58 uur	18,57 km/pu
31 juni	Umbertide	Bastardo	84,48 km	1448 km	4:26:36 uur	19,01 km/pu
1 juli	Bastardo	San Polo	81,53 km	1529 km	4:44:56 uur	17,16 km/pu
2 juli	San Polo	Rome	75,12 km	1604 km	4:11:42 uur	17,90 km/pu
3 juli	Rome		0,00 km	1604 km	0:00:00 uur	0,00 km/pu
4 juli	Rome		0,00 km	1604 km	0:00:00 uur	0,00 km/pu
5 juli	Rome		0,00 km	1604 km	0:00:00 uur	0,00 km/pu
6 juli	Rome	Rome	10,49 km	1615 km	0:51:53 uur	12,13 km/pu

Bijlage 2: Bagagelijst Rome 2007

Fietstassen

Linksvoor

lucifers
randomreader
routeboekjes
Italiaans voor beginners
dagboek
toiletas (o.a. scheermesjes, scheerschuim, tandpasta, tandenborstel, zeep, shampoo)

Rechtsvoor

dagboek
etui met schrijfgerei
schrijfblok
adressenlijst
Rome-stempelkaart
toiletas (o.a. scheermesjes, scheerschuim, tandpasta, tandenborstel, zeep, shampoo)

Linksachter

2 onderbroeken
3 paar sokken
1 zwembroek
1 korte broek
1 lange broek
2 fietsbroeken
2 zakdoeken
1 theedoek
stuk plastic folie

Achtersvak

plastic zakjes
afwasborstel
fles afwasmiddel

Zijvak

1 zaklamp
bestek
8 wasknijpers
touw
telefoonoplader

Rechtsachter

2 hemdjies
1 shirt
3 T-shirts
1 trui
1 paar schoenen
1 wielershirt
1 korte broek
1 bord
1 rol plakband

Achtersvak

waxinelichtje
spuitbus teflon
10 reserve spaken
lucifers

Zijvak

gereedschap
1 reserve binnenband

Bagagedrager

slaapzak
wc-papier
helm
regenbroek
schoenhoezen

Aan bij vertrek

T-shirt
fietsbroek
lange broek
regenjack
1 paar sokken

Zadeltasje

bandenreparatieset
kettingslot

Rugzak

fototoestel *
verbanddoos *
medicijnen *
nooddranksoen
paspoort
mobieltje *
portefeuille met pasjes *
portemonnee *
reserve fietsleutel *
hoed *
memorycards fototoestel *

* gestolen in Rome

